

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Brežice

Cesta bratov Milavcev 61
8250 Brežice
Tel. (07) 499 1600; fax. (07) 499 1613,
OEbrezice@zgs.si

DVOLETNI NA RT

za

VII. POSAVSKO LOVSKO UPRAVLJAVSKO OBMOJE

za

LETI 2021 in 2022

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	4
2	OPIS LOVSKE UPRAVLJAVSKEGA OBMOČJA	5
3	ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI	6
3.1	Ukrepi v življenjskem okolju divjadi	6
3.2	Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje	15
4	ŽIVALSKÉ VRSTE - DIVJAD	24
4.1	Srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	24
4.2	Navadni jelen (<i>Cervus elaphus</i>)	31
4.3	Damjak (<i>Dama dama</i>)	36
4.4	Gams (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	40
4.5	Divji praši (<i>Sus scrofa</i>)	43
4.6	Šakal (<i>Canis Aureus</i>)	49
4.7	Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	52
4.8	Jazbec (<i>Meles meles</i>)	54
4.9	Kuna belica (<i>Martes foina</i>) in kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	56
4.10	Navadni polh (<i>Glis glis</i>)	58
4.11	Pižmovka (<i>Ondatra zibethia</i>)	58
4.12	Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	59
4.13	Fazan (<i>Phasianus colchicus</i>)	61
4.14	Poljska jerebica (<i>Perdix perdix</i>)	62
4.15	Raca mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>)	63
4.16	Sraka (<i>Pica pica</i>), šoja (<i>Garrulus glandarius</i>) in siva vrana (<i>Corvus cornix</i>)	64
4.17	Nutrija (<i>Myocastor coypus</i>)	66
4.18	Rakunasti pes (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	66
4.19	Načrt dodajanja divjadi	66
5	EVIDENCE	67
6	PRILOGE	68

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za VII: Posavsko LUO za leti 2021 in 2022	4
Preglednica 2.1: Pregled lovišč	5
Preglednica 3.1.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 - 2020	7
Preglednica 3.1.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022.....	11
Preglednica 3.2.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v obdobju 2015 - 2020	16
Preglednica 3.2.2: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2015 - 2020.....	17
Preglednica 3.2.3: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2021 in 2022	17
Preglednica 3.2.4: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov v PE Kozjansko	20
Preglednica 3.2.5: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v PE Kozjansko	20
Preglednica 3.2.6: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov v PE Gorjanci	21
Preglednica 3.2.7: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v PE Gorjanci	21
Preglednica 3.2.8: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov v PE Dolenjska	22
Preglednica 3.2.9: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v PE Dolenjska	23
Preglednica 4.1.1: Načrt odvzema srnjadi za leti 2021 in 2022	28
Preglednica 4.1.2: Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema srnjadi	29
Preglednica 4.1.2: Analiza odvzema in telesnih mas srn	30
Preglednica 4.2.1: Načrt odvzema jelenjadi v skupini 1	34
Preglednica 4.2.2: Načrt odvzema jelenjadi v skupini 2	34
Preglednica 4.2.2: Analiza odvzema in telesnih mas navadnih jelenov	35
Preglednica 4.3.1: Odvzem in realizacija odvzema damjaka v lovišču (koloniji) Boštanj v letih 2019 - 2020..	36
Preglednica 4.3.2: Načrt odvzema damjaka v lovišču (koloniji) Boštanj za leti 2021 in 2022.....	38
Preglednica 4.3.1: Analiza odvzema in telesnih mas jelena damjaka	39
Preglednica 4.4.1: Načrt odvzema gamsov za leti 2021 in 2022 za lovišče Loka pri Zidanem Mostu.	41
Preglednica 4.5.2: Analiza odvzema in telesnih mas gamsov	42
Preglednica 4.5.2: Načrt odvzema divjih prašičev v letih 2021 in 2022	46
Preglednica 4.7.2: Analiza odvzema in telesnih mas divjih prašičev	48
Preglednica 4.8: Analiza odvzema šakala	51
Preglednica 4.9: Analiza odvzema lisic	53
Preglednica 4.10: Analiza odvzema jazbecev	55
Preglednica 4.11: Analiza odvzema kun	57
Preglednica 4.15: Analiza odvzema poljskih zajcev.	60
Preglednica 4.16: Analiza odvzema fazanov	62
Preglednica 4.18: Analiza odvzema rase mlakarice	63
Preglednica 4.19: Analiza odvzema srak, šoj, sivih vran	65
Preglednica 4.21: Vlaganje divjadi	66

KAZALO SLIK

Slika 2.1: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO	6
Slika 3.2.1: Dinamika škod od divjadi v LUO	16
Slika 3.2.2: Škode in odvzem divjih prašičev	17
Slika 3.2.3: Prikaz popisnih enot v LUO	18
Slika 3.2.4: Spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010	19
Slika 3.2.5: Primerjava deleža poškodovanih osebkov gozdnega mladja med popisi v PE Kozjansko	20
Slika 3.2.6: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja v PE Gorjanci	22
Slika 3.2.7: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja v PE Dolenjska	23
Slika 4.1.1: Odvzem srne v LUO v obdobju 2015 -2020	24
Slika 4.1.2: Primerjava odvzema z načrtom odvzema srne v LUO v obdobju 2015 - 2020	24
Slika 4.1.3: Primerjava dejanske vezave odstrela srn 2+ in srnjakov 2+ z načrtovano v obdobju 2008-2020	25
Slika 4.1.4: Primerjava odstrela in izgub dve in več letne srnjadi v obdobju 2008 -2020	25
Slika 4.1.5: Telesne mase mladih srnjadi v obdobju 2015 – 2020	26
Slika 4.1.6: Telesne mase enoletne srnjadi v obdobju 2015 – 2020	26
Slika 4.1.7: Starostna sestava dve in več letne srnjadi odvzete v obdobju 2015 – 2020	27
Slika 4.1.8: Delež starih srn in srnjakov v odvzemu dve in več letne srnjadi v obdobju 2013 -2020	27
Slika 4.2.1: Primerjava odvzema z načrtom odvzema jelenjadi v LUO	31
Slika 4.2.2: Odvzem jelenjadi v LUO v obdobju 2015 – 2020	31
Slika 4.2.4: Primerjava realizacije odvzema z načrtom odvzema jelenjadi v skupini lovišč 1	32
Slika 4.2.5: Primerjava realizacije odvzema z načrtom odvzema jelenjadi v skupini lovišč 2	32
Slika 4.2.6: Odvzem jelenjadi v mejnih loviščih skupine lovišč Posavskega hribovja v obdobju 2009-2020	33
Slika 4.3.1: Odvzem damjaka v koloniji Boštanj v obdobju 2015 – 2020	36
Slika 4.3.3: Delež posameznih kategorij damjaka v odvzemu v lovišču Boštanj v obdobju 2015-2020	37
Slika 4.3.4: Odvzem damjaka v loviščih, ki mejijo na kolonijo Boštanj v obdobju 2011 – 2019	37
Slika 4.4.1: Primerjava odvzema z načrtom odvzema gamsa	40
Slika 4.5.1: Karta skupin lovišč za upravljanje z divjimi prašiči	43
Slika 4.5.2: Primerjava odvzema z načrtom odvzema divjega prašiča	44
Slika 4.5.3: Odvzem divjega prašiča v obdobju 2015 - 2020	44
Slika 4.5.4: Odvzem divjih prašičev po skupinah lovišč v obdobju 2015 – 2020	44
Slika 4.6.1: Odvzem šakala v Posavskem LUO v obdobju 2015 - 2020	49
Slika 4.6.2: Prisotnost šakala v Sloveniji v obdobju 1/2020 – 2/2021	50
Slika 4.7.1: Odvzem lisice v Posavskem LUO v obdobju 2015 - 2020	52
Slika 4.8.1: Odvzem jazbeca v Posavskem LUO v obdobju 2015 - 2020	54
Slika 4.9.1.: Odvzem kune belice v obdobju 2015 -2020	56
Slika 4.9.2.: Odvzem kune zlatice v obdobju 2015 -2020	56
Slika 4.12.1.: Odvzem poljskega zajca v obdobju 2015 - 2020	59
Slika 4.13.1.: Odvzem fazana v obdobju 2015 - 2020	61
Slika 4.16.1: Odvzem srake, šoje in sive vrane v obdobju 2015-2020	64

1 UVOD

Dvoletni na rt za VII. Posavsko lovsko upravljavsko obmoje za leti 2021 in 2022 je sestavljen v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu ter njegovimi spremembami (Ur. l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.). Zakon določa izdelavo dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za lovsko upravljavska obmojja, znotraj katerih so opredeljena lovišja in lovišja s posebnim namenom. Za ta lovišja in lovišja s posebnim namenom se naredi razdelilnik s tem načrtom opredeljenega odvzema iz populacij divjadi in del v njihovem življenjskem okolju.

Dvoletni na rt za VII. Posavsko lovsko upravljavsko obmoje za leti 2021 in 2022 v skladu z drugim odstavkom 79. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) temelji na ciljih in usmeritvah Obmojnega načrta za VII. Posavsko lovsko upravljavsko obmoje za preteklo obdobje 2011 - 2020.

Ob zgoraj navedenih predpisih je pri ujo i na rt napisan tudi v skladu z:

1. Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20).
2. Uredbo o dolo itvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 101/04, št. 81/14),
3. Odlokom o lovsko upravljavskih obmojih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 110/04),
4. Uredbo o ustanovitvi loviš s posebnim namenom v RS (Ur. l. RS, št. 117/04, št. 38/14),
5. Odlokom o loviših v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 128/04, št. 38/14) in
6. Gozdnogospodarskim načrtom za Brežiško gozdnogospodarsko obmoje za obdobje 2011-2020,
7. Zakonom o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur. l. RS, št. 200/20; v nadaljevanju ZNUAPK).

Vira podatkov v pri ujo em na rtu so podatkovne baze, ki jih vodi Zavod za gozdove Slovenije, in podatkovne baze, ki jih vodi Lovska zveza Slovenije.

Najpomembnejši dogodki, ki so vplivali na sam nastanek načrta so prikazani v spodnji preglednici:

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za VII: Posavsko LUO za leti 2021 in 2022

Datum	Kraj	Organ	Vsebina
21.1.	Brežice		
22.1.	Cerklje ob Krki	Komisija za oceno odstrela in izgub divjadi v LUO	Pregled odstrela in izgub divjadi
25.1.	Brestanica		
26.1.	Krško		
9.3.	Brežice	OZUL	Uskladitveni sestanek
15.3.	Brežice	Strokovni svet ZGS OE Brežice	Dolo itev osnutka načrta
19.3. - 2.4.	Brežice	ZGS OE Brežice	Javna predstavitev načrta
13.4.	Brežice	Svet ZGS OE Brežice	Dolo itev predloga načrta
25.4.	Ljubljana	MKGP	Oddaja načrta na MKGP

Za pogosteje uporabljene izraze so v pri ujo em na rtu uporabljene naslednje okrajšave:

- LUO – VII. Posavsko lovsko upravljavsko obmoje,
- DN – dvoletni na rt za LUO
- GGO – gozdnogospodarsko obmoje,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- ARSO – Agencija republike Slovenije za okolje,
- LNL – letni na rt lovišja,
- EE – ekološka enota,
- PE – popisna enota za popis objedenosti gozdnega mladja
- GGE – gozdnogospodarska enota,
- LIS – Lovsko informacijski sistem Lisjak,
- OZUL – Obmojno združenje upravljavcev loviš Posavskega LUO,
- IRSKGLR – Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo,
- UVHVVR – Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.
- ŽSP – živalski stranski proizvodi

2 OPIS LOVSKO UPRAVLJAVSKEGA OBMOČJA

LUO sega na območje ob in Brežice, Krško, Sevnica, Kostanjevica na Krki, Radeče, Laško, Šentjur, Kozje in Bistrica ob Sotli. Območje se nahaja na jugovzhodu države.

Upošteva reliefne in posledično ekološke značilnosti delimo območje na štiri ekološke enote:

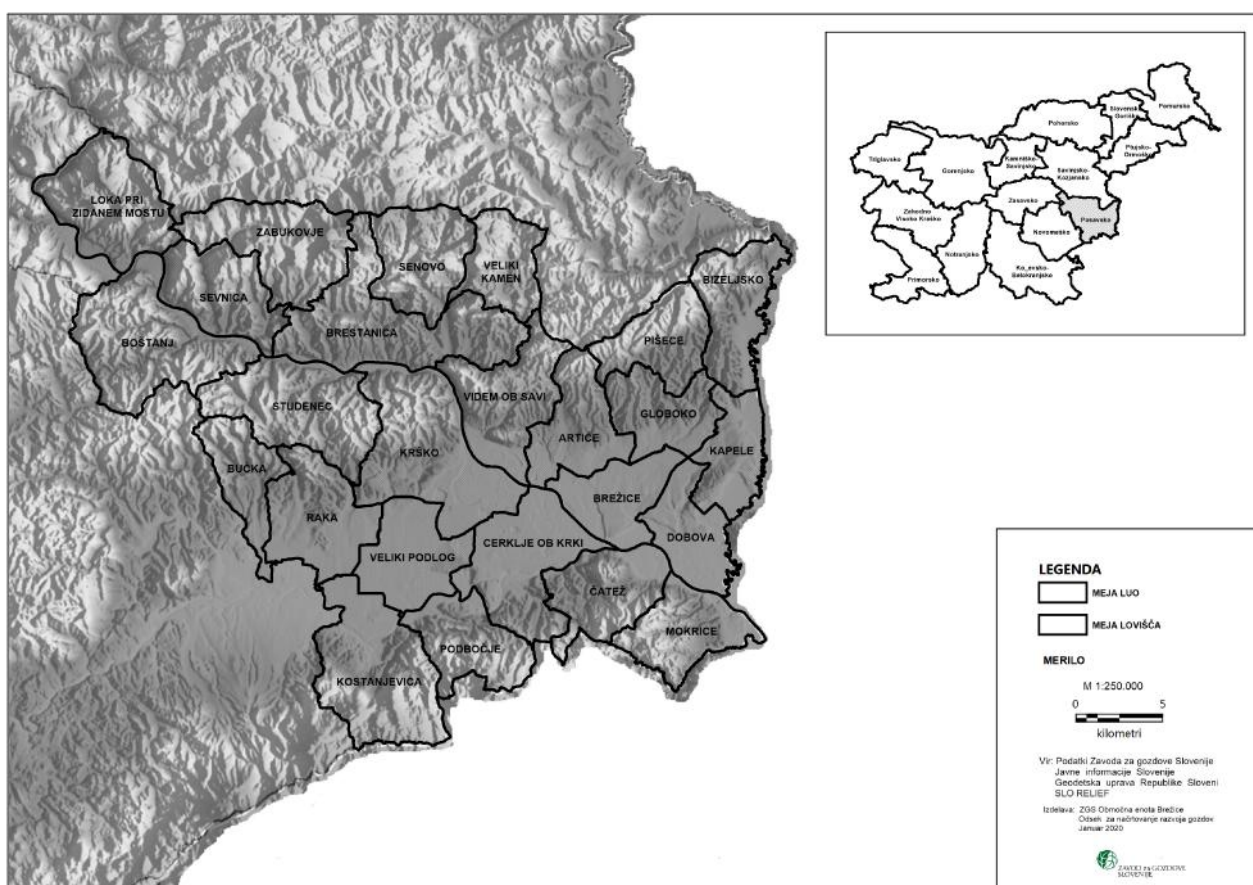
- **Gorjanci**, hriboviti svet med mejo z Republiko Hrvaško in reko Krko, na zahodu sega do Šentjerneja. Obsegajo 13.626 ha, v njo pa spadajo lovišča Mokrice, Radeče ob Savi, Cerklje ob Krki, Podbočje in Kostanjevica na Krki.
- **Krško – Brežiška kotlina** (nižinski svet območja od reke Sotle do Šentjerneja), ki obsega 20.656 ha, v njo spadajo lovišča Artiče, Globoko, Dobova, Brežice, Kapele, Veliki Podlog, Krško, Videm ob Savi, Cerklje ob Krki, Kostanjevica na Krki, Buča in Raka.
- **Bohor-Orlica** (hriboviti svet od reke Sotle na vzhodu do Zidanega mostu na zahodu), ki obsega 32.222 ha, v njo pa spadajo lovišča Bizeljsko, Pišece, Senovo, Veliki Kamen, Brestanica, Artiče, Globoko, Videm ob Savi, Sevnica, Loka pri Zidanem mostu in Zabukovje.
- **Posavsko hribovje** (hribovit, razgiban svet med rekama Savo in Krko), ki obsega 16.337 ha, v njo pa spadajo lovišča Raka, Krško, Boštanj, Studenec-Veliki Trn in Buča.

Razen naravnih meja, ki omejujejo (ali vsaj otežujejo) gibanje prostožive in živalim (npr. reke), v območju naraščajo število umetnih pregrad (ograja ob avtocesti, izgradnja verige Hidroelektrarn na spodnji Savi,...).

V LUO sta z Uredbo varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20) razglašena dva gozdna rezervata. Gozdni rezervat Krakovski pragozd večinoma leži v lovišču Kostanjevica na Krki, manjši del pa v lovišču Veliki Podlog, gozdni rezervat Pri debelih bukvah pa je v celoti znotraj lovišč Kostanjevica na Krki. 7. in 8. člen omenjene Uredbe v gozdnih rezervatih prepoveduje izvajanje lova.

Preglednica 2.1: Pregled lovišč

Šifra lovišča	Ime lovišča	Upravna enota	Površina (ha)		
			Skupna	Lovna	Gozd
0713	Artiče	Brežice	2.741	2.452	864
0715	Bizeljsko	"	2.906	2.694	1.024
0720	Mokrice	"	2.684	2.457	1.441
0716	Globoko	"	2.454	2.250	1.102
0719	Dobova	"	2.396	2.096	511
0721	Radeče ob Savi	"	2.890	2.689	1.644
0722	Cerklje ob Krki	"	4.054	3.537	1.012
0718	Brežice	"	2.446	2.133	384
0714	Pišece	"	2.495	2.344	1.273
0717	Kapele	"	2.177	2.049	539
0708	Senovo	Krško	2.976	2.800	1.750
0709	Veliki Kamen	"	2.173	2.030	961
0707	Brestanica	"	5.510	4.988	2.473
0710	Raka	"	3.404	3.202	1.707
0723	Veliki Podlog	"	2.871	2.755	1.208
0712	Videm ob Savi	"	3.461	2.945	1.430
0711	Krško	"	5.430	4.899	2.068
0725	Kostanjevica na Krki	"	5.000	4.749	3.194
0724	Podbočje	"	2.668	2.553	1.385
0703	Sevnica	Sevnica	2.913	2.581	1.371
0701	Loka pri Zidanem mostu	"	3.853	3.688	2.559
0702	Boštanj	"	5.068	4.798	3.519
0706	Studenec – Veliki Trn	"	4.341	4.111	2.598
0704	Zabukovje	"	3.799	3.663	2.250
0705	Buča	Novo mesto	2.134	2.047	1.177
	SKUPAJ LUO		82.844	76.510	39.444

Slika 2.1: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO

3 ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI

3.1 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi

Posavsko LUO je reliefno in floristično bogat prostor, ki v svojem ohranjenem stanju lahko nudi dobre pogoje za življenje divjadi.

Za LUO velja splošna ugotovitev, da se življenjski pogoji za divjad postopoma in vztrajno slabšajo, predvsem v nižinskem agrarnem delu LUO. Gre za posledice urbanizacije, postavljanja umetnih pregrad, povečanega prometa ipd. Življenjski prostor za divjad so že poslabšali oz. fragmentirali avtocesta Ljubljana – Obrežje in do sedaj zgrajene hidroelektrarne na reki Savi ter spremljajo infrastrukturni objekti. Življenjski prostor divjadi, bodo po pri akovanih bistveno poslabšali še v prihodnje na rtovani veliki in prostorsko zahtevni posegi (dokončna izgradnja verige hidroelektrarn na spodnji Savi), na rtovana izgradnja nove cestne povezave med Krškimi in Brežicami, vzhodne obvoznice okoli Brežic,...

Ob državni meji z Republiko Hrvaško, so ovira za divjad tudi v letih 2015 in 2016 postavljene zaščitne tehnike (ZTO). Postavljene so v loviščih Mokrice, Dobova, Kapele in Bizeljsko. ZTO otežujejo migracije divjadi preko državne meje, pri poskusu prehajanja teh, se je divjad večkrat resneje poškodovala. Težava je tudi vsakodnevni nadzor ZTO, saj vnaša dodaten nemir v lovišča, upravljavci lovišč, pa so tudi primorani prilagoditi izvajanje skupnih lovov v primerni oddaljenosti, saj imer prihaja do kršenja dejanske lovne površine.

ZGS je v sodelovanju z upravljavci lovišč v mesecu maju in juniju 2017 pregledal celotno mejo z Republiko Hrvaško in določil mesta prehodov za zavarovane vrste in divjad. Z navedenimi ukrepi bi se negativni vpliv ZTO še bistveno zmanjšal.

V letu 2020 so upravljavci lovišč zaradi postavljenih ZTO, v skladu s svojimi koncesijskimi pogodbami in na podlagi 25. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje (ZNDM-2B) zaprosile MKGP za znižanje koncesijskih dajatev.

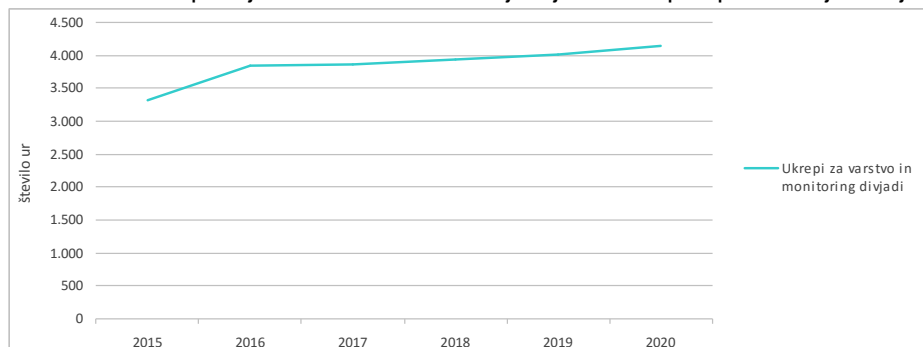
Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 – 2020 in presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Preglednica 3.1.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 - 2020

Vrsta ukrepa	Enota mere	2015 - 2020			2019 - 2020		
		Načrt	Realizacija	%	Načrt	Realizacija	%
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI							
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	21.850	23.131	105,9	7.900	8.158	103,3
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI							
Vzdrževanje pasiš s košnjo (ročno in strojna košnja)	ha	160,6	159,94	99,6	50,6	51,14	101,1
Spravo sena z odvozom	ha	17,4	17,37	99,8	5,8	5,77	99,5
Priprava pasiš za divjad	ha	8,6	9,15	106,4	3,4	3,45	101,5
Gnojenje travnikov	ha	2,4	2,4	100,0	0	0	
Vzdrževanje grmišč	ha	23	22,22	96,6	5,8	5,72	98,6
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	112	107,34	95,8	37,9	33,84	89,3
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	23,5	23,05	98,1	8,3	8,05	97,0
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	439	444	101,1	159	159	100,0
Izdelava in vzdrževanje vejevoda vodnega vira	število	31	32	103,2	11	12	109,1
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	278	273	98,2	122	124	101,6
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	50	44	88,0	17	15	88,2
3. BIOTEHNIČNI UKREPI							
Zimsko krmljenje	kg	203.535	198.505	97,5	68.050	6.8476	100,6
Preprečevalno krmljenje	kg	92.500	93.100	100,6	25.000	2.5125	100,5
Privabljalno krmljenje	kg	183.530	194.225	105,8	72.020	7.8444	108,9
Krmne njive	ha	117,7	112,11	95,3	41	36,41	88,8
Pridelovalne njive	ha	52,2	47,95	91,9	18,1	13,45	74,3
Solnice	kg	19.469	17.706	90,9	6.717	5.821	86,7
4. LOVSKI OBJEKTI							
Solnice (obnova in novogradnja)	število	8.020	6.966	86,9	2.430	2.196	90,4
Lovske preče (obnova in novogradnja)	število	1.019	1.054	103,4	306	303	99,0
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	628	625	99,5	216	206	95,4
Lovske steze (obnova in novogradnja)	km	157,3	146,1	92,9	47,5	51,1	107,6

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Skupaj so upravljavci lovišč v zadnjih dveh letih za ukrepe varstva in monitoringa divjadi opravili 8.158 ur, kar je 103 % načrtovanega. Ukrepi so v preteklih LNL načrtovali le nekateri upravljavci lovišč (v letu 2013 le 11), tako da je povečan obseg v zadnjih letih tudi posledica boljšega vodenja evidenc. Ukrepe so izvajali in evidentirali vsi upravljavci lovišč v LUO. Največji del ukrepov predstavlja izvajanje lovsko upravnih služb.

Biomeliorativna dela

Realizacija biomeliorativnih ukrepov je v skladu z načrtovanim obsegom, nekoliko večja odstopanja so predvsem pri določenih ukrepih, ki so načrtovana v relativno majhnem obsegu.

Vzdrževanje pasiš s košnjo je pomemben biomeliorativen ukrep za izboljšanje prehranskih razmer za divjad, kar lahko omili vpliv lete na gozdne in kmetijske površine, v nižinskem delu LUO pa pripomore tudi k lažjemu opazovanju divjadi in izvrševanju načrtovanega odstrela.

Obseg izvedbe ukrepa se je v zadnjih treh letih ustalil, znašal je 25 do 26 ha vzdrževanih pasiš. Okoli 4 ha košnje je bilo izvedeno ročno (10 upravljavcev lovišč), ostalo pa strojno (17 upravljavcev lovišč). Najvišji obseg ročne košnje je bil izveden v lovišču Loka pri Zidanem Mostu, strojne košnje pa v lovišču Kostanjevica na Krki. Ocenjujemo, da je ukrep potrebno izvajati, posebno znotraj večjih gozdnih kompleksov.

Načrtovano spravilo sena z odvozom je bilo izvedeno v skladu z načrti. Ukrep so izvajali 4 upravljavci lovišč (Boštanj, Kapele, Loka pri Z.M., Mokrice).

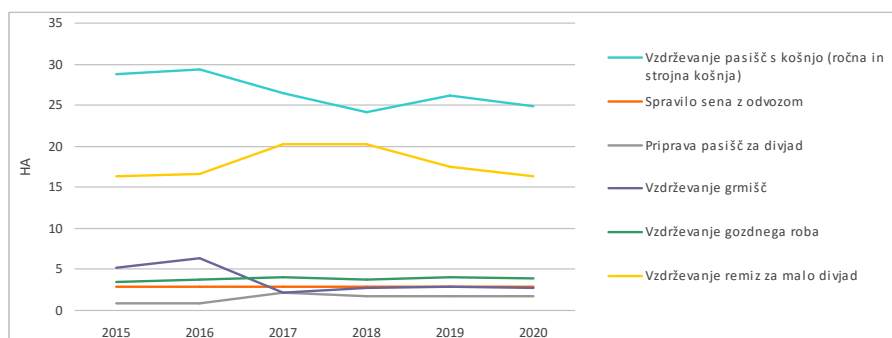
Priprava pasiš za divjad je bila načrtovana v 4 loviščih, realizirana je bila 101,5 %.

Ukrep gnojenja travnikov ni bil načrtovan.

Ukrep vzdrževanja grmišč je bil načrtovan v 5 loviščih. Obseg vzdrževanja grmišč je nižji kot v preteklih letih, saj smo precej objektov v nižinskih loviščih, ki so se vodili kot grmišča, prekvalificirali v remize za malo divjad, katerih je bilo potem toliko več.

Vzdrževanje remiz za malo divjad je bilo izvedeno na 33,84 ha, kar pomeni 89,3 % realizacijo. Ukrep je izvajalo 12 upravljavcev lovišč, predvsem na območju EE Krško-Brežiško polje, kjer je številnost male divjadi največja in je ta ukrep tudi zelo zaželen. Zaradi intenzivnega kmetijstva na nižinskem delu LUO, je vedno težje pridobiti primerne površine za vzpostavitev »novih« remiz, zato je nerealno pričakovati, da bi se lahko v bližnji prihodnosti obseg bistveno povečal.

Ukrep vzdrževanja gozdnega roba je bil izveden 97 %. Načrtovan in izveden je bil v 6 loviščih. Obseg izvedbe tega ukrepa je v preteklem obdobju znašal okoli 4 ha letno. Po naši oceni je izvedba realno nekoliko večja, saj upravljavci lovišč pogosto vzdržujejo gozdni rob tudi posredno z urejanjem vidljivosti v okolici vzdrževanih ali novo postavljenih lovskih prež.

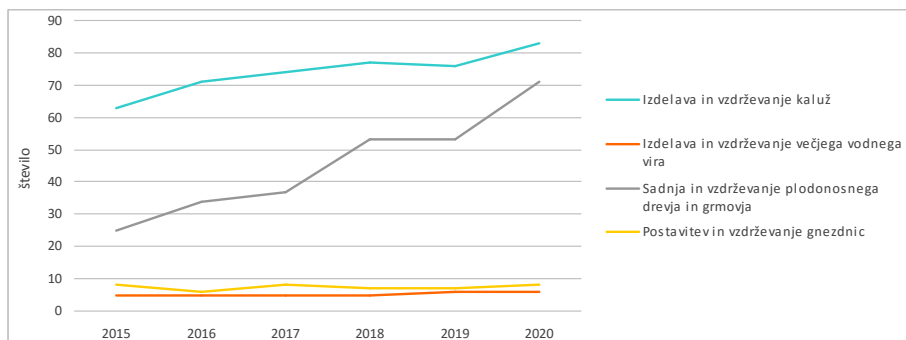
Izdelava in vzdrževanje kaluž je bila izvedena v 17 loviščih. Pri izvedbi izstopa upravljavec lovišča Boštanj (22 kaluž, v večini ostalih lovišč se vzdržuje od 1 do 10 kaluž). V zadnjem obdobju so upravljavci lovišč število letno vzdrževanih kaluž povečali.

Ukrep izdelave in vzdrževanja večjih vodnih virov, je bil izveden na 6 objektih (raški) v loviščih Kapele in Krško.

Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja je bila izvedena 101,6 %. Ukrep je bil izveden v 3 loviščih (Boštanj, Loka pri Zidanem Mostu, Loka ob Savi).

Stopnja realizacije načrtovanih biomeliorativnih del je tekom leta odvisna od spremenljivih prostorskih možnosti, dogovorov z lastniki površin in dejanske potrebe izvedbe načrtovanih del ter izvedbenih možnosti upravljavcev.

loviš. Biomeliorativni ukrepi so zelo pomembni za izboljšanje življenjskega okolja divjadi, vendar je izvedba zelo različna po posameznih loviših.

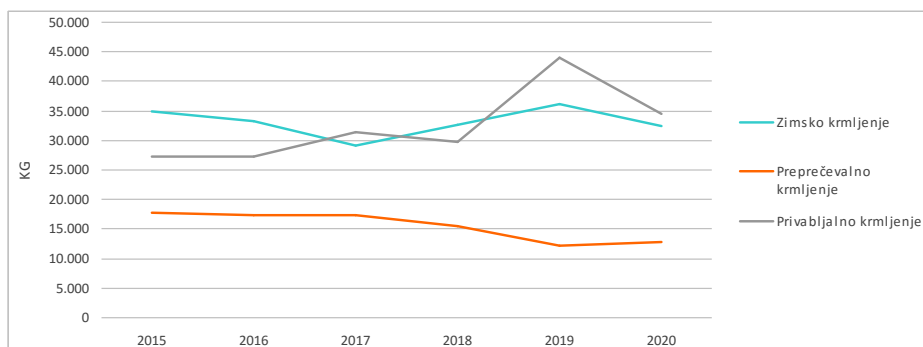

Biotehnični ukrepi

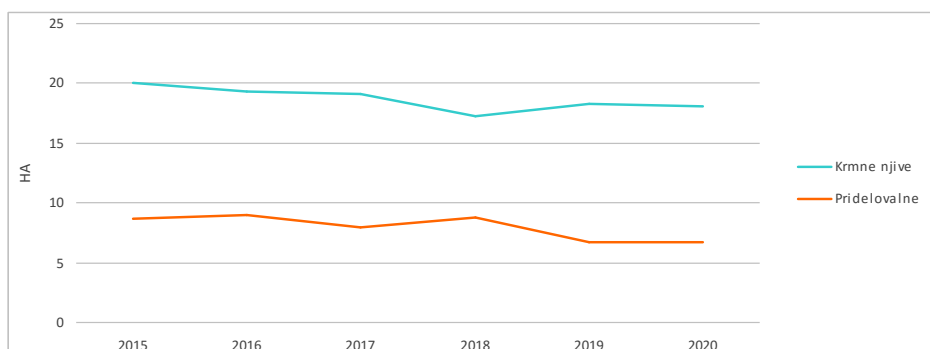
Zimsko krmljenje male divjadi se je izvajalo v 18 loviših. V zadnjih dveh letih je bilo položeno 68 ton krme, večinoma kornič, kar je 101 % načrtovanega. Največ krme je bilo položeno v loviših EE Krško-Brežiško polje, kjer je mala divjad najštevilnejša in je ta ukrep tudi zaželen. V prvi polovici preteklega obdobja, se je kazal trend upadanja položene količine krme za malo divjad, medtem ko se je v zadnjih letih rahlo povečala.

Preprečevalno krmljenje divjega prašiča je izvajalo 10 upravljavcev loviš, ki so za ta namen v zadnjih dveh letih položili 25 ton krme, kar pomeni 100,5 % realizacijo načrta. Obseg preprečevalnega krmljenja se v skladu z načrti zmanjšuje in se bo predvidoma v naslednjih dveh letih popolnoma ukinilo.

Za namene privabljalnega krmljenja divjega prašiča in v manjši meri tudi jelenjadi ter malih zveri, se je v zadnjih dveh letih položilo 72 ton krme, kar je 108,9 % načrtovanega. Privabljalno krmljenje je izvajalo 24 upravljavcev loviš (vsi razen Veliki Kamen). V zadnjem obdobju se obseg porabe krme za namen privabljalnega krmljenja nekoliko povečuje, kar je, razen v letu 2019, v skladu z načrti. Povečanje, ki strokovno ni sporno, je nastalo predvsem zaradi prostorskega širjenja divjega prašiča v nekatera lovišča, kjer pred leti ni bil prisoten, zaradi prekatégoriziranja nekaterih krmišč iz preprečevalnih v privabljalna ter tudi zaradi krmljenja jelenjadi in malih zveri.

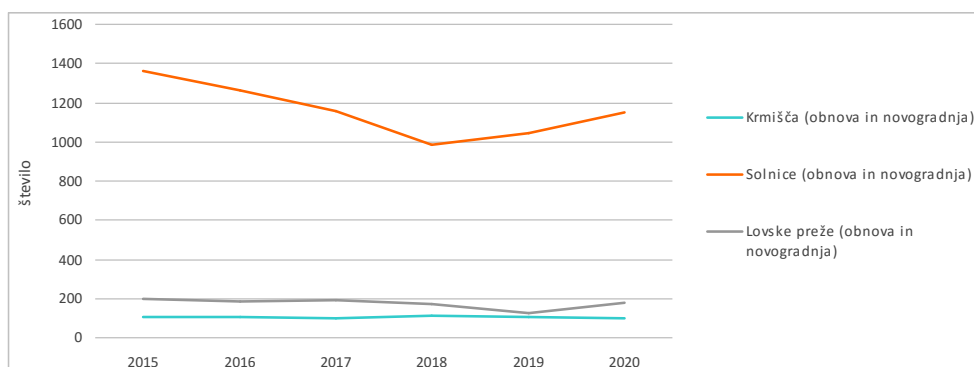

Upravljalci lovišč so v zadnjih dveh letih obdelovali tudi 18,2 ha krmnih ter 6,7 ha pridelovalnih njiv (povprečno letno). Obseg izvajanja teh ukrepov nakazuje rahel trend upadanja.

Lovski objekti

Upravljalci lovišč so v zadnjih dveh letih izvajali tudi novogradnje in obnove lovskih objektov in sicer 2.196 solnic, 303 lovske preže in 206 krmišč. Obseg izvedbe del med leti niha v odvisnosti od dotrajanosti objektov. Dejansko je obseg izvajanja teh ukrepov še višji, vendar določeni upravljalci ne evidentirajo teh del v Letnih načrtih lovišč.

Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022

Preglednica 3.1.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022

Vrsta ukrepa	Enota mere	Načrtovan obseg
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI		
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	8.212
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI		
Vzdrževanje pasiš s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	50,22
Spravilo sena z odvozom	ha	5,74
Priprava pasiš za divjad	ha	3,3
Gnojenje travnikov	ha	-
Vzdrževanje grmiš	ha	5,84
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	38,08
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	6,1
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	168
Izdelava in vzdrževanje vejnega vodnega vira	število	12
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	122
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	24
Solnice	kg	6.942
3. BIOTEHNIŠKI UKREPI		
Zimsko krmljenje	kg	68.610
Preprečevalno krmljenje	kg	-
Privabljalno krmljenje	kg	96.760
• divji praši	kg	87.660
• navadni jelen	kg	8.400
• male zveri	kg	700
Krmne njive	ha	47,3
Pridelovalne njive	ha	17,5
4. LOVSKI OBJEKTI		
Solnice (založene v letih 2021 in 2022)	število	2.562
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	316
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	146
Lovske steze (obnova in novogradnja)	število	43

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi: Načrtovana dela naj se izvajajo predvsem v okviru organizirane lovsko varstvene službe ter nadzora lovišč s strani članov lovskih družin. Ukrep obsega spremljanje stanja in varovanja habitatov in populacij prostoživečih živali, evidentiranje in pobiranje izgub divjadi, nadzor potepuških psov in mačk ter podobno. Evidentirajo naj se tudi ure, ki so opravljene za monitoring poljskega zajca, šakala in drugih vrst divjadi. **V letih 2021 in 2022 načrtujemo 8.212 ur za izvajanje teh ukrepov.** Z razdelilnikom se bo določila kvota ur vsem upravljavcem lovišč v LUO. Obseg načrtovanih del ni treba realizirati, zaželeno pa je, če se izvedba s strani upravljavcev lovišč ter posledično zagotavljanje evidenc o opravljenih ukrepih.

Biomeliorativni ukrepi: Potrebna je predvsem boljše realizacija ukrepov, ki neposredno vplivajo na kakovost življenjskega okolja divjadi, predvsem vzdrževanje remiz za malo divjad v nižinskem delu LUO in vzdrževanje pasiš ter grmiš in gozdnega roba po celotnem LUO.

Vzdrževanje pasiš s košnjo: Ukrep je potrebno pospeševati predvsem v loviščih, kjer prevladuje gozdna krajina in v območjih z manj intenzivnim kmetijstvom. Ukrep je načrtovan v 18 loviščih v podobnem obsegu kot v preteklem obdobju. Obseg načrtovanih del mora biti realiziran vsaj 70 %, zaželeno je preseganje načrtovanih količin.

Spravilo sena z odvozom: Površine, na katerih se bo izvedel ta ukrep so predvsem odločitev upravljavcev lovišč. Obseg načrtovanih del ni treba realizirati.

Priprava pasiš za divjad: Ukrep naj se izvaja predvsem v gozdnatih območjih, kjer primanjkuje pašnih površin. Obseg načrtovanih del ni treba realizirati, zaželeno je preseganje načrtovanih količin.

Gnojenje travnikov: Tega ukrepa ne načrtujemo.

Vzdrževanje grmiš: Ukrep naj se izvaja predvsem tam, kjer je prisotnih več vrst rastlinojedih parkljarjev. V okviru ukrepa se vsakih nekaj let poseka grmovni sloj, kateri se potem odzove s hitro rastjo mladih poganjkov, ki so pomemben prehranski vir za divjad. Ukrep se mora izvajati v primernem časovnem obdobju in ob upoštevanju vpliva na ostale zavarovane vrste. Izvedbo ukrepa načrtujemo v 6 loviših. Obseg načrtovanih del mora biti realiziran vsaj 70 %. Navzgor se količina izvedbe ne omejuje, zaželeno je preseganje.

Vzdrževanje remiz za malo divjad: Prednostno naj se izvaja v predelih, kjer obstajajo ugodne razmere za malo divjad ter v območjih, kjer se bo v lovišče dodajala mala divjad iz umetne vzreje. Ukrep je načrtovan v 13 loviših. Obseg načrtovanih del mora biti realiziran vsaj 70 %, zaželeno pa je preseganje načrtovanih količin.

Vzdrževanje gozdnega roba: Z ukrepom se ohranja pravilno oblikovan, širok in stopničast gozdni rob, ker le tak nudi ustrezne življenjske pogoje za divjad in ostale prosto živeče živali. Ukrep načrtujemo v 5 loviših. Obseg načrtovanih del ni treba realizirati, zaželeno pa je preseganje načrtovanih količin.

Izdelava in vzdrževanje kaluž: Ukrep se izvaja v območju, kjer se pojavljajo jelenjad, damjak in divji prašič, prednostno v območjih, kjer je manj površinskih voda. Priporočljivo je, da se vzdržujejo 3 kaluže na 1.000 ha gozda. Pri tem je treba preprečiti dostop soli v vodo, zato se solnic v neposredni bližini kaluž ne izdeluje in polni. Kaluže in drugi vodni viri se vzdržujejo na način, ki ohranja biotsko pestrost in le v obdobjih izven razmnoževalnih ciklov dvoživk in drugih živali, to je predvsem pozno jeseni ali pozimi. Če je vodni vir suh, se ga lahko obnavlja tudi poleti. Načrtuje se vzdrževanje 84 kaluž v 15 loviših. Obseg načrtovanih del mora biti realiziran vsaj 70 %, zaželeno pa je preseganje načrtovanih količin.

Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira: Ukrep obsega vzdrževanje posameznih odsekov manjših tekočih voda ali umetnih vodnih površin (bajerji, ravniki,...). Obseg načrtovanih del ni treba realizirati, zaželeno pa je preseganje načrtovanih količin.

Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja: Ukrep, s katerim izboljšujemo prehranske razmere za prosto živeče živali. Izvaja naj se predvsem na območjih strnjениh gozdov skozi sodelovanje upravljavcev lovišč, lastnikov gozdov in javno gozdarsko službo - ZGS. Obseg načrtovanih del ni treba realizirati, zaželeno pa je preseganje načrtovanih količin.

Postavitev in vzdrževanje gnezdnic: Ukrep se naj izvaja predvsem v loviših, kjer je majhen delež naravnih dupel. Obseg načrtovanih del ni treba realizirati, zaželeno pa je preseganje načrtovanih količin.

Solnice: Namen solnic je olajšati predvsem spomladanski prehod na sušo naravno hrano, preskrbo z mineralnimi snovmi ter doseganje načrta odvzema, zato je priporočljivo zalaganje solnic v zmernih količinah s soljo in mineralnimi kamni (do največ 3 kg na solnico). Obseg načrtovane količine soli ni treba realizirati, preseganje ni dovoljeno.

Postavljanje solnic je prepovedano:

- V gozdnih sestojih - mladovjeh in sestojih v obnovi, oz. je dovoljeno le ob soglasju lastnika gozda in ZGS.
- Ob cestah in v območju gozdnih rezervatov.
- Ob vodnih virih oz. le v minimalni oddaljenosti 50 m in na način, ki onemogoča vnos soli vanje. Soli tudi ni dovoljeno neposredno vnašati v luže, kaluže in ostala vodna telesa.
- V območju ali bližino območij, kjer so prisotne redke, ogrožene in zavarovane vrste živali ter rastišča redkih, ogroženih in zavarovanih rastlinskih vrst.
- V bližino območij naravnih vrednot, v ožja zavarovana območja in v dele širših zavarovanih območij s strožjim varstvenim režimom.
- V neposredni okolici mokrišč na območju Jovsov.

Biotehnični ukrepi:

Krmljenje divjadi

Kot ukrep krmljenja sodijo vse vrste polaganja hrane v naravno okolje, ki je namenjena prehrani divjadi. Za polaganje hrane se ne smatra posek drevja za objedanje in pridelava krme na kmetijskih površinah (krmnih njivah), s katero se divjad prehranjuje neposredno na rastočih rastlinah. Kot ukrep krmljenja prav tako ne šteje polaganje soli, kljub temu pa je pri polaganju le te potrebno upoštevati v načrtih zapisane usmeritve in omejitve.

Na vseh krmiših za prostožive živali, do katerih lahko dostopajo divji prašiči, je prepovedano krmljenje z ŽSP.

Namensko krmljenje srnjadi in gamsa, razen v izjemnih razmerah, ni dovoljeno.

Po namenu krmljenja ločujemo zimsko, preprevalno in privabljalno krmljenje.

1. Zimsko krmljenje

Zimsko krmljenje se izvaja z namenom zmanjšanja pritiska divjadi na naravne prehranske vire in tvorbe energijske rezerve v času prehranske ožine. S tem ukrepom se divjad v obdobju leta, ko nastopi prehranska ožina prostorsko zadržuje v predelih zimovališč. Pri mali divjadi je namenjeno povečanje prehranske ponudbe tudi izven zimskega obdobja ter s tem preživetju posameznih osebkov oz. skupin divjadi, ki imajo kot skupni uinek povečanje števila nastitov te divjadi.

Zimsko krmljenje se lahko v LUO izvaja za naslednje vrste divjadi:

- Damjak (krmi se lahko le v lovišču Boštanj)
- Mala divjad (fazan, poljska jerebica, poljski zajec, raca mlakarica)

Zimsko krmljenje divjega prašiča je na celotnem območju Republike Slovenije ter tako tudi v Posavskem LUO prepovedano. V letih 2021 in 2022 v skladu s predlogi upravljavcev lovišč, načrtujemo samo zimsko krmljenje male divjadi.

Načrtovana poraba krme za namen zimskega krmljenja male divjadi je 68,6 ton, kar je v okvirih porabe zadnjih let. Ukrep se načrtuje v 18 loviščih. Ker je cilj upravljanja z malo divjadjo povečanje ali vsaj ohranjanje števila nastitov, se lahko poraba krme za ta namen tudi preseže, vendar ne za več kot 30 % načrtovane količine.

Krmljenje mora biti izvajano z vrsto krme in načrtno, ki je v največji možni meri prilagojena vrsti divjadi katero se krmi (poljski zajec, fazan, poljska jerebica, raca mlakarica). Pri krmljenju z močno škrobno krmo mora biti le ta položena tako, oziroma zaščitena s tehničnimi objekti (nadkritje, lese), da se prepreči, da bi pretežni del krme zaužila srnjad. Lokacije krmljenja male poljske divjadi se ne upoštevajo kot krmišča, katere se vodi v katastru krmišč, mora pa biti lokacija opredeljena v letnem načrtu lovišča.

2. Preprevalno krmljenje

V skladu s prvim odstavkom 13. člena ZNUAPK preprevalno krmljenje divjega prašiča v času trajanja visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge ni predvideno in glede na namen zakonodajalca tudi ni dovoljeno.

3. Privabljalno krmljenje

Privabljalno krmljenje se izvaja z namenom privabljanja divjadi zaradi odstrela. Privabljalno se krmi naslednje vrste divjadi: navadni jelen, damjak, divji prašič, lisica, kuna belica in kuna zlatica.

Privabljalno krmljenje divjih prašičev je prvenstveno namenjeno opazovanju ter lažjemu izvrševanju odstrela. Za doseganje učinkovitega privabljanja so na krmišču potrebne in priporočene le minimalne količine krme, ki opravljajo funkcijo privabljanja divjih prašičev. **Privabljalno krmljenje divjega prašiča se lahko izvaja vse leto. Divjadi naj bo dnevno dostopno na privabljalnem krmišču največ do 2 kg ustrezne vrste krme** (žit ali koruze), kar pomeni, da je maksimalna dovoljena letna količina krme na posameznem privabljalnem krmišču 730 kg. Termin založenosti (v letu) je v pristojnosti upravljavca lovišča. Krmišča so praviloma lahko locirana po eno na vsakih 200-600 ha gozdne površine. Za krmo je priporočljivo uporabljati vse vrste žit in koruze. **Priporočeno je le krmljenje na načrtno, da je krma na krmiščih dostopna predvsem divjemu prašiču** (npr: krmni valj, polaganje krme v tla, prekrivanje krme, ...) in ne ostali divjadi (srnjad, jelenjad, damjak).

Načrtovane količine krme za privabljalno krmljenje divjadi ni treba realizirati ter jo tudi ni dovoljeno presežati. Načrtovana količina za krmljenje divjih prašičev je nižja kot v preteklem dvoletnem obdobju.

Privabljalno krmljenje navadne jelenjadi se izvaja s ciljem olajšanega opazovanja in odstrela. Privabljalno krmljenje jelenjadi se lahko izvaja **le v času lovne dobe na jelenjad**. Pri privabljalnem krmljenju je dovoljeno

zalagati največ 1 krmišče na 500 ha lovne površine lovišča, pri čemer je na posameznem krmišču dovoljeno dnevno položiti skupno največ 50 kg krme, od tega količina močne krme, ki je dnevno dostopna jelenjadi, ne sme presežati 5 kg. **Privabljalno krmljenje jelenjadi je dovoljeno le v loviščih južno od reke Save.**

Krmljenje malih zveri (lisica, kuna belica) ima izključno značaj privabljalnega krmljenja z namenom lova. Izvaja se s krmo živalskega izvora ter s krmo rastlinskega izvora (sadje). Na krmiščih za male zveri je dovoljeno krmljenje z ŽSP le v primeru pridobljenega dovoljenja UVHVVR. Lokacije krmljenja morajo biti zavedene v katastru krmišč, ki je priloga DN.

Ukrep krmljenja malih zveri se načrtuje v loviščih Boštanj in Zabukovje.

Krmne njive so namenjene izboljšanju prehranskih razmer divjadi in zadrževanju divjadi (posebej divjih prašičev) znotraj gozdnih površin. V letih 2021 in 2022 ta ukrep načrtujemo na 47,3 ha površin.

Pridelovalne njive so namenjene pridelavi krme za divjad. Načrtujemo jih v 10 loviščih, skupaj 17,5 ha.

Načrtovan obseg krmnih in pridelovalnih njiv ni treba realizirati, lahko pa se ga preseže.

Lovski objekti:

Načrtovan obseg novogradenj lovskih objektov ni treba realizirati ter ga tudi ni dovoljeno presežati, načrtovan obseg obnove lovskih objektov ni treba dosegati, lahko pa se ga preseže.

3.2 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje

Škode na kmetijskih kulturah in domači živini ter presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Povzročene škode v obdobju 2015 - 2020

V zadnjih dveh letih so upravljavci lovišč evidentirali za 14.103 € škode od divjadi. Tako kot v vseh preteklih letih, je tudi v tem obdobju največje škode povzročil divji prašič (10.110 €), sledi srnjad (2.731 €), damjak (824 €), jazbec (258 €), siva vrana (100 €) in lisica (80 €). Skupaj je bilo evidentiranih 108 prijav škod v 17 loviščih.

V zadnjih dveh letih je bila škoda od divjega prašiča evidentirana v 80 primerih v 13 loviščih. Največje škodnih primerov je bilo v loviščih Boštanj, Kostanjevica na Krki, Pišece in Podbočje. Višina škode med leti niha v tesni odvisnosti od letne populacijske gostote divjih prašičev v LUO, kar je razvidno iz slike 3.2.2.

Srnjad je povzročila škodo v 15 primerih v 8 loviščih. Večina škode je bila povzročena na vinski trti, manjši del pa na sadnem drevju in kmetijskih kulturah. Obseg škode je relativno nizek in jo smatramo s stališča pomembnih komponent (biološki kazalniki usklajenosti divjadi z okoljem) za upravljanje s srnjadjo kot neproblematično. Po naših ocenah se zaradi v preteklih letih izvedenih ukrepov za preprečevanje škode, predvsem ograjevanja najbolj izpostavljenih vinogradov in sadovnjakov s strani lastnikov zemljišč, kot tudi ukrepov upravljavcev lovišč, škoda ne bo bistveno povečevala.

Škoda od navadne jelenjadi v zadnjih dveh letih ni bila evidentirana.

Po letu 2011, so bile v zadnjih treh letih ponovno evidentirane škode od damjaka in sicer po en primer v letih 2018 in 2019 ter 4 primeri v letu 2020, vsi v lovišču Boštanj.

V zadnjih dveh letih so bili evidentirani še 4 škodni primeri zaradi jazbega (v lovišču Pišece in Sevnica), 3 zaradi lisice (v lovišču Pišece) ter 1 škodni primer zaradi sive vrane v lovišču Kostanjevica na Krki.

V letih 2019 in 2020 ni bilo potrebe po ocenjevanju škode na 2. stopnji, zato ocenjujemo, da so prijavljene škode korektno ocenjene in povrnjene s strani upravljavcev lovišč.

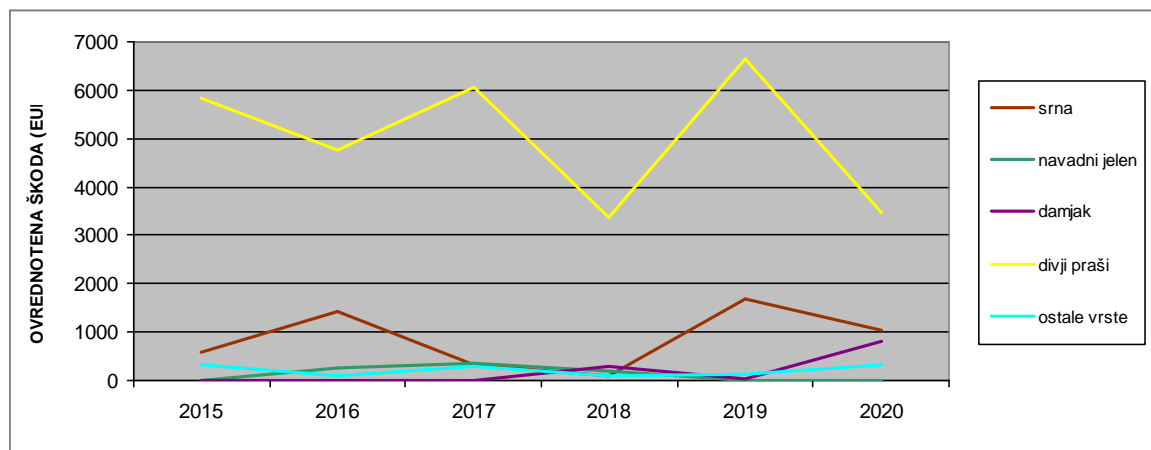
Obseg in struktura škod od divjadi v zadnjih dveh letih ne odstopa bistveno od zadnjega šestletnega obdobja. Večja odstopanja so pri vrstah, katere povzročijo le nekaj škodnih primerov na leto ali vsakih nekaj let.

Trend pojavljanja škod in izplačil odškodnin je eden od pomembnejših kazalnikov pri načrtovanju upravljanja s populacijami divjadi, zato je zelo pomembno korektno ocenjevanje škode in določitev višine odškodnine, kot tudi dosledno evidentiranje v Lovsko informacijskem sistemu (LIS). V LIS se vodi evidenca škod od leta 2008, ampak še vedno ocenjujemo, da posamezni upravljavci lovišč ne evidentirajo vseh prijav škode, posebno v primerih, ko se z oškodovanci dogovorijo za odpravo škode z delom ali materialom. Evidentiranje škodnih dogodkov je v tem smislu treba popraviti in dopolniti.

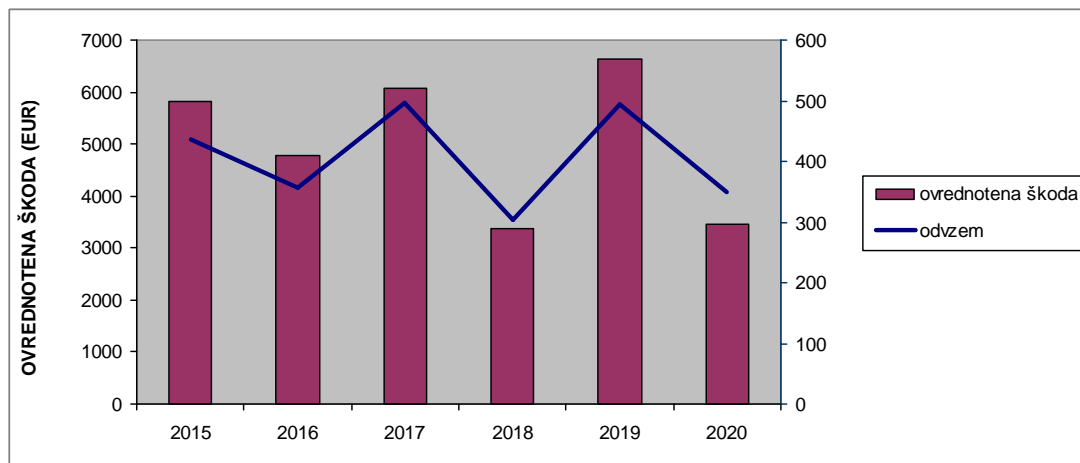
Preglednica 3.2.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v obdobju 2015 - 2020

Vrsta divjadi	Kultura	povp. 2015 - 2020		povp. 2019 - 2020	
		Ovrednotena škoda	EUR / 100 ha	Ovrednotena škoda	EUR / 100 ha
srna	kulture	27,83	0,04	32,50	0,04
	travniki	744,47	0,97	1.235,00	1,61
	sadno drevje	57,67	0,08	98,00	0,13
	ostalo	30,00	0,04	0,00	0,00
skupaj		859,97	1,12	1.365,50	1,78
navadni jelen	kulture	91,17	0,12	0,00	0,00
	travniki	45,83	0,06	0,00	0,00
skupaj		137,00	0,18	0,00	0,00
damjak	kulture	4,00	0,00	12,00	0,02
	travniki	183,33	0,17	400,00	0,52
skupaj		187,33	0,17	412,00	0,54
divji praši	kulture	3.278,50	4,29	3.708,50	4,85
	travniki	1.743,33	2,28	1.346,50	1,76
	ostalo	0,00	0,00	0,00	0,00
skupaj		5.021,83	6,56	5.055,00	6,61
SKUPAJ PARKLJARJI		6.206,13	7,87	6.832,50	8,39
lisica		25,83	0,03	40,00	0,05
jazbec		108,00	0,14	129,00	0,17
siva vrana		57,50	0,08	50,00	0,07
ostale vrste		17,50	0,02	0,00	0,00
SKUPAJ OSTALO		208,83	0,27	219,00	0,29
VSE SKUPAJ		6.414,97	8,14	7.051,50	8,68

*Ovrednotena škoda = izplačane odškodnine v denarju + izdan material + opravljene ure sanacije (1 ura = 5 €)

Slika 3.2.1: Dinamika škod od divjadi v LUO

Slika 3.2.2: Škode in odvzem divjih praši ev

Odgovornost za nastanek škode od in na divjadi ter postopki za njeno ugotavljanje in dolo evanje odškodnin so obrazloženi na spletni strani ZGS:

http://www.zgs.si/delovna_podrocja/gozdne_zivali_in_lovstvo/divjad/index.html.

Opravljeni ukrepi za prepre evanje škod od divjadi v obdobju 2015 - 2020

Preglednica 3.2.2: Opravljeni ukrepi za prepre evanje škod od divjadi v obdobju 2015 - 2020

Vrsta ukrepa	2015 - 2020		2019 - 2020	
	Število objektov	Opravljen ure	Število objektov	Opravljen ure
SKUPAJ	330	8.522	106	2.995

V zadnjih dveh letih je bilo opravljenih 2.995 ur za prepre evanje škode od divjadi na 106 objektih. Ukrepe smo na rtovali v 16 loviš ih, najve ur so za te ukrepe namenili upravljavci loviš Boštanj, Pišece in Videm ob Savi.

Tehni na sredstva za prepre evanje škod na kmetijskih površinah so praviloma elektri ni pastirji in razne vrste ograj, kemi na sredstva pa predvsem odvr ala (Arbin, Kemakol). Lastniki zemljiš , ki uporabljajo tovrstna zaš itna sredstva se pogosto pritožujejo nad njihovo neuspešnostjo. Poškodovanja visoko donosnih nasadov jagod, sadnega drevja, novodobnega pokrivanja njiv z Lutrasil pokrivko nastajajo praviloma zaradi slabe zaš ite objektov pred vplivom divjadi.

Problematika škod na in od divjadi v izrazito agrarni krajini je eno od podro ij, na katerih posamezni upravljavci loviš delujejo skozi celo leto. O prepre evanju poškodb divjadi opozarjajo vsako leto preko sredstev javnega obveš anja o previdnosti koscev med spomladansko košnjo. Za odseke javnih cest, kjer potekajo prehodi (ste ine) divjadi posamezni upravljavci loviš pošiljajo zahtevke po ureditvi prometne signalizacije. V letu 2019 je Direkcija RS za infrastrukturo na najbolj kriti ne odseke državnih cest namestila »modre odsevnike« za prepre evanje povoza divjadi.

Na rtovani ukrepi za prepre evanje škod v letih 2021 in 2022

Preglednica 3.2.3: Na rtovani ukrepi za prepre evanje škod v letih 2021 in 2022

Vrsta ukrepa	Število objektov	Na rtoване ure
SKUPAJ	108	3.120

Obseg ukrepov za prepre evanje škod po divjadi je na rtovan v podobnem obsegu kot pretekla leta. Veliko upravljavcev loviš zaradi nepredvidljivosti pojavljanja škod v LNL navede kot objekt celotno loviš e, tekom leta pa po potrebi izvaja ukrepe na ve lokacijah. Izvajanje ukrepov za prepre evanje škode se na rtuje v 15 loviš ih.

Izhodiš a letnega na rta so usmerjena v zmanjševanje tovrstnih dogodkov s tem, da se realizacija na rtovanega odvzema zgosti v obmo jih ve je pojavnosti škod na kmetijskih kulturah.

Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme

V letih 2009 in 2010 je ZGS opravil prvi popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi na območju celotne Slovenije. Izvedba popisa na terenu prostorsko ni vezana na območje LUO, ampak se opravlja po »ekoloških enotah« (popisne enote - PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd.

V letih 2014, 2017 in 2020 smo v vseh popisnih enotah v LUO izvedli drugi, tretji in četrti popis objedenosti gozdnega mladja. Ugotavljamo, da so sistematično pridobljeni podatki pomemben vir informacij ne le o vplivu divjadi na objedenost gozdnega mladja, ampak tudi o sami drevesni sestavi, gostoti ter vertikalni in horizontalni strukturi mladovij.

V vsaki od popisnih enot je bilo popisanih najmanj 51 ploskev, na katerih smo ugotavljali vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na poškodovanost gozdnega mladja. Kljub temu, da je stopnja poškodovanosti odvisna od številnih dejavnikov, nam ta podatek nudi dodano vrednost pri razumevanju dogajanja v populacijah divjadi, predvsem glede trendov gibanja njene številnosti in gostote.

Posavsko LUO pokrivajo PE Kozjansko, Dolenjska II in Gorjanci.

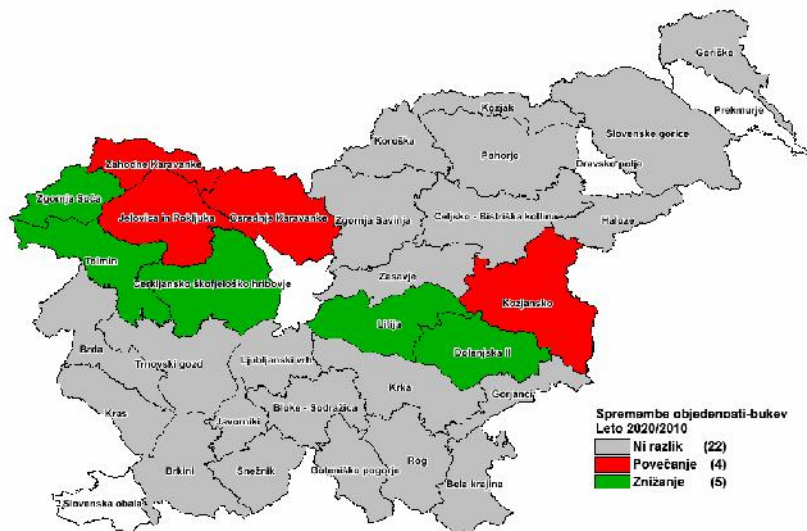

Slika 3.2.3: Prikaz popisnih enot v LUO

Med drevesnimi vrstami, ki so prisotne v Posavskem LUO v skupino plemenitih listavcev uvrščamo gorski javor, ostrolistni javor, topokrpi javor, veliki jesen, ostrolistni jesen, gorski brest, poljski brest, lipo, lipovec, ešnja in oreh. Med druge trde listavce uvrščamo lesniko, hruško, slivo, kostanj, robinijo, beli gaber, maklen, brek, mokovec, rni gaber, mali jesen in skorš, med mehke listavce pa jrebiko, vrbe, brezo, topole, trepetliko in jelše.

Pri tolmačenju rezultatov popisa poškodovanosti mladja se je treba zavedati, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. delež poškodovanosti plemenitih listavcev lahko zelo visok že pri nizkih gostotah divjadi, nasprotno pa je delež poškodovanosti smreke praviloma visok pri visokih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številnostjo divjadi in poškodovanostjo mladja najbolj odraža pri bukvi. Bukev je med divjadjo srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh rastiših in je navsezadnje graditeljica večinne sestojev, zato je primerna za ugotavljanje vpliva rastlinojede divjadi na gozdno mladje.

Poleg deležev poškodovanosti posameznih drevesnih vrst je zelo pomembna tudi drevesna sestava v višinskem razredu R4 100-150 cm, to je v razredu, ki predstavlja osnovo za vrstno pestrost bodočih sestojev. Izostanek oz. zelo nizek delež nekaterih drevesnih vrst (jelka, plemeniti listavci) v tem razredu je lahko posledica močnejšega objedanja. To še posebej velja za primere, ko imamo v nižjih višinskih razredih znaten delež določene drevesne vrste, v najvišjem razredu pa ta drevesna vrsta ni ali pa je slabo zastopana.

Slika 3.2.4: Spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010

PE KOZJANSKO

PE Kozjansko obsega vsa lovišča Posavskega LUO, ki ležijo severno od reke Save, z izjemo manjšega dela lovišča Brežice, Videm ob Savi in ravnatež ob Savi ter se nadaljuje proti severu v Savinjsko-Kozjansko LUO. V tej PE sta od rastlinojedih parkljarjev stalno prisotna srnjad v celotni PE ter gams, ki pa je prisoten le na manjšem delu PE. Običajno se v PE pojavljata tudi jelenjad in damjak.

Primerjava poškodovanosti gozdnega mladja (za vse drevesne vrste skupaj) med posameznimi popisi kaže, da so značilne razlike med popisoma leta 2010 in 2014, ko se je poškodovanost povečala iz 19,5 na 26,9 %, nato pa se je v naslednjih popisih poškodovanost mladja nižala in v zadnjem popisu upadla na 17,7 %. Podoben trend je opazen pri deležu poškodovanih osebkov bukve.

Analiza prerašanja mladja v višje višinske razrede, kjer je najpomembnejša predvsem sestava mladja v najvišjem razredu (100-150 cm), kaže uspešno prerašanje mladja vseh ključnih drevesnih vrst (bukve, jelke, smreke, plemeniti in drugi trdi listavci).

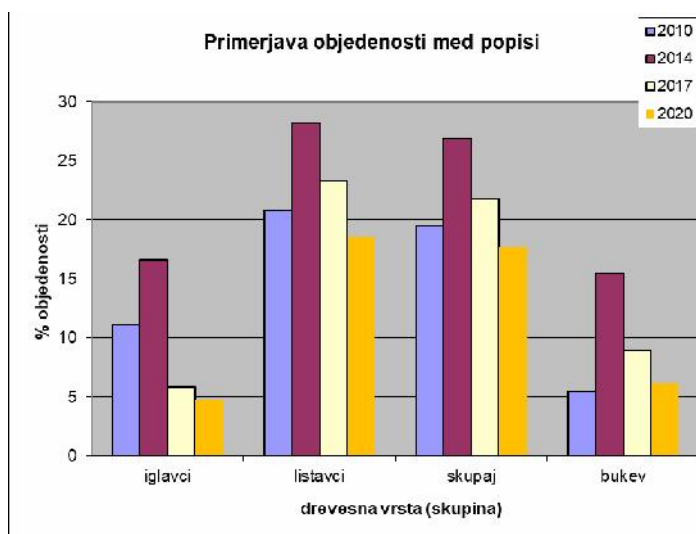
V tej PE ni stalno prisotne jelenjadi, kar kaže da tudi srnjad lahko znatno vpliva na poškodovanost gozdnega mladja.

Preglednica 3.2.4: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov v PE Kozjansko

Skup. DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	20	3	1.815		2	690		5	1.330		5	772		3	197		4	2.989	
Jelka	17	2	955		2	805	10,2	2	608	8,1	3	493	20,0	4	230	7,1	3	2.135	11,5
Bori	1																		
Bukev	54	20	12.039		41	14.403	3,1	57	15.060	8,0	69	9.936	9,3	75	4.516	3,3	54	43.915	6,2
Hrast	16	20	12.326		7	2.447	6,7	1	213	23,1							3	2.661	8,0
Plemeniti listavci	44	23	14.045		30	10.609	33,7	20	5.206	58,4	11	1.560	67,4	8	460	42,9	22	17.835	44,1
Drugi trdi listavci	48	33	20.352		17	6.126	19,0	15	3.810	42,7	12	1.659	29,7	10	591	22,2	15	12.186	28,0
Mehki listavci	3					16	100,0		16	100,0								33	100,0
Iglavci	30	5	2.771		4	1.494	5,5	7	1.938	2,5	9	1.265	7,8	7	427	3,8	6	5.124	4,8
Listavci	55	95	58.762		96	33.602	16,0	93	24.306	24,4	91	13.155	18,7	93	5.567	8,6	94	76.630	18,6
Skupaj	56	100	61.533		100	35.096	15,5	100	26.244	22,8	100	14.419	17,8	100	5.994	8,2	100	81.754	17,7
AVG (št./vz.)			12			38	6		29	7		16	3		7	1		89	16
MAX (št./vz.)			116			96	45		59	37		47	21		29	11		121	89
SD (+-št./vz.)			21			24	10		13	8		11	4		7	2		29	19

Preglednica 3.2.5: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v PE Kozjansko

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	5,9	13,7	8,5	
Jelka	13,0	17,3	3,6	11,5
Bori	41,2	0,0		
Macesen		88,9		
Bukev	5,5	15,5	8,9	6,2
Hrast	24,9	20,5	18,8	8,0
Plemeniti listavci	35,8	43,7	42,9	44,1
Drugi trdi listavci	21,6	29,2	33,8	28,0
Mehki listavci	21,5	40,0	50,0	100,0
Iglavci	11,1	16,6	5,8	4,8
Listavci	20,8	28,2	23,3	18,6
Skupaj	19,5	26,9	21,8	17,7

Slika 3.2.5: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4 v PE Kozjansko

PE GORJANCI

PE Gorjanci leži na južnem delu LUO in obsega celotna ali večinoma delovi lovskih posejank Mokrice, posejanka ob Savi, Cerklje ob Krki, Podboje in Kostanjevica na Krki. Proti vzhodu se nadaljuje v Novomeško LUO. V tej PE sta od rastlinojedih parkljarjev stalno prisotna srnjad in jelenjad.

V tej PE smo ugotovili značilne razlike med popismi, in sicer se je tako skupna poškodovanost, kot tudi poškodovanost bukve, v letu 2017 značilno zmanjšala v primerjavi z letoma 2010 in 2014. V poškodovanosti med letoma 2010 in 2014 nismo ugotovili značilnih razlik. V zadnjem popisu leta 2020 je v primerjavi s popisom leta 2017 narasla tako skupna poškodovanost kot poškodovanost bukve, vendar je še zmeraj nižja, kot v prvih dveh popisih.

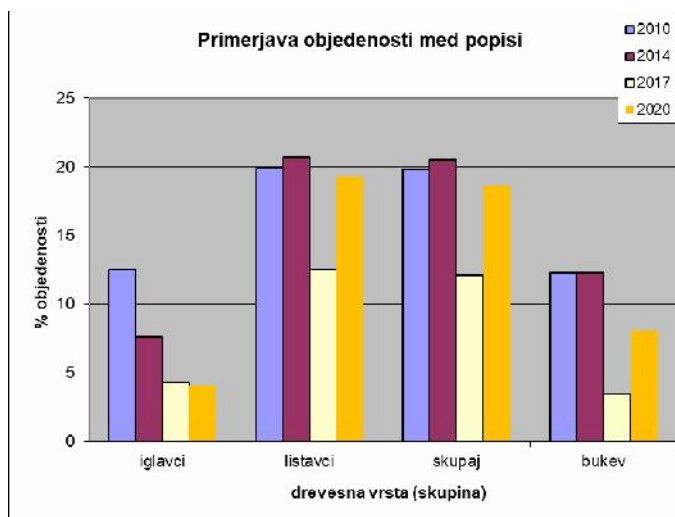
Analiza prerašanja mladja v višje višinske razrede, kjer je najpomembnejša predvsem sestava mladja v najvišjem razredu (100-150 cm), kaže zelo visok delež bukve, pojavlja pa se še smreka, jelka, drugi trdi listavci, plemeniti listavci, hrasti in mehki listavci.

Preglednica 3.2.6: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov v PE Gorjanci

Skup. DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	obj.	DV %	št./ha	obj.	DV %	št./ha	obj.	DV %	št./ha	obj.	DV %	št./ha	obj.	DV %	št./ha	obj.
Smreka	13	4	1.305	1	218			127		1	146		1	91		1	582		
Jelka	4	3	1.205	6	1.474	3,7	4	1.128	6,5	3	546	6,7	2	218		4	3.366	4,9	
Bori	2				18												18		
Bukev	49	13	4.719	39	9.678	4,9	69	21.321	5,7	78	15.591	12,0	88	9.697	10,1	65	56.287	8,1	
Hrasti	10	9	3.012	8	1.874	6,8	3	928	9,8	1	146	12,5		18		3	2.965	8,0	
Plemeniti listavci	37	65	22.894	30	7.423	46,1	14	4.184	56,5	7	1.437	64,6	3	346	26,3	15	13.390	50,8	
Drugi trdi listavci	30	6	2.209	16	3.857	37,3	10	3.165	46,0	10	2.074	56,1	6	619	29,4	11	9.715	43,6	
Mehki listavci	2							91	100,0					18	100,0		109	100,0	
Iglavci	14	7	2.510	7	1.710	3,2	4	1.255	5,8	3	691	5,3	3	309		5	3.966	4,1	
Listavci	51	93	32.835	93	22.831	23,9	96	29.690	17,6	97	19.248	20,7	97	10.697	11,9	95	82.466	19,3	
Skupaj	51	100	35.345	100	24.542	22,5	100	30.945	17,1	100	19.939	20,2	100	11.006	11,6	100	86.432	18,6	
AVG (št./vz.)			7		26	6		33	6		21	4		12	1		93	17	
MAX (št./vz.)			39		96	65		80	39		50	29		44	25		182	92	
SD (+-št./vz.)			10		23	12		20	8		12	6		10	4		39	21	

Preglednica 3.2.7: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v PE Gorjanci

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	3,5	1,6		
Jelka	46,7	35,7	5,2	4,9
Bori				
Macesen				
Bukev	12,3	12,3	3,5	8,1
Hrasti	15,9	19,1	11,3	8,0
Plemeniti listavci	43,8	43,8	32,2	50,8
Drugi trdi listavci	36,2	42,6	29,3	43,6
Mehki listavci	33,3	4,0	42,9	100,0
Iglavci	12,5	7,6	4,3	4,1
Listavci	19,9	20,7	12,5	19,3
Skupaj	19,8	20,5	12,1	18,6

Slika 3.2.6: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4 v PE Gorjanci

PE DOLENJSKA

PE Dolenjska II obsega loviš a Boštanj, Studenec, Bu ka, Raka, Krško, Veliki Podlog in manjše dele loviš Cerklje ob Krki, Videm ob Savi in Arti e. Proti vzhodu se nadaljuje v Novomeško LUO. Od rastlinojedih parkljarjev so stalno prisotne vrste srnjad, jelenjad in damjak.

V tej popisni enoti nismo ugotovili zna ilnih razlik med deleži poškodovanosti gozdnega mladja med prvimi tremi popisi. Se je pa med tremi popisi zna ilno spremenil delež poškodovanosti bukve, v letu 2017 se je zna ilno zmanjšal, glede na leto 2010. V zadnjem popisu se je skupna poškodovanost še znižala in znaša 12,4 %, kar je najmanj med vsemi PE v LUO. Poškodovanost bukve se je nekoliko pove ala v primerjavi s popisom 2017, vendar je še vedno nižja kot v popisih 2010 in 2014, ter tudi najnižja med vsemi PE v LUO.

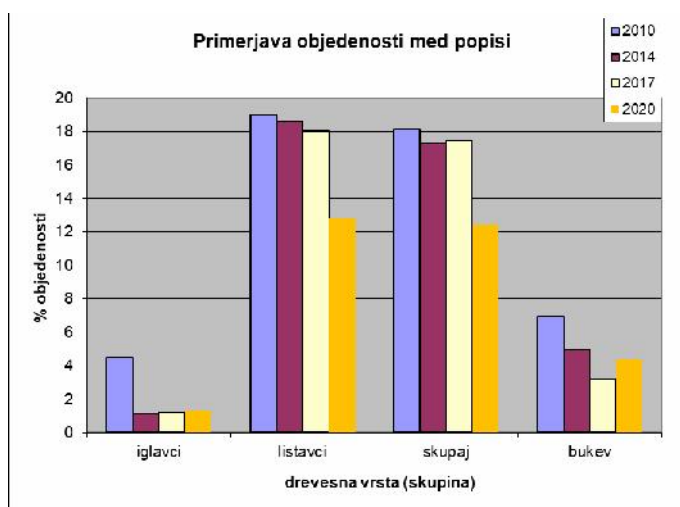
Analiza preraš anja mladja v višje višinske razrede, kjer je najpomembnejša predvsem sestava mladja v najvišjem razredu (100-150 cm), kaže uspešno preraš anje mladja vseh klju nih drevesnih vrst (bukve, smreka, drugi trdi listavci, hrasti in kljub visoki stopnji objedenosti, tudi plemenitih listavcev).

Preglednica 3.2.8: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov v PE Dolenjska

Skup. DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	14	1	311		1	492		1	410		1	143		3	287		1	1.331	
Jelka	2	2	830		2	614		3	901	4,5	1	143			20		2	1.680	2,4
Bori	1								20			41						61	
Bukev	47	29	10.893		54	20.524	1,6	66	20.012	5,3	69	13.007	8,0	71	6.165	2,7	63	59.708	4,4
Hrasti	31	39	14.524		27	10.323	5,6	11	3.380	32,1	4	778	26,3	2	184	11,1	15	14.666	12,8
Plemeniti listavci	28	8	3.112		5	1.823	28,1	5	1.413	55,1	8	1.475	80,6	7	635	58,1	6	5.346	53,3
Drugi trdi listavci	39	21	7.781		11	4.179	7,8	13	3.994	45,1	17	3.175	53,5	16	1.372	46,3	13	12.720	35,1
Mehki listavci	2								20									20	
Iglavci	14	3	1.141		3	1.106		4	1.331	3,1	2	328		4	307		3	3.072	1,3
Listavci	51	97	36.311		97	36.849	4,7	96	28.820	16,4	98	18.435	22,4	96	8.357	14,2	97	92.460	12,8
Skupaj	51	100	37.452		100	37.955	4,6	100	30.151	15,8	100	18.762	22,1	100	8.664	13,7	100	95.533	12,4
AVG (št./vz.)			7		36	2		29	5		18	4		8	1			91	11
MAX (št./vz.)			68		146	14		64	32		54	22		25	11			178	52
SD (+-št./vz.)			13		36	3		16	7		12	6		8	2			34	14

Preglednica 3.2.9: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v PE Dolenjska

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	3,7	0,5	0,6	
Jelka	3,6	0,0		2,4
Bori		50,0	33,3	
Ostali iglavci	42,9			
Bukev	6,9	5,0	3,2	4,4
Hrasti	27,3	19,5	18,7	12,8
Plemeniti listavci	50,0	54,4	39,4	53,3
Drugi trdi listavci	31,4	45,1	54,7	35,1
Mehki listavci	71,4	86,0	25,0	
Iglavci	4,5	1,1	1,2	1,3
Listavci	19,0	18,6	18,0	12,8
Skupaj	18,1	17,3	17,4	12,4

Slika 3.2.7: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4 v PE Dolenjska

Pri obravnavi rezultatov popisa objedenosti vsekakor ne smemo prezreti dejstva, da mladovja predstavljajo pomemben vir prehranske baze divjadi. Posledi no je zato zelo pomemben delež mladovij in sestojev v obnovi. Za veliko ve ino LUO velja, da je delež mladovij bistveno nižji, kot bi si ga želeli, ob predpostavki uravnoteženega stanja razvojnih faz. Za zagotavljanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi želimo, da se razvoj gozdov im bolj usmerja v izena itev dejanskega stanja z modelnim stanjem razvojnih faz.

S pove anjem deleža mladovij lahko bistveno razbremenimo ostale površine in poskrbimo za ve jo usklajenost med živalsko in rastlinsko komponento. V osnovanju novih pomladitvenih jeder, ki so v tesni povezavi z intenzivnostjo se enj oz. gospodarjenjem z gozdovi, vidimo glavni ukrep, s katerim lahko bistveno izboljšamo življenjsko okolje divjadi. Glede na preteklo intenziteto gospodarjenja z gozdovi, predvsem pa na intenziteto se enj v zadnjih nekaj letih ter na ob utno pove anje možnih etatov, kateri so opredeljeni v gozdnogospodarskih na rtih obmo ij pri akujemo, da se bo delež mladovij ob utneje pove al.

Naravna obnova gozdov v LUO, ob izvedbi pravilnih in pravo asnih pomladitvenih se enj ter gojitvenih ukrepih, praviloma ni onemogo ena. Obnova gozdov je otežena predvsem v nižinskih dobvih sestojih, kjer pa na uspeh obnove poleg rastlinojedih parkljarjev, mo no vpliva tudi pepelovka in neugodni vodni režim v zadnjih letih. Lokalno se pojavljajo tudi težave z obnovo smrekovih sestojev.

Na lokacijah, kjer poteka obnova gozda po umetni poti s sadikami, je za uspešno obnovo navadno potrebna individualna ali skupinska zaš ita sadik.

Podrobnejša analiza poškodovanosti gozdnega mladja za celotno Slovenijo, je dostopna na spletni strani ZGS (<http://www.zgs.si>).

4 ŽIVALSKÉ VRSTÉ - DIVJAD

4.1 Srna (*Capreolus capreolus*)

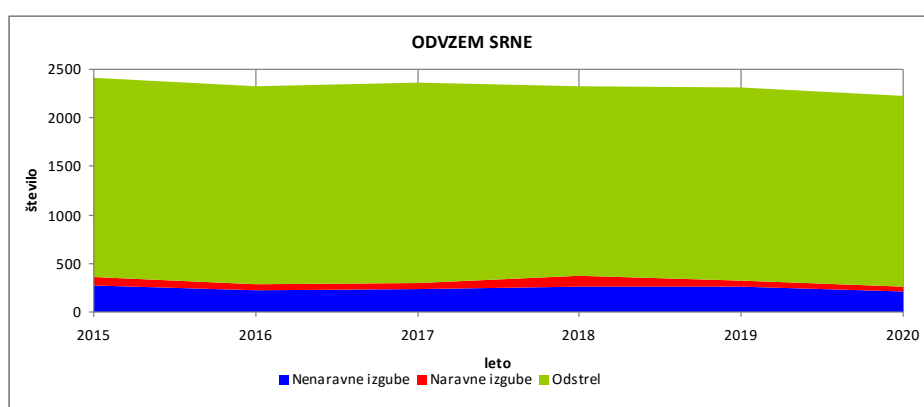
Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Srnjad je najpogostejša divjad v LUO in je za upravljavce lovišč tudi ekonomsko najpomembnejša vrsta. Prisotna je v vseh ekoloških enotah (Krško-Brežiško polje, Gorjanci, Posavsko hribovje in Bohor-Orlica) in v vseh loviščih v LUO ter jo zato tudi enotno obravnavamo.

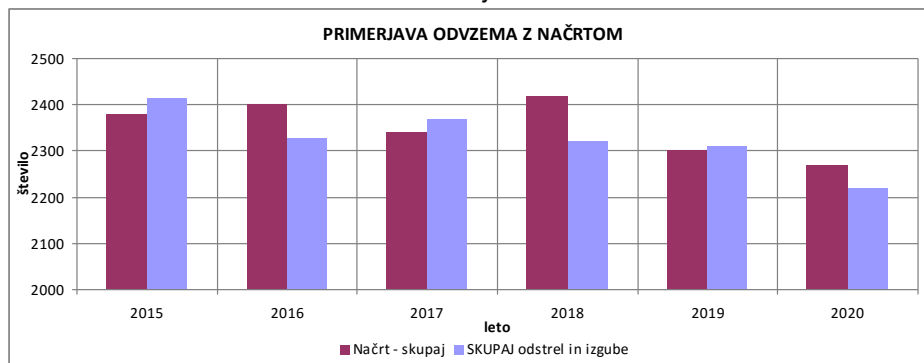
Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Načrt odzema v preteklem šest letnem obdobju je bil realiziran 99 % (najmanj 96 % leta 2018 in največ 101,4 % v letu 2015). Povprečen letni odzema je znašal 2.327 živali, kar pomeni 3 živali na 100 ha lovne površine. Trend odzema je v rahlem upadanju.

V zadnjih dveh letih je bilo odvzetih 4.532 živali, kar pomeni 99,2 % načrtovanega odzema.

Slika 4.1.1: Odzema srne v LUO v obdobju 2015 -2020

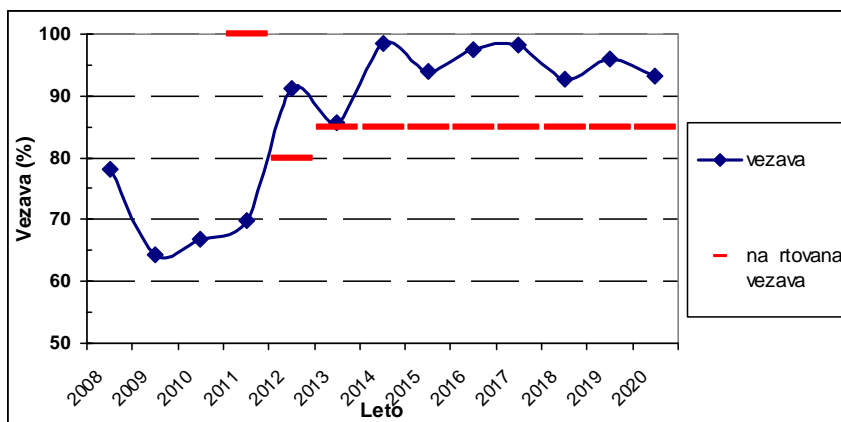
Slika 4.1.2: Primerjava odzema z načrtom odzema srne v LUO v obdobju 2015 - 2020

Odzem po spolnih in starostnih razredih je bil skladen z načrtom in dopustnimi odstopanji. Nekoliko nižji delež od načrtovanega je predvsem v razredu moških mladih, kar pa je kompenzirano z višjim odvzemom v razredu lanških akov.

Odzem po spolu je bil v preteklem obdobju vseskozi stabilen in v razmerju 50,3 : 49,7 v korist moškega spola. Delež mladih v odvzemu je znašal 58,4 % (moški mladi i 13,2 %, lanški 16,7 %, ženski mladi i 16,7 % in mladice 11,5 %), delež dveh in večletnih srnjakov 20,4 % ter delež dveh in večletnih srn 21,4 %.

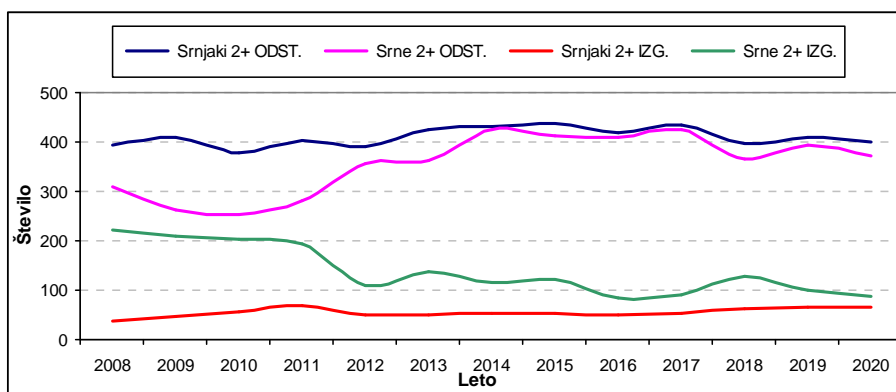
V samem odstrelu je bil delež moškega spola nekoliko višji (52,4 %), kar je predvsem posledica višjega odstrela moškega spola v razredu mladih, medtem ko je pri dveh in večletni srnjadi odstrel po spolu bolj uravnotežen ($\sum 2+ : m 2+ = 1 : 1,05$).

V času od začetka veljavnosti dolgoročnega načrta (ON 2011-2020), se je v odstrelu povečal delež dveh in več letnih srn, kar je bila posledica določila, da mora odstrel dveh in več letnih srn v posameznem lovišču dosegati najmanj 85 % odstrela dveh in več letnih srnjakov (t.i. »vezava«). Skupno je v LUO znašala vezava odstrela v zadnjem šestletnem obdobju 95,3 %, v zadnjih dveh letih pa 94,7 %.

Slika 4.1.3: Primerjava dejanske vezave odstrela srn 2+ in srnjakov 2+ z na rtovano v obdobju 2008-2020

Ukrep vezave odstrela dveh in več letne srnjadi se je izkazal kot zelo pozitiven, saj je zaradi višjega odstrela dveh in več letnih srn v zadnjih letih manj izgub teh (slika 4.1.4), s tem pa se je tudi struktura izgub spremenila in nakazuje bistveno približanje naravni sestavi populacije srnjadi.

Slika 4.1.4: Primerjava odstrela in izgub dve in več letne srnjadi v obdobju 2008 -2020

V zadnjem šestletnem obdobju je bilo evidentiranih 1.899 izgub srnjadi, kar pomeni 13,6 % celotnega odvzema. Gledano po posameznih spolnih in starostnih kategorijah so izgube znašale 20,5 % odvzema srn 2+ ter 20,1 % odvzema mladic, pri ostalih kategorijah pa manj (7,8 -12,3 %).

Največ izgub je bilo v letu 2018 (371 kosov), ko je naraslo predvsem število naravnih izgub ter najmanj v preteklem letu, ko je bilo evidentiranih samo 260 kosov izgub. V celotnem obdobju se kaže trend rahlega upadanja izgub. Večina izgub je zaradi nenaravnih vzrokov (povoz na cesti, kosilnica,...), manjši delež pa zaradi naravnih vzrokov (bolezni,...).

V strukturi izgub prevladuje srnjad ženskega spola (62,9 %), kar pomeni da spolno razmerje izgub znaša 1 : 1,7. v kategoriji mladic je to razmerje 1 : 1,5, v kategorijah enoletne ter dve in več letne srnjadi pa 1 : 1,8.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na uspešno realizirane načrte odvzema, zanemarljiv obseg škod od srnjadi ter na majhno gostoto izgub, ocenjujemo upravljanje s srnjadjo v LUO kot uspešno. Kot največji uspeh upravljanja s srnjadjo lahko izpostavimo doseganje visokega deleža srn 2+ v odstrelu, saj se je v zadnjem obdobju s tem precej znižalo število izgub srnjadi, pa tudi sama spolna in starostna struktura populacije srnjadi v LUO je bistveno bolj naravna.

Ocena stanja populacije

Trend številnosti in prostorska porazdelitev:

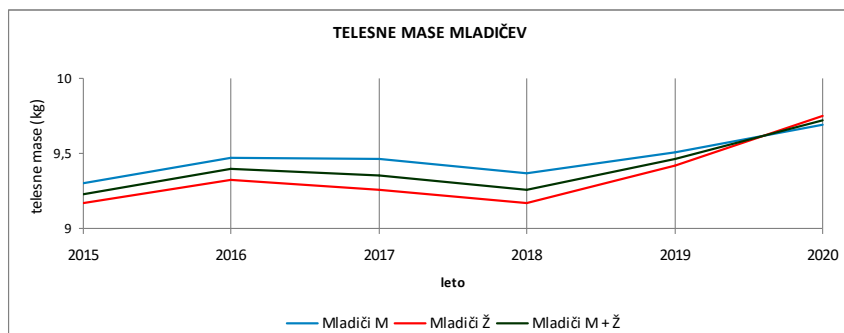
Populacija srnjadi v LUO je dobro usklajena z okoljem. Glede na podatke o gostotah izgub, ocenjujemo da je populacijska gostota srnjadi v zadnjem obdobju nekoliko upadla.

Gostota srnjadi je najvišja na vzhodnem delu LUO (lovišča Brežice, rajež ob Savi, Globoko, Kapele, Arti in Pišece), na južnem (Gorjanci) in zahodnem delu (Posavsko hribovje), pa je gostota srnjadi nekoliko manjša. To je posledica ugodnih naravnih danosti za srnjad v nižinskem in grievnatem delu LUO, kjer je precejšnja razdrobljenost gozdnih površin in posledično velika dolžina gozdnega roba, kar srnjadi zelo ustreza na eni strani, na drugi pa je tudi kompenzacija biomase velikih parkljarjev v bolj gozdnatih loviščih (srnjadi je manj, kjer so prisotni jelenjad, divji prašič in damjak).

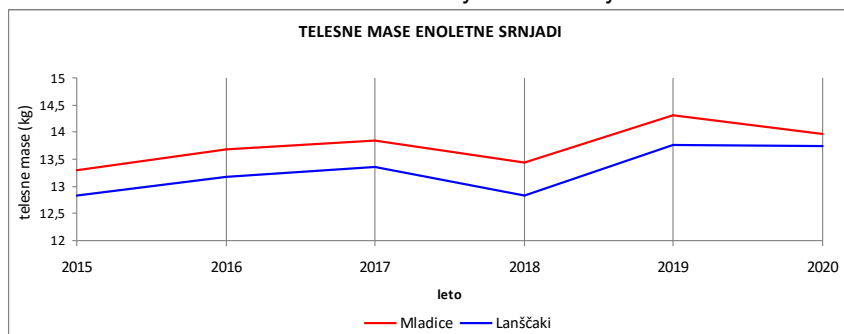
Gibanje telesnih mas in mas rogovja:

Spremembe telesnih mas so precej bolj odraz medletnega spreminjanja okoljskih dejavnikov (predvsem jakosti obroda gozdnega drevja in zime/dolžine snežne odeje), kot samih sprememb v gostoti populacije srnjadi.

V letu 2015 je bil v LUO slab obrod, kar se je odražalo predvsem v nižjih telesnih masah mladih obeh spolov in nato z enoletnim zamikom tudi v kategoriji enoletne srnjadi. V letu 2016 je bil v večini LUO odličen obrod bukve, precej dobro je obrodil tudi hrast in lokalno kostanj, kar se je odražalo v višjih telesnih masah mladih obeh spolov ter nato tudi višjih telesnih masah enoletne srnjadi v letu 2017. V letu 2018 so bile povprečne telesne mase mladih nizke, kljub obilnemu obrodu vseh plodonosnih drevesnih vrst. Razlog temu je lahko tudi, da je bil velik delež mladih odstreljen že v septembru in oktobru (69%), po dokaj ostri zimi v letu 2018, so povprečne telesne mase enoletne srnjadi upadle, v letu 2019 pa so v bolj ugodnih pogojih znova narasle. V preteklem letu se je bogat gozdni obrod znova odrazil v visokih telesnih masah mladih obeh spolov.

Slika 4.1.5: Telesne mase mladih obeh spolov srnjadi v obdobju 2015 – 2020

Slika 4.1.6: Telesne mase enoletne srnjadi v obdobju 2015 – 2020

Medvrstni vplivi:

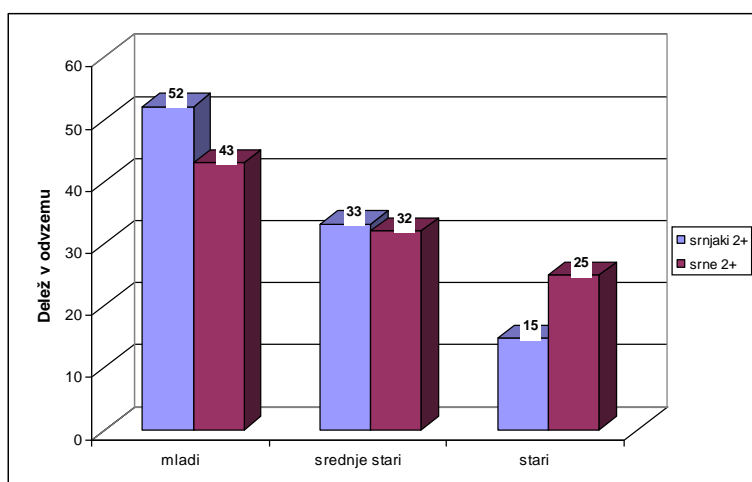
Na številnost srnjadi lahko vpliva prisotnost divjih prašičev, navadne jelenjadi in damjaka. Gledano na celoten LUO, je vpliv damjaka majhen oz. zelo lokalni, medtem ko se vpliv divjega prašiča in navadne jelenjadi hkrati s prostorskim širjenjem in večanjem populacijske gostote teh dveh vrst najverjetneje povečuje. Velike zveri se v LUO pojavljajo občasno. Rjavi medved se pojavlja na območju Gorjancev, v zadnjih letih pa vse pogosteje tudi v EE Posavsko hribovje in občasno tudi v EE Bohor. Na območju Gorjancev se v zadnjih letih dokaj pogosto pojavlja volk. Na prirastek srnjadi ima lahko večji vpliv lisica, predvsem kot plenilec do nekaj tednov.

starih mladi ev. Na delu LUO se redno zadržuje tudi šakal, ki po ocenah upravljavcev loviš lokalno že precej negativno vpliva na števil nost srnjadi.

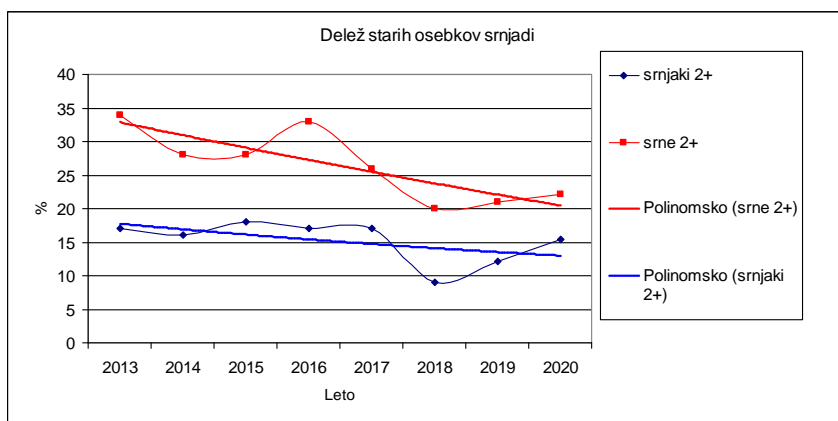
Spolna in starostna struktura:

V populaciji prevladuje ženski spol, kar je v skladu z naravno sestavo populacije srnjadi. Dejansko spolno sestavo populacije nakazuje struktura izgub. Analize le teh kažejo, da je že v razredu mladi ev spolna sestava v korist ženskega spola (1:1,5 v zadnjem šestletnem obdobju), v razredu enoletne srnjadi (1:1,8), naprej z višanjem starosti, pa se razmerje še bolj spreminja v korist ženskega spola. Glede na podatke o izgubah ocenjujemo, da se je v zadnjih letih spolna sestava populacije srnjadi bistveno približala naravni sestavi (iz 1:4,5 leta 2009, na 1:1,8 v preteklem letu).

Podatke o starostni sestavi populacije srnjadi smo pridobili v okviru letnega pregleda odstrela in izgub divjadi. Na podlagi obrabljenosti zobovja, smo vso odvzeto dve in ve letno srnjad kategorizirali v 3 starostne razrede in sicer razred mladih, razred srednje starih in razred starih. Podatke smo zbrali za vso dve in ve letno srnjad, odvzeto v letih 2013 do 2020, za katere je bila komisiji predložena spodnja eljustnica, kot materialni dokaz o odvzemu. Kot je razvidno iz slike 4.1.7 je delež stare srnjadi bistveno višji pri ženskem spolu, kar je posledica premalo smelega poseganja v razred srn 2+ v preteklosti. Se pa v tem obdobju kaže trend zmanjševanja deleža starih srn (in srnjakov) (slika 4.1.8), kar je po naši oceni posledica bolj intenzivnega poseganja v ta razred z odstrelom v zadnjem obdobju. Kljub temu, so v nekaterih loviš ih še vedno zelo visoki deleži starih srn, predvsem v loviš ih Podbo je, Loka pri Zidanem Mostu ter Zabukovje (nad 35 %).

Slika 4.1.7: Starostna sestava dve in ve letne srnjadi odvzete v obdobju 2015 – 2020

Slika 4.1.8: Delež starih srn in srnjakov v odvzemu dve in ve letne srnjadi v obdobju 2013 -2020

Zdravstveno stanje:

Od bolezni in zajedavcev sta najpogosteje prisotna spomladanska driskavost in podkožni ter nosni zolj, vendar v manjšem obsegu in ne vplivata bistveno na višino izgub. Slabše zdravstveno stanje srnjadi je bilo predvsem v letu 2018, kar je bilo posledica nadpovpre no ostre zime z dolgim trajanjem snežne odeje.

Prilagojeni cilji

Cilj upravljanja s srnjadjo je v vzdrževanju okolju primerne populacijske gostote ter ohranjanje naravne spolne in starostne sestave populacije.

Zaradi optimalnega upravljanja s srnjadjo ohranjamo cilj, da želimo v loviščih, kjer beležijo najvišje deleže izgub, le te v prihodnje znižati pod 25 % odvzema, skupno v LUO pa dolgoročno ohranjati pod 20 %.

Na območju Krakovskega gozda, so z Gozdno gospodarskim načrtom GE Krakovo (2016-2025) načrtovane obnove sestojev hrasta doba na večjih površinah, zato želimo imeti nižjo populacijsko gostoto srnjadi na tem območju.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

Na podlagi stanja v populaciji, bioloških kazalcev, realizacije odvzema zadnjih let, višine in strukture izgub, višine škod ter predlogov upravljavcev lovišč, **načrtujemo za leti 2021 in 2022 odzmem srnjadi v višini 4.500 živali.**

Z izdelavo razdelilnika odvzema po posameznih loviščih, se predlog odvzema upravljavcev lovišč nekoliko poveča predvsem v loviščih, kjer so (nenaravne) izgube v preteklih letih presegle 25 % celotnega odvzema, kjer so najvišje gostote izgub ter v loviščih na območju Krakovskega gozda. V loviščih, kjer je ugotovljen zelo visok delež starih srn v odvzemu dve in večletnih srn, se z razdelilnikom določi nekoliko višji delež te kategorije od osnovno načrtovanega.

Preglednica 4.1.1: Načrt odvzema srnjadi za leti 2021 in 2022

Starostni razred	M		Ž		Skupaj
Mladi	675 (15 %)	1.350 (30 %)	810 (18 %)	1.350 (30 %)	1.485 (33 %)
Lanšaki / Mladice	675 (15 %)		540 (12 %)		1.215 (27 %)
Srnjaki 2+ / Srne 2+	900 (20 %)		900 (20 %)		1.800 (40 %)
Skupaj	2.250 (50 %)		2.250 (50 %)		4.500 (100 %)

- V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v višini do +/-15 % načrtovanega skupnega odvzema srnjadi. V primeru, da je v posamezni starostni kategoriji načrtovan odzmem nižji od 10 živali, dopustna toleranca +/-15 % pomeni dve (2) živali, pri načrtovanem odvzemu 10 ali več živali pa zaokrožitev na najbližjo celo vrednost.
- Dopustno odstopanje v kategoriji nad dvoletnih srnjakov in srn je do +/-15 % od načrtovanega števila odvzema te kategorije.
- **Odstrel dve in večletnih srn mora v posameznem lovišču dosežati vsaj 85 % odstrela dve in večletnih srnjakov.** Preseganje načrtovanega odvzema dve in večletnih srn preko dopustnih odstopanj zaradi zagotavljanja tega določila, se ne šteje kot kršitev načrta.
- *Dopustno odstopanje v kategoriji mladih in enoletne srnjadi je +/- 30 %. To pomeni možnost kompenzacije števila odvzema obeh navedenih kategorij v okviru istega spola, kar konkretno pomeni, da je možno npr. od načrtovanega absolutnega števila mladih M spola odvzeti le-teh do 30% manj/več, to pa je potem potrebno kompenzirati s zmanjšanim/povečanim odvzedom od načrtovanega absolutnega števila v kategoriji lanšakov in obratno. V posameznem lovišču je po opravljeni kompenzaciji, kot je predhodno opisano, dovoljeno odstopanje realizacije v obeh kategorijah (mladih, enoletni) skupaj in pri posameznem spolu v višini do +/-15% načrtovanega števila odvzema.
- Preseganje realiziranega odvzema od načrtovanega prek meja dopustnih odstopanj, ki bi nastala kot posledica evidentiranih izgub srnjadi po končanem lovni dobi na posamezno spolno in starostno kategorijo ali po izpolnitvi načrtovanega odvzema v posamezni spolni in starostni kategoriji, ne štejejo kot kršitev določila načrta.

Preglednica 4.1.2: Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema srnjadi

Starostni razred	Dopustna odstopanja			
	M		Ž	
Mladi i	+/- 30 %*	+- 15 %	+/- 30 %*	+- 15 %
Lanški / Mladice	+/- 30 %*		+/- 30 %*	
Srnjaki 2+ / Srne 2+	+- 15 %		+- 15 %	
Skupaj	+- 15 %			

- Do prska je priporoljivo upleniti največ 2/3 z načrtom predvidenega števila dvo- in večletnih srnjakov.
- **Do konca oktobra se priporoča odzem najmanj 70 % srn in mladi ev.**
- Priporoljivo je izvajanje ukrepov za zmanjševanje nenaravnih izgub (promet, košnja) pri srnjadi, kakor tudi stalnega nadzora nad dogajanjem v loviščih zaradi izgub srnjadi po klateških psih in krivolovu.
- Upravljavcem lovišč Kostanjevica na Krki, Raka in Veliki Podlog predlagamo, da izvedejo imenovanim večji delež odvzema srnjadi iz svojih lovišč, na območju Krakovega.

Preglednica 4.1.2: Analiza odvzema in telesnih mas srn

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladi i M	306	319	326	282	321	293	1.847	26,3	13,2
Lanški	408	392	376	416	369	376	2.337	33,2	16,7
Srnjaki 2+	492	468	486	458	476	465	2.845	40,5	20,4
Skupaj SRNJAKI	1.206	1.179	1.188	1.156	1.166	1.134	7.029	100,0	50,3
Mladi i Ź	376	370	411	391	405	379	2.332	33,6	16,7
Mladice	296	286	253	281	247	249	1.612	23,2	11,5
Srne 2+	536	493	516	494	493	459	2.991	43,1	21,4
Skupaj SRNE	1.208	1.149	1.180	1.166	1.145	1.087	6.935	100,0	49,7
SKUPAJ odstrel in izgube	2.414	2.328	2.368	2.322	2.311	2.221	13.964		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z naratom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Narati - skupaj	2.380	2.400	2.340	2.420	2.300	2.270	14.110
Odstrel in izgube / narati	101,4	97,0	101,2	96,0	100,5	97,8	99,0
Delež srnjakov	50,0	50,6	50,2	49,8	50,5	51,1	50,3
Delež srnjakov 2+	20,4	20,1	20,5	19,7	20,6	20,9	20,4
Delež mladih (mladi i, enoletni) ne glede na spol	57,4	58,7	57,7	59,0	58,1	58,4	58,2

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	278	227	242	264	262	212	1.485	78,2
Naravne izgube	81	56	59	107	63	48	414	21,8
Skupaj izgube	359	283	301	371	325	260	1.899	100,0
% izgub	14,9	12,2	12,7	16,0	14,1	11,7	13,6	
Odstrel	2.055	2.045	2.067	1.951	1.986	1.961	12.065	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	53	47	40	72	63	38	313	16,5
2 bolezen	38	25	19	41	7	18	148	7,8
3 krivolov	2	1		1	1	1	6	0,3
4 cesta	225	188	203	224	222	175	1.237	65,1
5 železnica	5	4	5	4		3	21	1,1
6 zveri			3		2	3	8	0,4
7 psi	24	11	12	12	10	8	77	4,1
8 kosilnica	12	7	19	17	20	14	89	4,7

Telesne mase (biološka telesna mase)						
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mladi i M	9,3	9,5	9,5	9,4	9,5	9,7
Indeks	100	102	102	101	102	104
Lanški	12,8	13,2	13,4	12,8	13,8	13,7
Indeks	100	103	104	100	107	107
Mladi i Ź	9,2	9,3	9,3	9,2	9,4	9,8
Indeks	100	102	101	100	103	106
Mladice	13,3	13,7	13,9	13,4	14,3	14,0
Indeks	100	103	104	101	108	105
Mladi i M + Ź	9,2	9,4	9,4	9,3	9,5	9,7
Indeks	100	102	101	100	102	105

4.2 Navadni jelen (Cervus elaphus)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

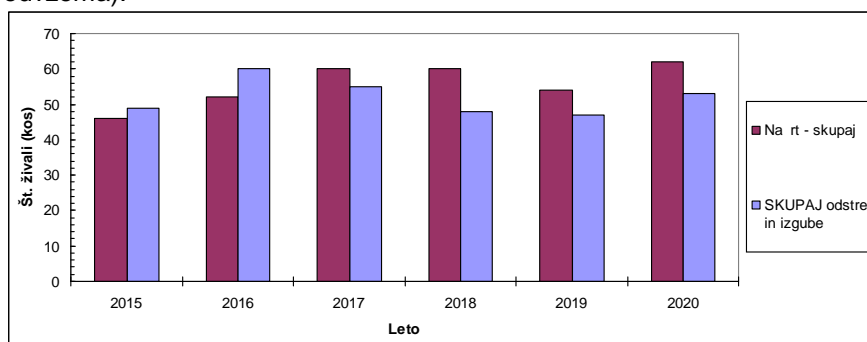
Jelenjad je stalno prisotna predvsem na področju ekoloških enot Gorjanci in Posavsko hribovje. Obmoje stalne prisotnosti jelenjadi v LUO razmejuje avtocesta Obrežje-Novomesto, ki onemogoča oz. otežuje prehajanje iz Gorjancev in Krakovskega gozda proti Posavskemu hribovju in obratno. Jelenjad na območju Gorjancev je prostorsko in populacijsko povezana z območjem Žumberka v Republiki Hrvaški, z območjem Gorjancev v Novomeškem LUO in območjem Krakovskega gozda. Populacija jelenjadi v Posavskem hribovju, pa je prostorsko in populacijsko povezana z Zasavskim in Novomeškim LUO.

Zato na rtujemo upravljanje z jelenjadjo loeno za skupine loviš, ki gospodarijo z istimi skupinami jelenjadi, to je skupina loviš na območju Gorjancev in Krakovskega gozda (skupina 1: Mokrice, atež ob Savi, Cerklje ob Krki, Podboje, Kostanjevica na Krki, Veliki Podlog in Raka) ter skupina loviš, ki obsega ve ino območja južno od Save in severno od avtoceste (skupina 2: Krško, Studenec – Veliki Trn, Boštanj in Bukalja).

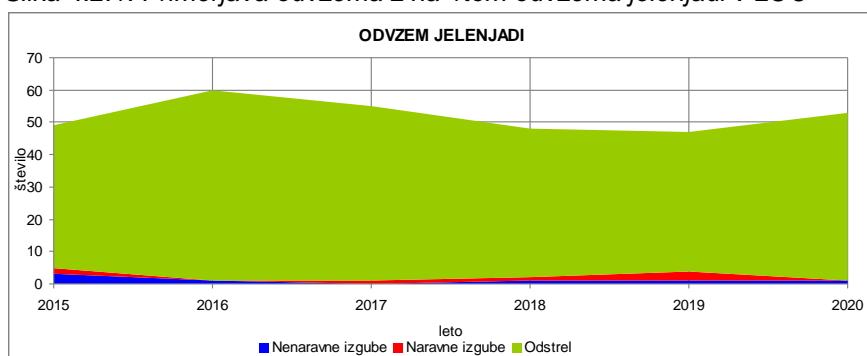
Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklem šestletnem obdobju, je bilo v LUO odvzetih 312 kosov navadne jelenjadi, kar je 93,4 % na rtovanega odvzema. Realizacija odvzema, brez upoštevanja loviš severno od Save, je znašala 86,8 %. Na rt odvzema je bil realiziran znotraj meja dopustnih odstopanj.

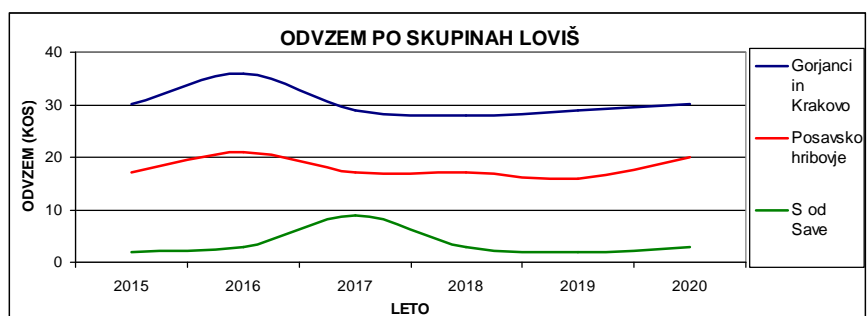
V zadnjih dveh letih je bilo odvzetih 100 kosov navadne jelenjadi, realizacija na rtovanega odvzema pa je znašala 86,2 % (brez upoštevanja odvzema v loviših severno od Save pa 95 kosov oz. 81,9 % realizacije odvzema).

Slika 4.2.1: Primerjava odvzema z na rtom odvzema jelenjadi v LUO

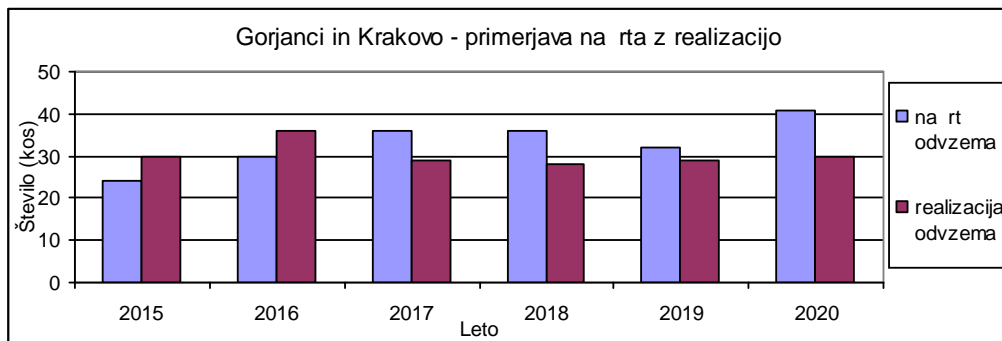
Slika 4.2.2: Odvzem jelenjadi v LUO v obdobju 2015 – 2020

Slika 4.2.3: Odvzem jelenjadi po skupinah loviš v obdobju 2015 – 2020

V loviših skupine 1 (Gorjanci in Krakovo), je bilo v preteklem obdobju odvzetih 182 živali, kar znaša 91,5 % na rtovanega odvzema. Realizacija na rtovanega odvzema je bila nizka v letih 2017, 2018 in 2020, predvsem zaradi slabše realizacije v loviših Raka in Veliki Podlog.

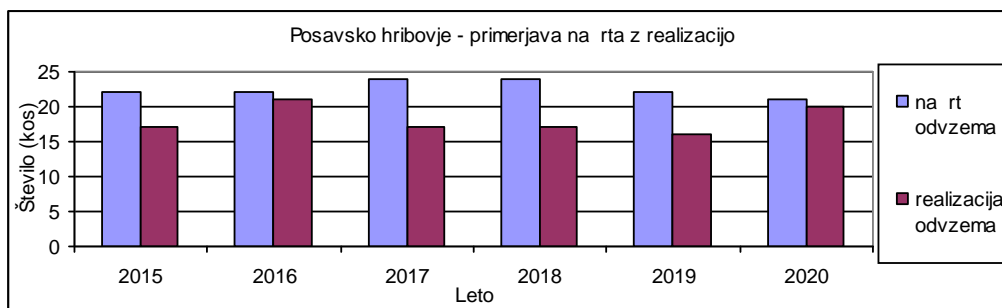
V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 59 živali, kar znaša 80,8 % na rtovanega odvzema.

Slika 4.2.4: Primerjava realizacije odvzema z na rtovanega odvzema jelenjadi v skupini loviš 1

V loviših skupine 2 (Posavsko hribovje) je bilo v zadnjem obdobju odvzetih 108 živali, kar pomeni 80 % realizacijo odvzema. Do leta 2011, se višina odvzema jelenjadi ni bistveno spreminjala, znašala je 8-10 živali, v zadnjem obdobju pa se je odzema povečeval, najvišji je bil v letu 2016, ko je znašal 21 živali.

V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 36 živali, kar znaša 83,7 % na rtovanega odvzema.

Slika 4.2.5: Primerjava realizacije odvzema z na rtovanega odvzema jelenjadi v skupini loviš 2

V loviših severno od Save, je večinoma odvzetih osebkov v preteklem obdobju izviralo iz obor za rejo divjadi, običajno pa v ta lovišča dispergira jelenjadi iz lovišča Posavskega hribovja. V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 5 kosov jelenjadi.

Spolna in starostna struktura:

V preteklem obdobju je bilo v LUO odvzeto 50,3 % jelenjadi moškega spola in 49,7 % ženskega spola.

V loviših skupine 1 je bilo v zadnjem obdobju v odvzemu 49 % jelenjadi moškega spola in 51 % ženskega spola. Teleta moškega spola so predstavljala 18 % odvzema, lanški 8 %, 2-4 letni jeleni 12 %, 5-9 letni jeleni 10 %, 10 in več letni jeleni 1 % (dve in več letni jeleni skupaj 23 %), teleta ženskega spola 16 %, junice 9 % in košute 25 %.

V loviših skupine 2 je bilo v zadnjem obdobju v odvzemu 47 % jelenjadi moškega spola in 53 % ženskega spola. Teleta moškega spola so predstavljala 14 % odvzema, lanški 11 %, 2-4 letni jeleni 13 %, 5-9 letni jeleni 8 %, 10 in več letni jeleni 1 % (dve in več letni jeleni skupaj 22 %), teleta ženskega spola 19 %, junice 7 % in košute 26 %.

V loviših severno od Save je bilo v odvzemu 77 % jelenjadi moškega spola, predvsem jelenjadi kategorije 2-4 letnih jelenov. Po naši oceni gre za osebkove, ki so večinoma migrirali iz lovišča Posavskega hribovja. Jelenjadi ženskega spola ter tudi jeleni, ki so bili odvzeti na vzhodnem delu LUO (lovišča Brežice, Dobova, Globoko), pa izvirajo iz obor za rejo divjadi.

Višina, vzroki in trendi izgub:

V zadnjem obdobju je bilo evidentiranih 14 kosov izgub. Izgube so bile evidentirane zaradi povoza na cesti (1 žival), neznanih vzrokov (7 živali), krivolova (1 žival), bolezni (1 žival), povoza na železnici (2 živali), psov (1 žival) in zveri (1 žival). V preteklem letu je bila evidentirana izguba 1 živali.

Presoja uspešnosti gospodarjenja:

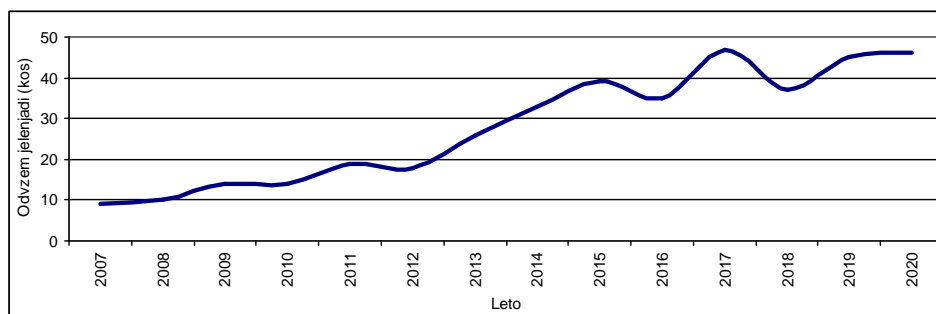
Na rti odvzema po posameznih loviščih so večinoma realizirani znotraj meja dopustnih odstopanj, prav tako so upravljavci lovišč v zadnjem obdobju dosegali najmanj enako višino odvzema košut, kot je znašal odzem jelenov. Ker v LUO že nekaj let ni evidentiranih škod zaradi jelenjadi, ocenjujemo upravljanje z jelenjadjo kot uspešno.

Ocena stanja populacije**Trend številnosti in prostorska porazdelitev:**

Ocenjujemo, da je številnost jelenjadi na območju Gorjancev dokaj stabilna, odvisna je predvsem od nihanja številnosti jelenjadi na območju Žumberka v R. Hrvaški. V zadnjem obdobju se je sicer nekoliko povečala v loviščih Podboje in Kostanjevica na Krki.

V Posavskem hribovju se je številnost jelenjadi v preteklem desetletju krepila, kar je predvsem posledica višanja številnosti v sosednjih Novomeškem in Zasavskem LUO (glej sliko 4.2.4), od koder jelenjad migrira v lovišča Posavskega hribovja.

Severno od Save se občasno pojavljajo posamezni osebki jelenjadi, najpogosteje mladi (2 do 4 letni) jeleni. Splošno gledano je številnost jelenjadi v LUO stabilna, višji odzem v zadnjih letih, pa je poleg nekoliko višje gostote jelenjadi, tudi posledica sprememb določil, ki urejajo lov na jelenjad in so sedaj bistveno bolj stimulatивna za upravljavce lovišč.

Slika 4.2.6: Odvzem jelenjadi v mejnih loviščih skupine lovišč Posavskega hribovja v obdobju 2009-2020

Spolna in starostna struktura:

V populaciji nekoliko prevladuje ženski spol, kar je tudi naravna sestava jelenje populacije.

V populaciji prevladujejo mlajše kategorije jelenjadi. Po naši oceni je v Posavskem hribovju nekoliko višji delež jelenjadi starejših kategorij, kot na območju Gorjancev in Krakovega, kar potrjujejo tudi podatki o odvzemu. Povprečna starost košut odvzetih v letih 2015-2020 je v Posavskem hribovju znašala 5,8 let, na Gorjancih pa 5,5 let. Povprečna starost odvzetih jelenov je enaka, v obeh skupinah lovišč znaša 4,5 leta.

Medvrstni vplivi:

Zaradi relativno majhne številnosti v LUO, jelenjad bistveno (še) ne vpliva na druge vrste rastlinojedih parkljarjev. Jelenjad v LUO nima naravnih plenilcev, razen občasno prisotnega volka na Gorjancih.

Zdravstveno stanje:

Zdravstveno stanje navadne jelenjadi je dobro, izgub zaradi bolezni v preteklem obdobju ni bilo evidentiranih.

Prilagojeni cilji

Številnost jelenjadi na območju Gorjancev želimo ohraniti v sedanji gostoti, v Krakovskem gozdu pa preprečiti povečanje številnosti. Tudi na območju Posavskega hribovja (med Savo in avtocesto) ne želimo nadaljnje povečanje številnosti. Širjenja populacije jelenjadi severno od Save ne želimo.

Ukrepi in usmeritveVišina odvzema, spolna in starostna struktura z dopustnimi odstopanji:

Odvzem jelenjadi se načrtuje posebej za skupino 1 (lovišča Mokrice, Čatež ob Savi, Cerklje ob Krki, Podbojce, Kostanjevica na Krki, Veliki Podlog in Raka) in skupino 2 (lovišča Krško, Studenec – Veliki Trn, Boštanj in Bukovica).

Višina načrtovanega odvzema za leti 2021 in 2022 znaša 128 živali, kar znaša 135 % realizacije zadnjih dveh let (brez upoštevanja lovišč severno od reke Save).

Od skupne višine načrtujemo odvzem 80 živali v skupini 1 in 48 živali v skupini 2.

Struktura načrtovanega odvzema je 25 % dve in večletnih jelenov ter 75 % telet obeh spolov, junic, lanškakov ter dve in večletnih košut, od tega mora znašati odvzem košut vsaj toliko, kot bo znašal odvzem jelenov. Načrtovana struktura se mora zagotavljati tako znotraj skupine lovišč, kot tudi v posameznih loviščih, lahko tudi v obdobju večlet skupaj.

Preglednica 4.2.1: Načrt odvzema jelenjadi v skupini 1

Teleta obeh spolov, lanški, junice in košute 2+	60 (75 %)	Jeleni 2+	20 (25 %)
SKUPAJ 80 živali			

Preglednica 4.2.2: Načrt odvzema jelenjadi v skupini 2

Teleta obeh spolov, lanški, junice in košute 2+	36 (75 %)	Jeleni 2+	12 (25 %)
SKUPAJ 48 živali			

V vseh ostalih loviščih (severno od reke Save) je odvzem sproščen v vseh kategorijah.

časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema:

- **Za odstreljenega jelena 2+** mora upravljavec lovišča registrirati odvzem treh kosov mulaste jelenjadi (upošteva se tudi jelen 1+), od katerih mora biti vsaj en kos **odstreljena košuta 2+**. Upošteva se tudi odvzem mulaste jelenjadi iz preteklih let. Ko upravljavec lovišča doseže osnovno načrtovano strukturo, se lahko v lovišču ponovno odstreli tudi jelen 2+.
- Zaradi nedoseganja načrtovane strukture v preteklih letih, morajo v nadaljevanju navedeni upravljavci lovišč, pred odstrelom jelena 2+ odvzeti oz. odstreliti predpisano število netrofejne jelenjadi;
 - Raka: 2 kosa mulaste jelenjadi
 - Cerklje ob Krki: 2 kosa mulaste jelenjadi, od tega 1 košuta
- Spodaj navedeni upravljavci lovišč, so v odvzemu v preteklih letih dosegali višji delež mulaste jelenjadi od načrtovanih 75 %, zato se jim to lahko upošteva pri strukturi odvzema v naslednjem načrtovalskem obdobju;
 - Studenec – Veliki Trn: 1 kos (brez košute)
 - Boštanj: 9 kosov (brez košute)
 - Veliki Podlog: 2 kosa (brez košute)
 - Kostanjevica na Krki: 11 kosov (brez košute)
 - Podbojce: 2 kosa, od tega 1 košuta
 - Mokrice: 2 kosa, od tega 1 košuta
 - Čatež ob Savi: 6 kosov (brez košute)
- Priporo eno je jim hitreje izvršiti odstrel telet, junic in košut, predvidoma najmanj 70 % do 30. novembra.

- Vsak odvzem dve in ve letnega jelena je potrebno obvezno najkasneje v 24-ih urah sporo iti tajniku OZUL-a in vnesti v Lovsko informacijski sistem.
- Upravlavec loviš a, ki ima pravico do odstrela jelena 2+, lahko odstrela jelena 2+ katerekoli kategorije, ne glede na kategorijo na rtovano v Letnem na rtu loviš a.
- Ob izvršenem odstrelu se ugotovi in evidentira tudi spol telet. Pri izvajanju na rtovanega odvzema z odstrelom v kategoriji telet obeh spolov naj bo poudarek na tem, da je potrebno izvršiti koli insko zadosten odvzem v tej starostni kategoriji, pri tem pa je njihov spol drugotnega pomena.
- Dopustno odstopanje realizacije odvzema navzdol je v višini -20 % od na rtovanega odvzema za LUO. Dopustno odstopanje za loviš a, ki imajo odvzem do vklju no 10 živali je lahko navzdol do 2 živali, navzgor pa se lahko na rtovan odvzem presega neomejeno, vendar v skladu z na rtovano strukturo.
- Odvzema v kategoriji trofejnih (2+) jelenov ni treba realizirati, presega se ga lahko sorazmerno s preseganjem odvzema ostalih kategorij, kot to dolo a prva alineja kriterijev odvzema.

Preglednica 4.2.2: Analiza odvzema in telesnih mas navadnih jelenov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	% skupaj
Teleta M	3	13	14	5	9	6	50	31,8	16,0
Lanš aki	1	3	5	11	4	6	30	19,1	9,6
Jeleni 2-4	9	8	5	6	7	10	45	28,7	14,4
Jeleni 5-9	5	6	4	5	4	5	29	18,5	9,3
Jeleni 10 +		1	1			1	3	1,9	1,0
Skupaj JELENI	18	31	29	27	24	28	157	100,0	50,3
Teleta Ź	11	8	10	9	9	6	53	34,2	17,0
Junice	8	7	4	1	3	2	25	16,1	8,0
Košute 2+	12	14	12	11	11	17	77	49,7	24,7
Skupaj KOŠUTE	31	29	26	21	23	25	155	100,0	49,7
SKUPAJ odstrel in izgube	49	60	55	48	47	53	312		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z na rtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Na rt - skupaj	46	52	60	60	54	62	334
Odstrel in izgube / na rt	106,5	115,4	91,7	80,0	87,0	85,5	93,4
Delež JELENOV	36,7	51,7	52,7	56,3	51,1	52,8	50,3
Delež trofejnih jelenov 2+ in ve	28,6	25,0	18,2	22,9	23,4	30,2	24,7
Delež mladih (mladi i, enoletni) ne glede na spol	46,9	51,7	60,0	54,2	53,2	37,7	50,6
Delež košut 2+	24,5	23,3	21,8	22,9	23,4	32,1	24,7

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	3	1		1	1	1	7	50,0
Naravne izgube	2		1	1	3	0	7	50,0
Skupaj izgube	5	1	1	2	4	1	14	100,0
% izgub	10,2	1,7	1,8	4,2	8,5	1,9	4,5	
Odstrel	44	59	54	46	43	52	298	

4.3 Damjak (Dama dama)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Damjaki so bili v Posavskem območju naseljeni v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja in sicer v Dobravi pri Brežicah (lovišča Brežice, Dobova, Globoko in Kapele), v Krakovskem gozdu (lovišča Kostanjevica na Krki, Veliki Podlog in Raka) in v Boštanju pri Sevnici. Dobravska populacija je zaradi različnih vzrokov (nemir, krivolov) izginila že okoli leta 1995, Krakovska populacija je izginila okoli leta 2013, Boštanjnska kolonija damjakov pa živi v bližnji okolici naselitve. Upravljanje z damjakom se tako obravnava predvsem v lovišču Boštanj, od koder pa damjak prehaja tudi v sosednja lovišča.

V zadnjem obdobju se v LUO vse pogosteje pojavljajo tudi iz obor pobegli damjaki.

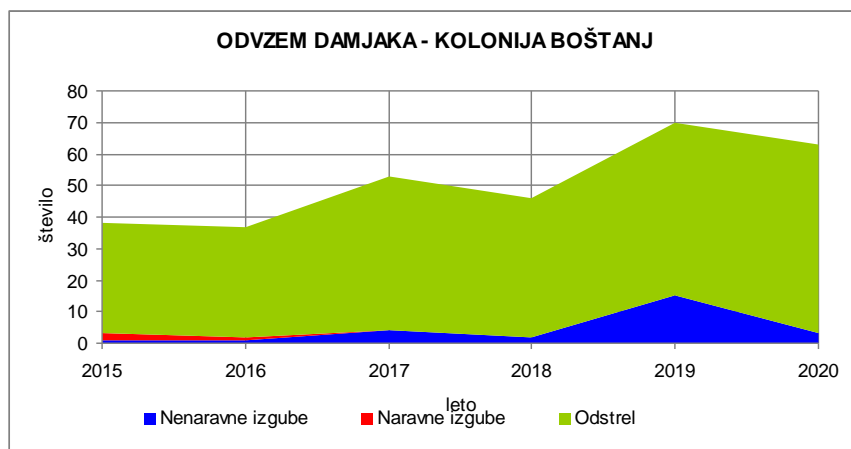
Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Višina odvzema in stopnja uresničenja na rta:

V preteklem šestletnem obdobju, je bilo v celotnem LUO odvzetih 390 damjakov oz. povprečno 65 živali na leto. Od tega je bilo 79 % damjakov odvzetih v lovišču Boštanj (307 živali) ter v ostalih loviščih 21 % (83 živali). Razen v lovišču Boštanj, se damjaki najpogosteje pojavljajo v loviščih Loka pri Zidanem Mostu, Krško in Studenec – Veliki Trn. Odvzem damjaka je bil evidentiran v 13 loviščih. Z izjemo lovišča Studenec – Veliki Trn, Krško in Buča, kjer so bili večinoma odvzeti damjaki, ki migrirajo iz lovišča Boštanj, ostali odvzeti damjaki izvirajo iz obor za rejo divjadi.

V skladu z usmeritvami iz Lovsko upravljavskega načrta za VII. Posavsko LUO za obdobje 2011 – 2020, načrtujemo upravljanje z damjakom ločeno za v LUO prisotne kolonije in posebej za vsa ostala lovišča v LUO.

V lovišču Boštanj je bila realizacija načrtovanega odvzema damjaka v zadnjem šestletnem obdobju 103,4 %. Trend odvzema je naraščajoč, kar je skladno z načrtovanim odvzema. V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 133 damjakov, kar pomeni 106,4 % realizacijo načrtovanega odvzema.

Slika 4.3.1: Odvzem damjaka v koloniji Boštanj v obdobju 2015 – 2020

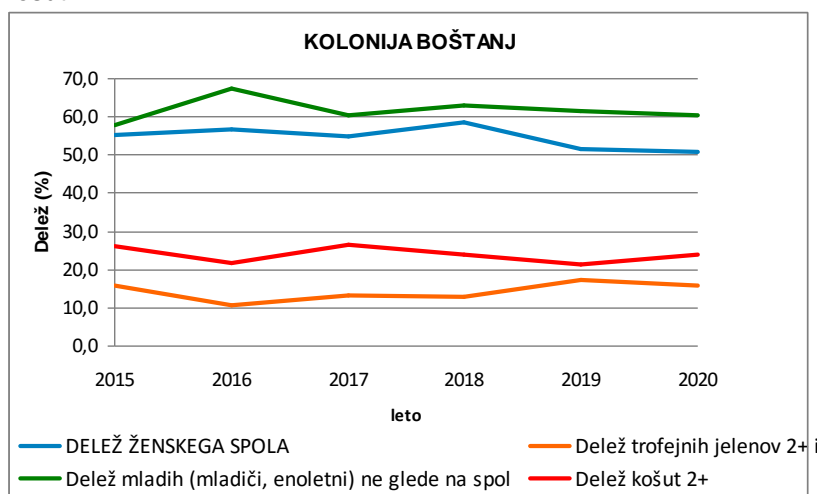
Preglednica 4.3.1: Odvzem in realizacija odvzema damjaka v lovišču (koloniji) Boštanj v letih 2019 - 2020

Teleta M	26 (108 %)	Teleta Ž	25 (93 %)
Lanšaki	17 (189 %)	Junice	13 (108 %)
Jeleni 2-4	12 (92 %)	Košute 2+	30 (97 %)
Jeleni 5-8	7 (100 %)		
Jeleni 9+	3 (150 %)		
SKUPAJ 133 živali (106 %)			

V loviščih kolonije Krakovo je bil odvzem damjaka nazadnje evidentiran leta 2013.

Spolna in starostna struktura:

V lovišču u Boštanj, je bilo spolno razmerje odvzema v zadnjem šestletnem obdobju v korist ženskega spola (54,1 %). V odvzemu je bilo 19,5 % telet moškega spola, 11,7 % lanšakov, 14,7 % jelenov (7,8 % 2 do 4 letnih, 4,6 % 5 do 8 letnih, 2,3 % devet in več letnih), 19,5 % telet ženskega spola, 10,7 % junic in 23,8 % košut.

Slika 4.3.3: Delež posameznih kategorij damjaka v odvzemu v lovišču u Boštanj v obdobju 2015-2020

Višina, vzroki in trendi izgub:

V lovišču u Boštanj je bilo evidentiranih 29 izgub damjakov, običajno znašajo izgube med 2 do 4 živali na leto. V tem pogledu je izstopalo leto 2019, ko je bilo evidentiranih 15 izgub. Največ izgub je zaradi povoza na cesti, evidentirane pa so bile tudi izgube treh jelenov, ki so se z rogovjem zapletli v mreže za zaščitno kmetijskih površin ter povoz na železnici.

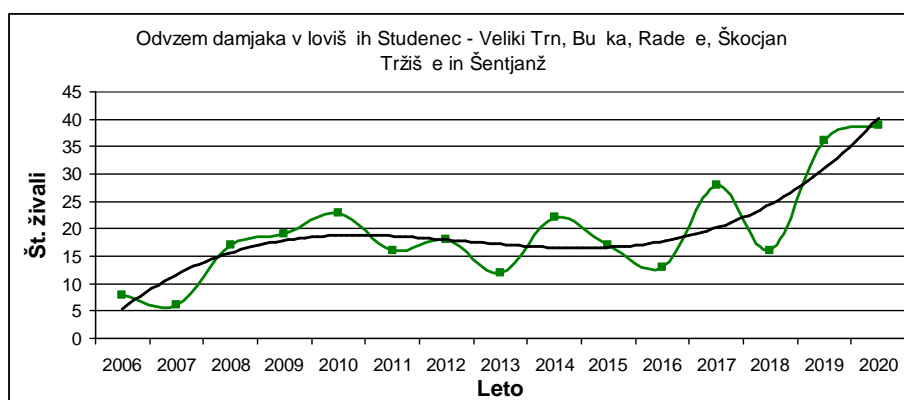
Presoja uspešnosti upravljanja

Kolonija v Krakovskem gozdu je izginila, v Boštanjski koloniji pa je številnost damjaka še vedno visoka.

Ocena stanja populacije

Trend številnosti in prostorska porazdelitev:

Podatki o odvzemu v loviščih, ki mejijo na kolonijo Boštanj (Studeneec – Veliki Trn, Bukarje, Radeče (Zasavsko LUO), Tržišče, Škocjan in Šentjanž (Novomeško LUO)), nakazujejo da je jedro populacije v lovišču u Boštanj še vedno številno, nekoliko se je okrepila tudi na robu svoje razširjenosti. Zaenkrat prostorskega širjenja izven obstoječih meja kolonije ni zaznati.

Slika 4.3.4: Odvzem damjaka v loviščih, ki mejijo na kolonijo Boštanj v obdobju 2011 – 2019

Drugje v LUO se občasno pojavijo iz obor za rejo divjadi pobegli damjaki.

Medvrstni vplivi:

V območjih, kjer so večje gostote damjakov, lahko ta s svojim pretežno celodnevnim ritmom moteče vpliva na srnjad. Gledano na celoten LUO, je ta vpliv zanemarljiv. Damjak v LUO nima naravnih plenilcev.

Spolna in starostna struktura:

V populaciji prevladuje ženski spol, kar je tudi v skladu z naravno sestavo. Podatki o starostni sestavi ženskega spola kažejo dokaj visok delež starih košut. Na podlagi obrablenosti zobovja 73 košut odvzetih v lovišču Boštanj v letih 2015-2020, smo ugotovili, da je delež mladih (2-4 letnih) košut znašal 48 %, srednje starih (5-8 letnih) 29 % ter starih (9 in več letnih) 23 %. Pri moškem delu populacije je delež starejših jelenov nekoliko manjši (53/31/16), kar pa je tudi posledica narotovanja odvzema po posameznih starostnih razredih.

Zdravstveno stanje:

Zdravstveno stanje damjakov je po razpoložljivih podatkih upravljavcev lovišč zadovoljivo, izgub zaradi bolezni v zadnjem obdobju ni bilo evidentiranih.

Prilagojeni cilji

Cilj upravljanja z damjakom je preprečevanje prostorskega širjenja izven obstoječih kolonij in postopno nižanje številnosti.

Ukrepi in usmeritveVišina odvzema, spolna in starostna struktura z dopustnimi odstopanji:

Na načrt odvzema za lovišče (kolonijo) Boštanj za leti 2021 in 2022 znaša 150 damjakov, v spolnem razmerju 56 : 44 v korist ženskega spola. Na načrtovan odvzem je za 12,7 % višji od realizacije zadnjih dveh let.

Preglednica 4.3.2: Na načrt odvzema damjaka v lovišču (koloniji) Boštanj za leti 2021 in 2022

Teleta M	30	Teleta Ž	32
Lanšaki	12	Junice	15
Jeleni 2-4	15	Košute 2+	37
Jeleni 5-8	7		
Jeleni 9+	2		
SKUPAJ 150 živali			

V lovišču Boštanj je dovoljeno odstopanje realizacije od načrta odvzema navzdol v višini - 15 % načrtovanega odvzema damjakov, ter tudi znotraj posamezne kategorije. V kolikor 15 % znotraj posamezne spolne in starostne kategorije predstavlja manj kot 1 žival, se kot dopustno odstopanje šteje - 1 žival.

- Odvzem jelenov kategorije 5-8 let, se lahko nadomesti z odvzemom 2-4 letnih jelenov ali jelenov 9+.
- Odvzema navzgor se ne omejuje. Po dosegu osnovnega načrtovanega števila damjakov za odvzem, je navzgor odvzem količinsko sproščen, ob doseganju min 55 % mladinskega razreda (teleta in enoletni osebki obeh spolov) ter spolnega razmerja M : Ž = 45 : 55 %, kamor telet ne prištevamo, pa pa zgolj osebke 1+ in starejše.
- Realizacija odvzema telet se lahko kompenzira z odstrelom junic ali lanšakov ter obratno.
- Odstrel košut 2+ mora dosegati vsaj 100 % višine odstrela nad dvoletnih jelenov.

V loviščih Studenec – Veliki Trn in Bukarja, ki mejita na kolonijo damjakov v lovišču Boštanj, je v izogib prostorskemu širjenju populacije iz lovišča Boštanj, **dovoljen odstrel jelena kategorije 2+, zgolj ob predhodnem odstrelu dveh osebkov damjakov (teleta, junice, košute), od katerih mora vsaj eden biti košuta 2+, pri čemer pa se lahko upošteva odstrel v obdobju zadnjih treh let.** Odstrel osebkov kategorije lanšakov, je količinsko povsem sproščen. Odvzema navzgor se ne omejuje.

V vseh ostalih loviščih v LUO, kjer se damjak pojavlja le izjemoma, je dovoljen neomejen odstrel vseh damjakov, ne glede na letni načrt lovišča in strukturo, upošteva se zgolj predpisano lovno dobo. Pri odstrelu osebkov, za katere se predvideva da izvirajo iz obor, se upoštevajo določila 8. odstavka 50. člena ZDlov-1. Dodajanje in vnašanje damjaka v prosto naravo v Posavsko LUO ni dovoljeno.

asovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema:

Priporo eno je im hitreje izvršiti odstrel telet, junic in košut, predvidoma najmanj 70 % do 30. novembra.

Ob izvršenem odstrelu se ugotovi in evidentira tudi spol telet. Pri izvajanju na rtovanega odvzema z odstrelom v kategorijah telet obeh spolov naj bo poudarek na tem, da je potrebno izvršiti kolinski zadosten odzem v tej starostni kategoriji, pri tem pa je njihov spol drugega pomena.

Upravljavci loviš s svojimi internimi akti ne smejo omejevati odstrela posameznih kategorij damjakov. Interne omejitve lova ne smejo biti ovira za nedoseganje na rta odvzema.

Preglednica 4.3.1: Analiza odvzema in telesnih mas jelena damjaka

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Teleta M	10	10	12	6	15	13	66	34,4	16,9
Lanšaki	6	5	9	13	21	17	71	37,0	18,2
Jeleni 2-4	5	3	2	4	10	5	29	15,1	7,4
Jeleni 5-8	1	1	3	2	4	6	17	8,9	4,4
Jeleni 9+	2		2	1	1	3	9	4,7	2,3
Skupaj JELENI	24	19	28	26	51	44	192	100,0	49,2
Teleta Ž	11	9	11	10	16	11	68	34,3	17,4
Junice	3	5	8	8	6	8	38	19,2	9,7
Košute 2+	14	11	17	15	17	18	92	46,5	23,6
Skupaj KOŠUTE	28	25	36	33	39	37	198	100,0	50,8
SKUPAJ odstrel in izgube	52	44	64	59	90	81	390		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z na rtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Na rt - skupaj	42	38	38	48	55	70	291
Odstrel in izgube / na rt	123,8	115,8	168,4	122,9	163,6	115,7	134,0
Delež JELENOV	46,2	43,2	43,8	44,1	56,7	54,3	49,2
Delež trofejnih jelenov 2+ in ve	15,4	9,1	10,9	11,9	16,7	17,3	14,1
Delež mladih (mladi i, enoletni) ne glede na spol	57,7	65,9	62,5	62,7	64,4	60,5	62,3
Delež košut 2+	26,9	25,0	26,6	25,4	18,9	22,2	23,6

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	3	2	4	2	15	4	30	93,8
Naravne izgube	2						2	6,3
Skupaj izgube	5	2	4	2	15	4	32	100,0
% izgub	9,6	4,5	6,3	3,4	16,7	4,9	8,2	
Odstrel	47	42	60	57	75	77	358	

4.4 Gams (Rupicapra rupicapra)

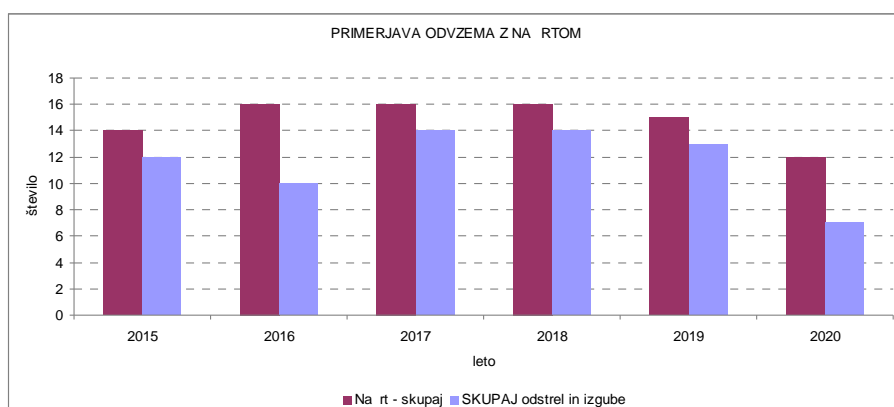
Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Gams je v LUO stalno prisoten v veji številnosti samo v loviš u Loka pri Zidanem Mostu. Obasno se gams pojavlja v loviš ih, ki mejijo na loviš a Savinjsko-Kozjanskega LUO. Tako je bil v preteklem obdobju gams opažen v hribovitih predelih loviš EE Bohor-Orlica, pa tudi v loviš u Boštanj ter na obmoju Gorjancev (loviš a Kostanjevica na Krki, Podboje, atež ob Savi, Mokrice), kjer se obasno pojavljajo posamezni osebki.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem gamsa je dokaj enakomeren, vseskozi pa številno zelo majhen (med 7 in 14 živali). V zadnjem šestletnem obdobju je bilo odvzetih 70 gamsov, od tega 64 v loviš u Loka pri Zidanem Mostu, kjer je bila realizacija na rtov odvzema 83,1 %. Odvzem gamsa je bil evidentiran še v loviš ih Bizeljsko (3 gamsi), Pišece (2 gamsa) in Brestanica (1 gams).

V letih 2019 in 2020 je bilo odvzetih 20 gamsov, od tega 16 v loviš u Loka pri Zidanem Mostu (69,6 % realizacija na rta odvzema).

Slika 4.4.1: Primerjava odvzema z na rtom odvzema gamsa

Spolna in starostna struktura:

Spolno razmerje odvzema v LUO je nekoliko v korist moškega spola (M : Ž = 56 : 44), podobno spolno razmerje je pri odvzemu tri in veletnih živalih (reproduktivni razred), kjer je delež moškega spola 54 %.

V odvzemu je bilo 66 % gamsov iz I. starostnega razreda. Višji delež moškega spola in mladih živali, je predvsem zaradi odstrela v loviš ih EE Bohor – Orlica, kjer je rob populacijskega obmojja gamsa in se zaenkrat pojavljajo predvsem gamsi moškega spola mlajših kategorij.

V loviš u Loka pri Zidanem Mostu, kjer je jedro populacije, je odvzem gamsov po spolu uravnotežen (52 : 48). Delež gamsov iz I. starostnega razreda je bil 67 %, II. starostnega razreda 17 % in III. starostnega razreda 16 %.

Višina, vzroki in trendi izgub:

V preteklem obdobju je bila evidentirana samo ena izguba gamsa iz neznanega vzroka.

Presoja uspešnosti gospodarjenja:

Kljub temu, da je gams v LUO le lokalno prisoten in v relativno majhni številnosti, je upravljanje s to vrsto uspešno, kar dokazuje majhen delež izgub, visoke trofejne vrednosti uplenjenih živali ter odsotnost tradicionalnih gamsjih bolezni. V preteklih letih se je izravnala spolna sestava odvzema v II. in III. starostnem razredu, ki je bila prej v korist moškega spola.

Ocena stanja populacije

Trend številnosti in prostorska porazdelitev:

Največja številnost gamsov v LUO je v lovišču Loka pri Zidanem Mostu. Od tu gamsi prehajajo v več smereh v sosednja lovišča (Zabukovje, Boštanj) in tudi v Savinjsko-Kozjansko in Zasavsko LUO. Prehodno se gamsi pojavljajo v loviščih Bizeljsko in Pišece, v zadnjih letih pa se občasno pojavljajo tudi na območju Gorjancev.

Medvrstni vplivi:

Ni zaznane neusklajenosti z ostalimi vrstami.

Spolna in starostna struktura

V lovišču Loka pri Zidanem Mostu je gamsi prisoten v vseh spolnih in starostnih kategorijah, v ostalih loviščih se pojavljajo predvsem mlajši kozli.

Zdravstveno stanje:

Zdravstveno stanje gamsa je dobro, tradicionalne bolezni gamsa (garjavost, slepota) niso prisotne.

Prilagojeni cilji

Gamsi so uvrščeni na Prilogo V Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da je na nivoju EU zavarovana živalska vrsta. Cilj upravljanja s populacijo gamsa je stabilna, zdrava in s prehrabnimi zmoglostmi okolja in drugimi živalskimi vrstami usklajena populacija. V skladu z naravnimi populacijskimi dinamikami z naravnim odvzemom zasledujemo naravno gibanje številnosti gamsa v LUO. Gamsi naj zasedejo vse primerne habitate v LUO.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema, spolna in starostna struktura z dopustnimi odstopanji:

Ker gre za številno relativno skromno populacijo gamsov v LUO, kljub relativno velikemu populacijskemu območju, je temu primerna tudi jakost posega v populacijo. Pri upravljanju z gamsi se držimo načela zmernega in s tem trajnostnega poseganja v srednji starostni razred in močnejšega poseganja v mlajši starostni razred.

Podrobnejša strukturna opredelitev načrta odvzema se pripravi le za lovišče Loka pri Zidanem Mostu, kjer se vrši najvišji odvzem gamsa v LUO.

Za leti 2021 in 2022 se načrtuje odvzem 20 gamsov v lovišču Loka pri Zidanem Mostu. V ostalih loviščih EE Bohor-Orlica je dovoljen odstrel 4 gamsov.

Preglednica 4.4.1: Načrt odvzema gamsov za leti 2021 in 2022 za lovišče Loka pri Zidanem Mostu.

Starostne kategorije	Moški spol	Število	Ženski spol	Število
I. starostni razred	Kozli i	6	Kozice	6
	Kozli 1+		Koze 1+	
	Kozli 2+		Koze 2+	
II. starostni razred	Kozli 3+ - 7+	2	Koze 3+ - 10+	2
III. starostni razred	Kozli 8+	2	Koze 11+	2

Dopustno odstopanje (v lovišču Loka pri Zidanem Mostu) od skupnega števila načrtovanega odvzema je v višini +/- 15 %. Odvzem v II. starostnem razredu (kozli 3+ do 7+ ter koze 3+ do 11+) pri vsakem spolu posebej se lahko prekorači za 1 žival. Neizvršeni odvzem v II. starostnem razredu se lahko nadomesti z odvzemom v I. ali III. starostnem razredu. Odvzem v III. starostnem razredu se lahko nadomesti z odvzemom v I. starostnem razredu.

V loviščih ekološke enote Bohor – Orlica, kjer se gamsi pojavljajo redkeje in ki predstavljajo koridor med skupinami gamsov (lovišča Zabukovje, Sevnica, Brestanica, Senovo, Veliki Kamen, Videm ob Savi, Artiče, Pišece in Bizeljsko), je dovoljen odstrel 4 gamsov katere koli spolne in starostne kategorije, priporočamo pa, da se varuje vse živali kategorije 3 do 10 letnih koz, ki vodijo to leto poleženega mladiča. Vsak odvzem gamsa v teh loviščih, je potrebno obvezno najkasneje v 24-ih urah sporočiti tajniku OZUL-a in vnesti v

Lovsko informacijski sistem. Načrtovanega odvzema ni potrebno dosežati ter ga tudi ni dovoljeno presežati. **V posameznem lovišču se lahko odvzame z odstrelom največ 1 žival v posameznem letu.**

Vsa ostala lovišča v LUO niso ne koridor ne potencialni habitat za gamsa, zato je ob morebitnem pojavu gamsa v teh loviščih dovoljen odstrel vseh kategorij gamsa, priporočamo pa, da se varuje vse živali kategorije 3 do 10 letnih koz, ki vodijo to leto poleženega mladiča.

Ob izvršenem odstrelu in ugotovljenih izgubah se ugotovi in evidentira tudi spol mladičev. Potrebno je opraviti količinsko zadosten odzem v tej starostni kategoriji, pri tem pa je njihov spol drugotnega pomena.

Preglednica 4.5.2: Analiza odvzema in telesnih mas gamsov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	2	2	2	2	2	2	12	30,8	17,1
Kozli 1+		1	1	1	2	0	5	12,8	7,1
Kozli 2+	3	1	1	2	1	1	9	23,1	12,9
I. starostni razred	5	4	4	5	5	3	26	66,7	37,1
Kozli 3+ do 7+	1		1	1	3	2	8	20,5	11,4
Kozli 8+ in ve	1	2	1	1			5	12,8	7,1
Skupaj KOZLI	7	6	6	7	8	5	39	100,0	55,7
Mladiči Ž	2	2	3	2	2		11	35,5	15,7
Koze 1+	1	1	1	1			4	12,9	5,7
Koze 2+	1		2	1	1		5	16,1	7,1
I. starostni razred	4	3	6	4	3	0	20	64,5	28,6
Koze 3+ do 10+		1	1	2	1	1	6	19,4	8,6
Koze 11+ in ve	1		1	1	1	1	5	16,1	7,1
Skupaj KOZE	5	4	8	7	5	2	31	100,0	44,3
SKUPAJ odstrel in izgube	12	10	14	14	13	7	70		100,0

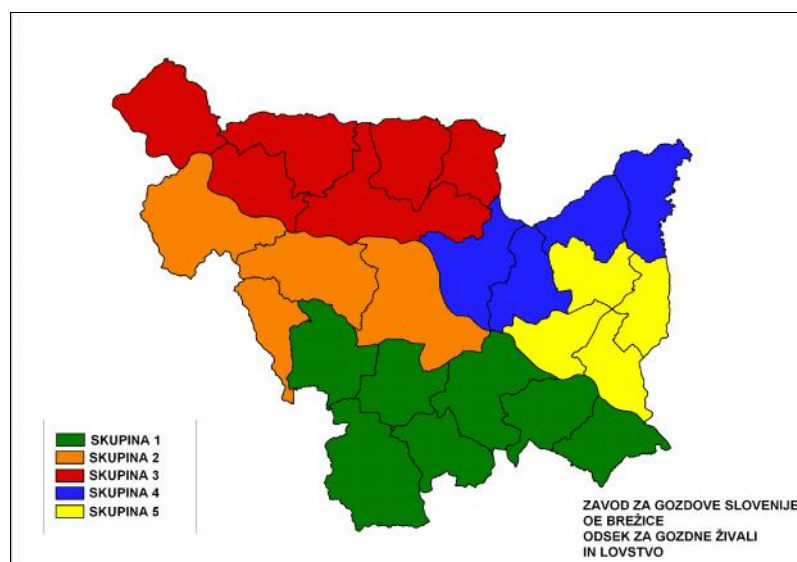
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	14	16	16	16	15	12	89
Odstrel in izgube / načrt	85,7	62,5	87,5	87,5	86,7	58,3	78,7
Delež KOZLOV	58,3	60,0	42,9	50,0	61,5	71,4	55,7
Delež kozlov 3+ in ve	16,7	20,0	14,3	14,3	23,1	28,6	18,6
Delež koz 3+ in ve	8,3	10,0	14,3	21,4	15,4	28,6	15,7
Delež mladih (mladiči, 1+, 2+) ne glede na spol	75,0	70,0	71,4	64,3	61,5	42,9	65,7

4.5 Divji praši (*Sus scrofa*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Divji praši so prisotni povsod po grievnatem in hribovitem svetu LUO, pa tudi v strnjenih nižinskih gozdnih kompleksih. Glede na to, da je številnost divjih prašev različna po posameznih ekoloških enotah, oz. skupinah lovišč, prav tako pa tudi življenjski pogoji za divjega prašev (upoštevajo možne konflikte s kmetijstvom), so v poglavjih predstavljeni podatki in ocene za te skupine lovišč. Za lovišča, za katere ocenjujemo, da upravljajo z istimi skupinami divjih prašev, se v posameznem letu pripravi načrt odvzema, spremlja realizacija ter opravi morebitna prerazporeditev odvzema.

- Skupina 1, ki večinoma obsega območje Gorjancev in Krakovskega gozda: lovišča Mokrice, Matež ob Savi, Cerklje ob Krki, Podbočje, Veliki Podlog, Raka in Kostanjevica na Krki.
- Skupina 2, ki obsega večji del ekološke enote Posavsko hribovje: lovišča Bukva, Krško, Studenec – Veliki Trn in Boštanj.
- Skupina 3, ki obsega območje Bohorja: lovišča Loka pri Zidanem Mostu, Zabukovje, Sevnica, Senovo, Brestanica in Veliki Kamen.
- Skupina 4, ki obsega območje Orlice: lovišča Videm ob Savi, Artiče, Pišce in Bizeljsko.
- Skupina 5, ki obsega območje Dobrave: lovišča Kapele, Dobova, Brežice in Globoko.

Slika 4.5.1: Karta skupin lovišč za upravljanje z divjimi prašev

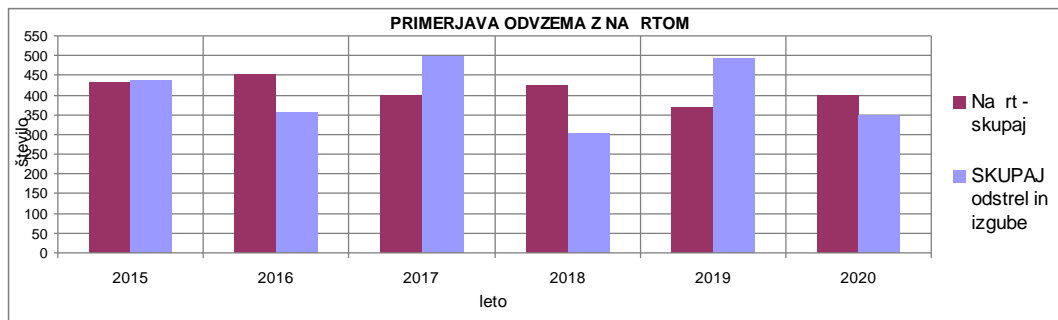
Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Višina odvzema in stopnja uresničevanja načrta:

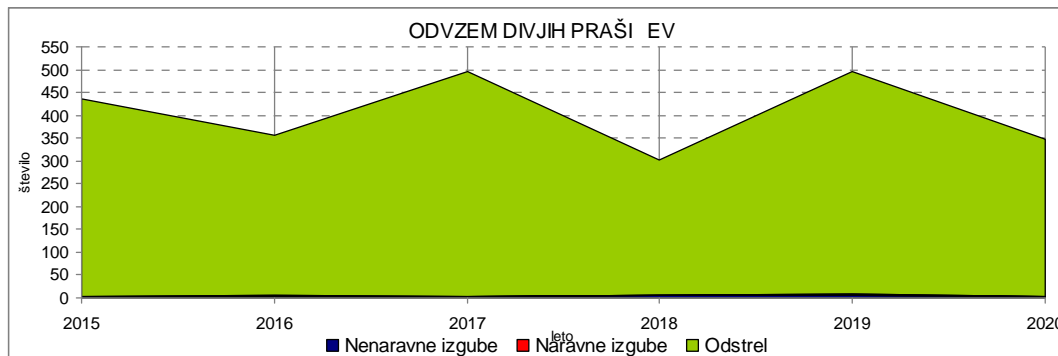
V preteklem šest letnem obdobju je bilo odvzetih 2.438 divjih prašev. Višina odvzema med posameznimi leti je precej nihala, najnižji odvzem je znašal 303 divjih prašev v letu 2018, najvišji pa 497 v letu 2017. Odvzem je bil višji v letih, ki so sledila močnejšim obrodnom plodonosnega gozdnega drevja.

Načrtovan odvzem (2015 – 2020) je bil realiziran 98,5 %, najmanj leta 2018 (71,3 %) in največ leta 2019 (133,8 %). Odvzem je bil zabeležen v vseh loviščih v LUO, najmanj v lovišču Artiče (11 živali) in največ v lovišču Boštanj (259 živali).

V zadnjih dveh letih je bilo odvzetih 844 divjih prašev (109,6 % načrtovanega odvzema).

Slika 4.5.2: Primerjava odvzema z na rtom odvzema divjega prašiča

Slika 4.5.3: Odvzem divjega prašiča v obdobju 2015 - 2020

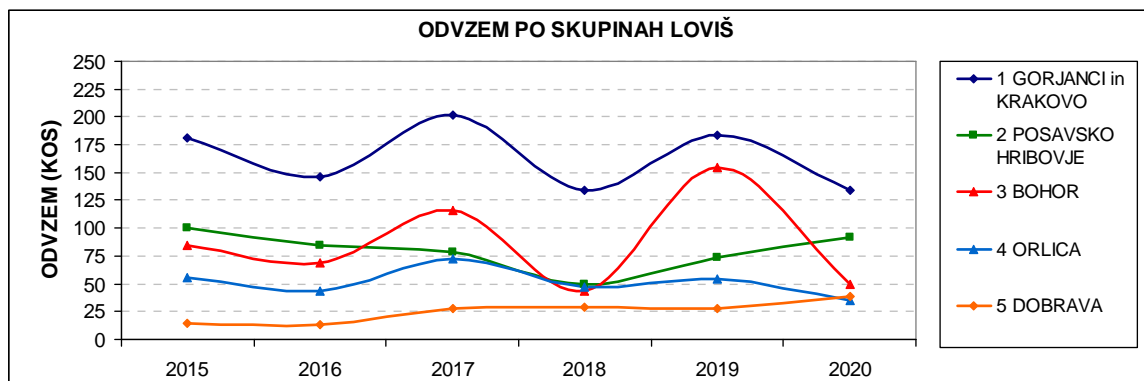
V skupini 1 je bilo v zadnjem šestletnem obdobju povprečno odvzetih 164 divjih prašičev na leto (7,5 živali/1000 ha lovne površine). V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 318 divjih prašičev, kar je 113 % na rtovanega odvzema.

V skupini 2 je bilo v zadnjem šestletnem obdobju povprečno odvzetih 80 divjih prašičev na leto (5 živali/1000 ha lovne površine). V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 166 divjih prašičev, kar je 111 % na rtovanega odvzema.

V skupini 3 je bilo v zadnjem šestletnem obdobju povprečno odvzetih 86 divjih prašičev na leto (4,4 živali/1000 ha lovne površine). V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 204 divjih prašičev, kar je 115 % na rtovanega odvzema.

V skupini 4, je bilo v zadnjem šestletnem obdobju povprečno odvzetih 52 divjih prašičev na leto (4,9 živali/1000 ha lovne površine). V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 89 divjih prašičev, kar je 94 % na rtovanega odvzema.

V skupini 5, je bilo v zadnjem pet letnem obdobju povprečno odvzetih 25 divjih prašičev na leto (3 živali/1000 ha lovne površine). V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 67 divjih prašičev, kar je 102 % na rtovanega odvzema.

Slika 4.5.4: Odvzem divjih prašičev po skupinah lovišč v obdobju 2015 – 2020

Spolna in starostna struktura:

V odvzemu zadnjega šestletnega obdobja na nivoju LUO prevladuje moški spol (54,8 %). Mladi oboih spolov so v odvzemu predstavljali 55,9 % odvzema, lanški 21,3 %, merjasci 3,4 %, lanške svinje 14,2 % in svinje 5,2 %. Skupaj delež lanških in svinj znaša 19,4 % odvzema. Delež v odvzemu je nižji v letih, ko je imela populacija visok prirastek in je v odvzemu visok delež mladih.

V preteklih dveh letih je struktura odvzema znašala 54,5 % mladih, 23,2 % lanških, 3,3 % merjascev, 13,5 % lanških in 5,5 % svinj. Delež lanških in svinj je znašal 19 %.

Najvišji delež lanških in svinj v odvzemu zadnjih dveh let je bil dosežen v skupini lovišč Posavsko hribovje, kjer je znašal 24 %, odvzetih je bilo 41 živali od 30 naravnih. V skupinah lovišč Gorjanci in Krakovo, Bohor ter Orlica je ta delež znašal 18 %. Naravna kvota ni bila dosežena v skupini Orlica. V skupini lovišč Dobrava je delež lanških in svinj znašal samo 13 %, od naravnih 13 živali za odvzem je bilo realiziranih samo 9.

Višina, vzroki in trendi izgub:

Izgube so znašale 1,2 % odvzema, kar znaša 30 živali v zadnjem obdobju. Izgub je relativno malo, od 3 do 8 letno, predvsem zaradi povoza na cesti.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na to, da se uspešnost upravljanja s populacijo divjega prašiča ocenjuje predvsem na podlagi obsega škod na kmetijskih kulturah, lahko ocenimo upravljanje v LUO kot uspešno.

Ocena stanja populacije

Trend številnosti in prostorska porazdelitev:

Divji prašič je vsaj občasno prisoten v vseh loviščih, v večini lovišč pa stalno. V zadnjem desetletju se je razširil na območje lovišč skupine 5 – Dobrava, v preteklih letih pa se je tudi precej številno okrepil in prostorsko razširil v skupini lovišč 3 – Bohor (predvsem v loviščih Brestanica in Sevnica). Glede na bogat gozdni obrod v jeseni 2020 in relativno nizek odvzem v letu 2020, pričakujemo visok prirastek populacije v letu 2021. To potrjujejo tudi povprečne telesne mase ozimk odvzetih v novembru in decembru 2020, ki so bile z 39,9 kg najvišje v zadnjem obdobju.

V skupini 1 so divji prašiči v gozdnem kompleksu Gorjancev in Krakovskega gozda prisotni skozi celo leto, v spomladanskem in poletnem času, je številnost divjih prašičev precej višja. To je predvsem zaradi migracij iz sosednje R Hrvatske (Žumberak), kjer so zaradi veliko površinskega gospodarjenja z gozdom, odlični pogoji za divje prašiče. Takrat se pojavljajo posamezni lanški, pa tudi večji tropi svinj z mladimi, ki pa se v jesensko-zimskem času, ko se izvajajo skupni lovi, pretežno zadržujejo v mladovjih na hrvaški strani. To je tudi razlog, da je običajno v tej skupini lovišč v odvzemu zelo visok delež lanških (večina odstreljenih od aprila do julija), delež mladih pa nizek. Številnost populacije v posameznih letih niha ciklično v odvisnosti od gozdnega obroda.

V skupini 2 je številnost divjih prašičev v zadnjem obdobju dokaj stabilna in relativno dobro usklajena z okoljem, v zadnjih dveh letih se kaže trend naraščanja. Glede na odvzem sklepamo, da je številnost najvišja v lovišču Boštanj in Studenec – Veliki Trn.

V skupini 3 se je številnost skozi zadnje obdobje povečevala, v letu 2019 je dosegla najvišjo vrednost. Po zelo visokem odvzemu v letu 2019, se je v preteklem letu številnost znižala. Divji prašiči so se stalno zadrževali tudi v loviščih, kjer so bili pred preteklim obdobjem le občasno prisotni (Brestanica, Senovo, Sevnica).

V skupini 4 se divji prašiči zadržujejo pretežno v severnem hribovitem delu območja (Špiček, Trobojnik, Moznik ...), vse pogosteje pa se pojavljajo tudi na južnem grevnatem delu teh lovišč, kamor prihajajo iz območja Dobrave in najdejo dobre življenjske razmere na prisojnih pobočjih, kjer je zaradi opuščanja kmetijstva precej površin v zaraščanju.

V skupini 5 so se divji prašiči začeli redno pojavljati na področju gozdnega kompleksa Dobrave od leta 2009 naprej, postopoma so razširili svoj življenjski prostor na območje Jovsov in naprej čez reko Sotlo v R Hrvatsko, pa tudi v grevnato območje proti severu (skupina lovišč 4). V zadnjih letih se znova kaže trend naraščanja številnosti.

Medvrstni vplivi:

Visoka številnost divjih prašičev lahko negativno vpliva na druge vrste, posebej tiste, ki valijo ali kotijo mladičev na tleh (gozdni jereb, srnjad in drugi rastlinojedi parkljarji). Na območju LUO divji prašič nima naravnih plenilcev, razen ob prisotnosti volka na območju Gorjancev.

Spolna in starostna struktura:

V populaciji prevladujejo živali ženskega spola. Glede na podatke odvzema, je v kategoriji mladičev in lanšakov nekoliko več živali moškega spola, pri dveh in več letnih živalih pa zaradi vpliva lova prevladujejo svinje. V populaciji je zelo malo (zrelih) merjascev. Uplenjeni merjasci so redko starejši od 3 let, kar kaže velik lovni pritisk na to vrsto.

Zdravstveno stanje:

Razpoložljivi podatki in ocene po loviščih trenutno kažejo na dobro zdravstveno stanje divjih prašičev.

V letu 2011 je bil v lovišču Pišece med skupnim lovom opažen križanec z domačim prašičem, v letu 2012 pa je bil v sosednjem lovišču Bizeljsko odstreljen divji prašič lanšakov, ki je kazal znake križanja z domačim prašičem. Prav tako je bil v letu 2012 opažen križanec z domačim prašičem v lovišču Atež ob Savi. V letu 2015 je bil odstreljen križanec z domačim prašičem v lovišču Zabukovje ter v letu 2019 v lovišču Boštanj.

Prilagojeni cilji

V vseh skupinah lovišč želimo populacijo divjega prašiča ohranjati v takšni gostoti, ki ne bo povzročala bistvenih škod na kmetijskih površinah. Visok odvzem je potrebno ohranjati predvsem v loviščih, kjer je bila v lanskem letu evidentirana glavnina škod ter na območju skupine lovišč 5 – Dobrava.

Ukrepi in usmeritve**Višina odvzema, spolna in starostna struktura z dopustnimi odstopanji:**

Odvzem divjega prašiča se tudi v letih 2021 in 2022 načrtuje na osnovi navodil MKGP (dopis št. 3410-1/2016/1, z dne 22.2.2016), s ciljem poenostavitve lovsko upravljavskih načrtov z vidika enostavnejšega načrtovanja odvzema divjega prašiča.

Na osnovi navodil MKGP se načrtuje le:

- skupna višina odvzema divjega prašiča za LUO in po skupinah lovišč, ki so združena v posamezne ekološke enote znotraj LUO;
- po strukturi se načrtuje le odvzem lanšakinj in svinj, ki naj skupaj dosega vsaj 20 % delež v strukturi odvzema;
- odvzem ostalih kategorij divjega prašiča (po spolu in starosti) se ne načrtuje;
- dopustno odstopanje realizacije od načrta (za LUO in po posameznih skupinah lovišč), zaradi populacijskih nihanj ali drugih objektivnih razlogov, zaradi katerih osnovni načrt ne bi bil dosežen, je – 30 % in velja za vse kategorije divjih prašičev, tudi za združeno kategorijo lanšakinj in svinj, kjer pa se mora hkrati ob nedoseganju osnovnega načrta ohranjati minimalni delež 20 % lanšakinj in svinj v odvzemu;
- načrtovano višino odvzema je dovoljeno neomejeno presegati v vseh kategorijah;
- v kolikor je v posamezni skupini lovišč dosežena načrtovana kvota lanšakinj in svinj, posamezna lovišča niso dolžna zagotavljati 20 % deleža lanšakinj in svinj v skupnem odvzemu lovišč.

V letih 2021 in 2022 načrtujemo odvzem 800 divjih prašičev.

Preglednica 4.5.2: Načrt odvzema divjih prašičev v letih 2021 in 2022

Skupina / Kategorija	Načrt odvzema 2021 - 2022	Načrtovano število lanšakinj in svinj 2+
1 – Gorjanci, Krakovo	280	56
2 – Posavsko hribovje	188	38
3 – Bohor	152	30
4 – Orlica	94	19
5 – Dobrava	86	17
SKUPAJ LUO	800	160

- Dopustno odstopanje od načrta odvzema za lovišča, ki imajo **na rtovan odvzem 20 in več osebkov divjega prašiča**, je lahko po višini **navzdol največ do 30 %**, pri čemer se izražene vrednosti odstopanja zaokrožujejo na najbližjo celo vrednost. Odstopanje velja za vse kategorije divjih prašičev, tudi za združeno kategorijo lanšakinj in svinj 2+, kjer pa se mora ohranjati vsaj 20 % lanšakinj in svinj 2+ v celotnem odvzemu.
- Dopustno odstopanje od načrta odvzema za lovišča, ki imajo **na rtovan odvzem od 6 in do vključno 19 osebkov divjega prašiča**, je lahko po višini **navzdol največ do 50 %**, pri čemer se izražene vrednosti odstopanja zaokrožujejo na najbližjo celo vrednost. Odstopanje velja za vse kategorije divjih prašičev, tudi za združeno kategorijo lanšakinj in svinj 2+, kjer pa se mora ohranjati vsaj 20 % lanšakinj in svinj 2+ v celotnem odvzemu.
- V loviščih, kjer je **na rtovan odvzem manjši ali enak 5 osebkov**, na rtované višine odvzema ni potrebno dosegati (možno odstopanje navzdol do 100 %).
- V vseh loviščih **odvzem navzgor** količinsko ni omejen. V kolikor je osnovni načrt odvzema v lovišču dosežen v celoti, je lahko nadalje ob preseganju načrtovanega odvzema delež lanšakinj in svinj 2+ v odvzemu tudi nižji od 20 %.
- Če je v odvzemu na nivoju skupine lovišč dosežen 20 % delež lanšakinj in svinj, potem je lahko v posameznem lovišču ta delež tudi nižji.

Asovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema:

- V primeru, da se pojavijo (po fenotipu) očitni križanci z domačimi prašiči (vpliv hibridizacije), se lahko odstreljuje vse spolne in starostne kategorije teh (križanih) divjih prašičev ne glede na LNL. O odstrelu takšnih osebkov se obvesti ZGS in lovsko inšpekcijo.
- Lovske organizacije z internimi navodili na noben način ne smejo omejevati izvajanje načrta odvzema divjih prašičev (npr. omejevanje lova na privlačnih krmilih; določanje sankcij za uplenitev katerekoli kategorije divjega prašiča, ki je z načrtovanim odvzemom še dovoljena).
- Izjemoma, t.j. v primeru bistveno manjših številnostih divjih prašičev v celotnem LUO ali skupini lovišč, je odstopanje lahko tudi večje od navedenih, pri čemer se odstopanja utemelji po postopkih, ki so skladni s podzakonskimi akti.
- Upravljalci lovišč so se dolžni držati vseh izdanih odločb s strani pristojnih organov, katere se nanašajo na dodatne ukrepe pri upravljanju s populacijo divjega prašiča.
- Upravljalci lovišč so tudi dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce, oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih divjih prašičev v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).
- Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjene, poginule ali povožene divjadi v preiskavo, v skladu s programom UVHVVR.
- Pred in v primeru pojave APK so LD dolžne izvajati določila vseh predmetnih predpisov, predvsem »Zakona o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS, št. 200/20; dalje zakon)« in ostalih, ki se navezujejo na omenjen zakon (npr. »Sklep o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS št. 10/21; v veljavi od 23. 1. 2021)). Zakon med drugim določa, da mora vsak (torej tudi lovec), ki v naravi najde poginulega divjega prašiča (ne glede na vzrok pogina, npr. neznan vzrok, bolezen, povoz,...) o tem obvestiti Center za obveščanje na telefonsko številko 112. Upravljalci lovišč naj svoje delavnice tudi informirajo o primernih ravnanjih za preprečevanje oziroma zmanjšanje tveganja za vnos bolezni. Še zlasti morajo biti o primernih ravnanjih seznanjeni lovski turisti, ki lovijo v državah, kjer je APK že prisotna, pa tudi ostalih državah, saj se virus APK prenaša tudi s kontaminirano opremo, obleko ter mesnimi izdelki. Vse relevantne informacije v zvezi z APK so dostopne na spletni strani <https://www.gov.si teme/afriška-prasicija-kuga-pri-divjih-prasicih>.
- V skladu z 17. členom ZNUAPK, ki velja že od dne 23.1.2021 dalje, je pri poginulih divjih prašičih prepovedano odstranjevanje spodnjih delov oziroma lovanja drugih delov trupel najdenih poginulih

divjih prašičev, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljaavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS.

Preglednica 4.7.2: Analiza odvzema in telesnih mas divjih prašičev

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladi i M	153	104	153	86	150	86	732	54,8	30,0
Lanški	77	88	91	68	100	96	520	39,0	21,3
Merjasci 2+	10	15	15	15	19	9	83	6,2	3,4
Skupaj PRAŠIČI	240	207	259	169	269	191	1.335	100,0	54,8
Mladi i Ž	104	78	145	79	144	80	630	57,1	25,8
Lanški	71	57	65	40	55	59	347	31,5	14,2
Svinje 2+	22	15	28	15	27	19	126	11,4	5,2
Skupaj SVINJE	197	150	238	134	226	158	1.103	100,0	45,2
SKUPAJ odstrel in izgube	437	357	497	303	495	349	2.438		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	430	450	400	425	370	400	2.475
Odstrel in izgube / načrt	101,6	79,3	124,3	71,3	133,8	87,3	98,5
Delež PRAŠIČEV	54,9	58,0	52,1	55,8	54,3	54,7	54,8
Delež mladičev ne glede na spol	58,8	51,0	60,0	54,5	59,4	47,6	55,9
Delež lanških ne glede na spol	33,9	40,6	31,4	35,6	31,3	44,4	35,6
Delež večletnih - 2+ ne glede na spol	7,3	8,4	8,7	9,9	9,3	8,0	8,6
Delež lanških	17,6	24,6	18,3	22,4	20,2	27,5	21,3
Delež merjascev	2,3	4,2	3,0	5,0	3,8	2,6	3,4
Delež lanških in svinj 2+	21,3	20,2	18,7	18,2	16,6	22,3	19,4

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	2	2	3	7	7	4	25	83,3
Naravne izgube	1	3			1	0	5	16,7
Skupaj izgube	3	5	3	7	8	4	30	100,0
% izgub	0,7	1,4	0,6	2,3	1,6	1,1	1,2	
Odstrel	434	352	494	296	487	345	2.408	

Telesne mase (biološka telesna masa)							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Mladi i M	32,2	31,6	29,7	34,1	31,4	32,2	
Indeks	100	98	92	106	98	100	
Lanški	62,3	58,0	62,5	55,5	60,9	61,5	
Indeks	100	93	100	89	98	99	
Mladi i Ž	29,0	35,3	29,7	30,8	29,2	33,4	
Indeks	100	122	102	107	101	115	
Lanški	56,6	52,2	50,7	57,1	57,5	60,7	
Indeks	100	92	90	101	102	107	
Mladi i M + Ž	30,9	33,2	29,7	32,5	30,3		
Indeks	100	108	96	105	98	0	

Telesne mase (biološka telesna masa)						
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mladi i Ž (november - december)	30,15	39,82	35,14	35,43	37,00	39,92
št. odvzetih živali	33	23	48	30	46	37

4.6 Šakal (*Canis Aureus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave šakala je celotno LUO.

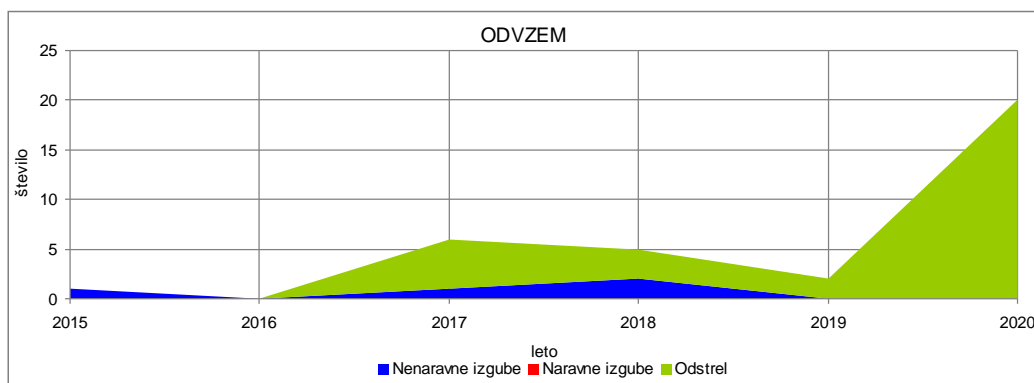
Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V Posavskem LUO je bilo od leta 2015 do 2020 odvzetih 34 šakalov.

Prvi odvzem šakala v LUO je bil povoz v lovišču Kostanjevica na Krki v letu 2015. Nato je bil v letu 2017 evidentiran še povoz v lovišču Krško ter odstrel 5 šakalov v lovišču Cerklje ob Krki. V tem letu je upravljavec lovišča dobil 5 letno dovoljenje ARSO za odstrel šakalov na območju Vojaškega letališča Cerklje ob Krki. V naslednjem letu so bili odstreljeni še 3 šakali, evidentiran pa je bil še povoz v lovišču Veliki Podlog ter pogin v lovišču Cerklje ob Krki. V letu 2019 sta bila v skladi z dovoljenjem ARSO odstreljena še 2 šakala, skupaj torej do konca leta 2019 10 šakalov.

S 1. 5. 2020 je stopila v veljavo spremenjena priloga 1 spremenjene »Uredbe o zavarovanih prosto živih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 62/19)«, iz katere je bil šakal brisan kot zavarovana živalska vrsta. Skladno s tem je bil v letu 2020 načrtovan odvzem 19 šakalov, realiziran pa je bil odvzem 20 šakalov, vsi z odstrelom. 11 šakalov je bilo odvzetih v lovišču Cerklje ob Krki (od tega 5 na območju Vojašnice), 5 v lovišču Veliki Podlog, 2 v lovišču Raka ter po 1 v loviščih Bukinca in Dobova.

V odvzemu so prevladovali šakali moškega spola (62 %).

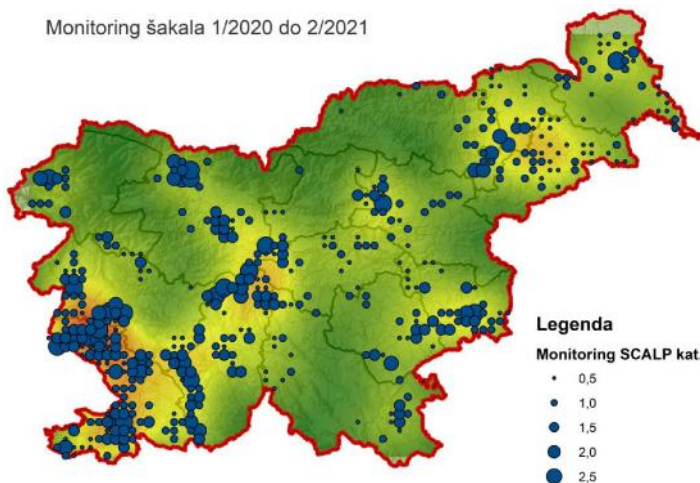
Slika 4.6.1: Odvzem šakala v Posavskem LUO v obdobju 2015 - 2020

Ocena stanja populacije

Skladno z ugotovitvami projekta CRP »Prostorska razporeditev, številnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste Zlati šakal (*Canis aureus* L.) v Sloveniji« (Potočnik in sod., 2018; dalje CRP) velja na ravni Slovenije ocena, da je populacija šakala v ugodnem stanju, vitalna in sposobna dolgoročno obstoja ter ekspanzije predvsem v njej najbolj primernem življenjskem prostoru, tj. v agrarni krajini in krajini z intenzivnejšim vplivom loveka.

Vrsta se je v Sloveniji v zadnjih 20 letih prostorsko in številno hitro širila. Danes je šakal prisoten v večjem delu Slovenije (v vseh LUO). V letu 2018 je ocenjena številnost vrste v Sloveniji, upošteva tako teritorialne osebke kot dispergerje, znašala okrog 900 do 1.300 osebkov. Do leta 2021 se je po podatkih monitoringa številnost vrste v Sloveniji še povečala (Potočnik, 2021).

Monitoring šakala 1/2020 do 2/2021

Slika 4.6.2: Prisotnost šakala v Sloveniji v obdobju 1/2020 – 2/2021 (podatki ovrednoteni po metodologiji SCALP v mreži 3x3 km in prikazani s Kernelsko metodo; Potočnik, 2021)

Glede na podatke monitoringa in ostalih informacij, ki jih pridobivamo od upravljavcev lovišč, ugotavljamo da se šakali v Posavskem LUO redno zadržujejo v loviščih Veliki Podlog, Cerklje ob Krki, Raka, Bukinja in Dobova, kjer so bile opažene tudi formirane družinske skupnosti z mladi. V decembru 2019 smo na ZGS, v sodelovanju z upravljavci lovišč, opravljali še monitoring z izzivanjem oglašanja v loviščih Krško in Brestanica, kjer smo še dodatno potrdili prisotnost vsaj po ene teritorialne skupine šakalov. Po podatkih upravljavcev lovišč oz. monitoringa, pa je bil v preteklih letih šakal opažen tudi v loviščih Kostanjevica na Krki, Kapele, Brežice, Kmetič ob Savi, Pišece, Videm ob Savi, Boštanj, Loka pri Zidanem Mostu in Zabukovje.

Populacija šakala v LUO se povečuje in prostorsko širi, zato lahko pričakujemo naraščanje vplivov vrste na zoocenozo (predvsem vpliv na plenske vrste) in povečano število konfliktnih situacij zaradi plenjenja domačih/rejnih živali.

Prilagojeni cilji

Šakal je uvrščen na Prilogo V Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da smo tudi v Sloveniji dolžni zagotavljati ohranjanje ugodnega stanja populacije šakala.

Obenem je cilj upravljanja vrste v Sloveniji zmanjšanje vplivov vrste na druge domorodne živalske vrste (plenske vrste, npr. srna) in omejevanje škod na domačih/rejnih živalih. Skladno s tem je namen upravljanja populacije šakala ustaviti nadaljnje naraščanje njene števila in prostorsko širjenje.

Ukrepi in usmeritve

Upravljanje temelji na dveh temeljnih ukrepih: 1. monitoring populacije, 2. odvzem osebkov.

1. Monitoring populacije

Cilj monitoringa je predvsem oceniti število stalno prisotnih – teritorialnih družin in prostorsko razširjenost na območju LUO.

Upravljavci lovišč so dolžni v spletni aplikaciji LZS »monitoring šakala« evidentirati naslednje podatke:

- lokacije in čas smrti posameznih osebkov,
- lokacije in čas oglašanja šakalov,
- lokacije in čas vseh ostalih znakov prisotnosti šakalov.

2. Odvzem osebkov

Osnova za število odvzema šakala v Sloveniji in na ravni LUO je metodologija CRP, ki za izračun višine odvzema upošteva površino območja, habitatno primernost prostora za šakala in podatke monitoringa v izbranem obdobju. Skladno s to metodologijo znaša predlagani odvzem šakala v Sloveniji v

obdobju 2021-2022 na letni ravni 208 osebkov oz. na dvoletni ravni 416 osebkov, kar smo privzeli kot absolutno izhodišče za načrtovanje odvzema po LUO.

Pri načrtovanju odvzema v posameznih LUO v obdobju 2021-2022 smo poleg metodologije CRP upoštevali še sledeče kriterije:

- stopnja in dinamika realizacije odvzema v letu 2020,
- dinamika realizacije odvzema v letu 2021,
- ostali znaki prisotnosti in vplivov šakala v okolju.

Skladno z navedenim **načrtujemo odzjem šakala v Posavskem LUO v letih 2021 in 2022 v višini 40 osebkov.**

Odzjem je načrtovan na ravni celotnega LUO.

Načrtovanega odvzema ni potrebno dosegati. Dopustno preseganje načrtovanega odvzema znaša 30 %.

Preseganje načrtovanega odvzema, ki bi nastalo zaradi odstrela na območju Vojašnice ali kot posledica evidentiranih izgub po izpolnitvi načrtovanega odvzema ali drugih objektivnih razlogov, se ne šteje kot kršitev določil načrta.

V Lisjaku se beleži spol odvzetih živali, v opombe naj se zabeleži ocenjena starost oz. starostna kategorija (mladi oz. do enega leta stara žival ali odrasel osebek).

Za vsakega odvzetega šakala, je potrebno Komisiji za oceno odstrela in izgub v LUO predložiti fotografijo z datumom ali zapisnik veterinarsko higienske službe o odvozu kadavra.

Upravljalci lovišč so dolžni sprotno obveščati tajnika OZUL o realizaciji odvzema. Ob izpolnitvi načrtovanega števila za odzjem, morajo upravljalci lovišč po obvestilu OZUL odstrel ustaviti.

Upravljalci lovišč so dolžni tajniku OZUL-a sporočiti kontaktno osebo za koordinacijo odvzema.

V času veljavnosti tega dvoletnega načrta je izplačevanje odškodnin za škodo, ki jo povzroči šakal v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 65/2020 in 97/20 – popr.) še vedno v pristojnosti države (MKGP), in sicer v prehodnem obdobju petih let od 1. 5. 2020. Škodo bo ocenjeval ZGS.

Preglednica 4.8: Analiza odvzema šakala

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Samci	1		5	2	2	11	21
Samice			1	3		9	13
Skupaj odstrel in izgube	1	0	6	5	2	20	34
Načrt - skupaj	0	0	0	0	0	19	
Odstrel in izgube / načrt						105,3	

Izgube in odzjem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	1		1	2			4	100,0
Naravne izgube							0	0,0
Skupaj izgube	1		1	2	0	0	4	100,0
% izgub	100,0		16,7	40,0	0,0	0,0	11,8	
Odstrel	0	0	5	3	2	20	30	

4.7 Lisica (*Vulpes vulpes*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

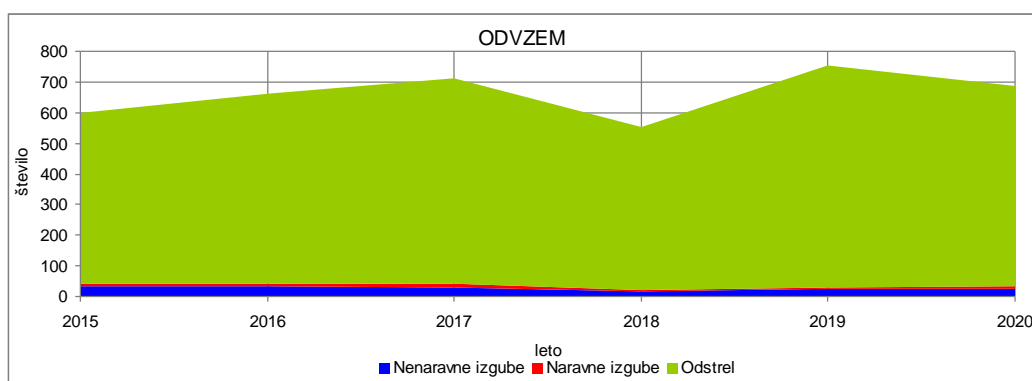
Lisica je prisotna v vseh loviških v LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklem obdobju je bilo odvzetih 3.969 lisic, povprečni letni odzem je znašal 662 lisic. Realizacija načrtovanega odvzema je bila 109,6 %.

V zadnjih dveh letih je bilo odvzetih 1.444 lisic.

Izgube lisic se gibljejo med 19 in 43 živali letno, kar znaša v zadnjem obdobju 5,1 % odvzema. Največ izgub je zaradi prometa (76 %).

Slika 4.7.1: Odzem lisice v Posavskem LUO v obdobju 2015 - 2020

Ocena stanja populacije

V zadnjem obdobju je bil opazen trend rahlega naraščanja številnosti lisic. Odzem je dosegel najvišjo vrednost v letu 2019, kar je po naši oceni posledica višje populacijske gostote lisic, zaradi povečanega števila glodavcev po obilnem gozdnem obrodu v jeseni 2018.

Okuženost lisic z virusom stekline (po podatkih UVHVVR) je nizka, kar dokazuje uspešnost oralne vakcinacije lisic, ki se izvaja redno dva krat letno s polaganjem vab.

V LUO je zaznati posamično okuženost lisic z garjami, vendar v »normalnih« razsežnostih.

Prilagojeni cilj

Vzdrževanje okolju primerne številnosti in dobrega zdravstvenega stanja lisic. Z višino odvzema zasledovati trenutno naraščajočo populacijsko gostoto lisic, ki bo po naši oceni v letu 2021 narasla, zaradi povečanega števila glodavcev, kot odziv na obilen gozdni obrod v jeseni 2020.

V loviških s prisotnostjo fazana in poljskega zajca, ohranjamo relativno visoke načrte odvzema lisice.

Ukrepi in usmeritve

Višina načrtovanega odvzema za leti 2021 in 2022 je 1.450 lisic.

Dopustna odstopanja v realizaciji od načrta po loviških in za LUO je **v višini navzdol do – 30 %, odstopanje navzgor je v višini do + 100 % na načrtovanega števila odvzema**. Za loviška, ki imajo načrtovanega odvzema do vključno 10 živali, je dovoljeno odstopanje navzdol do –3 živali.

Priporočamo se intenziven lov v loviških z malo poljsko divjadjo.

Upravljalci loviških so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce, oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih lisic v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Preglednica 4.9: Analiza odvzema lisic

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Samci	299	326	357	274	379	349	1984
Samice	300	336	355	278	376	340	1985
Skupaj odstrel in izgube	599	662	712	552	755	689	3.969
Na rt - skupaj	500	600	600	660	600	660	3.620
Odstrel in izgube / na rt	119,8	110,3	118,7	83,6	125,8	104,4	109,6

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	34	35	30	18	24	24	165	81,7
Naravne izgube	6	8	10	1	4	8	37	18,3
Skupaj izgube	40	43	40	19	28	32	202	100,0
% izgub	6,7	6,5	5,6	3,4	3,7	4,6	5,1	
Odstrel	559	619	672	533	727	657	3767	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	9	8	7	1	4	5	34	16,8
2 bolezen	2	1	3	1		3	10	5,0
4 cesta	29	32	29	16	24	24	154	76,2
5 železnica			1	1			2	1,0
7 psi		1					1	0,5

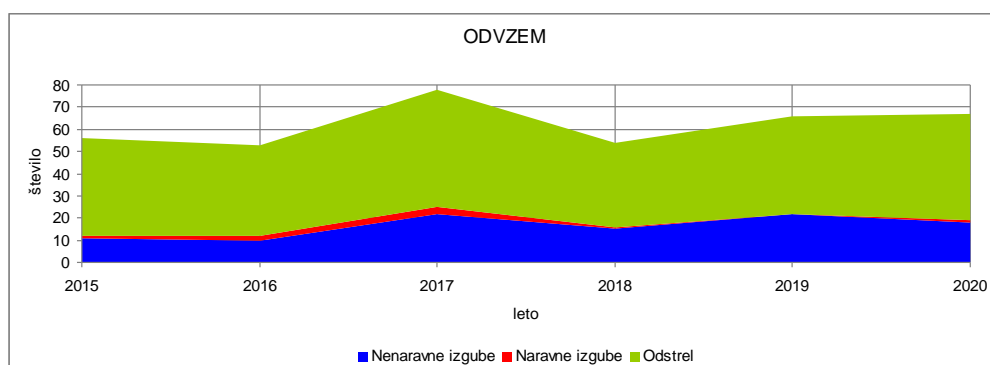
4.8 Jazbec (Meles meles)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Jazbec je prisoten v vseh ekoloških enotah in loviščih v LUO. Sode po podatkih odvzema, je pogostejši v hribovitem delu LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Povprečen odzem v zadnjih šestih letih je bil 62 jazbecev, najmanj leta 2016 (53 živali), največ pa leta 2017 (78 živali). Realizacija odvzema je bila 95,4 %. Pri odvzemu jazbece beležimo relativno visok delež izgub, ki je znašal od 21 do 33 % odvzema (povprečno 28,3 %), večinoma zaradi povoza. V zadnjih letih se kaže trend rahlega naraščanja odvzema.

Slika 4.8.1: Odzem jazbece v Posavskem LUO v obdobju 2015 - 2020

Ocena stanja populacije

Številnost jazbecev je po naši oceni skozi leta precej enakomerna, naraščanje izgub pa nakazuje na rahlo naraščanje populacije. V večini lovišč ni namenskega lova na jazbece, ampak se odstrel izvaja predvsem slučajno ob lovu drugih vrst divjadi ter lokalno v primeru pojava škod na kmetijskih kulturah.

V primeru, da se najdejo poginuli jazbeci, priporočamo pošiljanje na sekcijo na Veterinarsko fakulteto.

Prilagojeni cilji

Ohranjanje primerne številnosti, ki bo omogočala normalen razvoj populacije ter preprečevala pojavljanje obsežnejših škod na kmetijskih površinah.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo odzem 140 jazbecev.

Odstrel se naj izvaja predvsem na lokacijah, kjer jazbec povzroča škode na kmetijskih kulturah (sadovnjaki, vinogradi) ter v loviščih z malo poljsko divjadjo.

Dopustna odstopanja v realizaciji od načrta po loviščih in za LUO je **v višini navzdol do – 50 %, odstopanje navzgor je v višini do + 100 % na rtovanega številnega odvzema**. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, je dovoljeno odstopanje navzdol lahko do –5 živali.

Preglednica 4.10: Analiza odvzema jazbecev

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Samci	36	35	57	34	36	40	238
Samice	20	18	21	20	30	27	136
Skupaj odstrel in izgube	56	53	78	54	66	67	374
Načrt - skupaj	60	60	60	72	70	70	392
Odstrel in izgube / načrt	93,3	88,3	130,0	75,0	94,3	95,7	95,4

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	11	10	22	15	22	18	98	92,5
Naravne izgube	1	2	3	1		1	8	7,5
Skupaj izgube	12	12	25	16	22	19	106	100,0
% izgub	21,4	22,6	32,1	29,6	33,3	28,4	28,3	
Odstrel	44	41	53	38	44	48	268	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan		2				1	3	2,8
2 bolezen	1		3	1			5	4,7
4 cesta	9	10	22	15	22	18	96	90,6
5 železnica	1						1	0,9
7 psi	1						1	0,9

4.9 Kuna belica (*Martes foina*) in kuna zlatica (*Martes martes*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Obe vrsti kun se pojavljata v vseh ekoloških enotah in loviščih v LUO. Belica je pogostejša v kmetijski in gozdni krajini, zlatica pa v gozdni krajini.

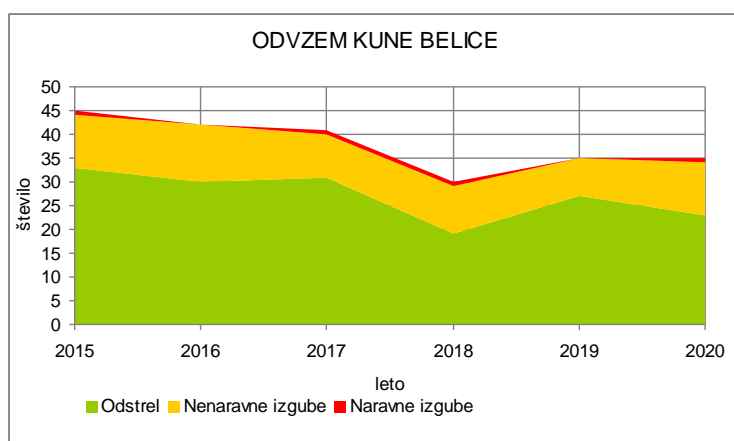
Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V zadnjem šest letnem obdobju je bilo odvzetih 228 kun belic, povprečno 38 živali/leto. Realizacija odvzema je bila 74,8 %. Delež izgub je znašal 28,5 %, večinoma zaradi povezo na cesti (94 %). Trend izgub je enakomeren.

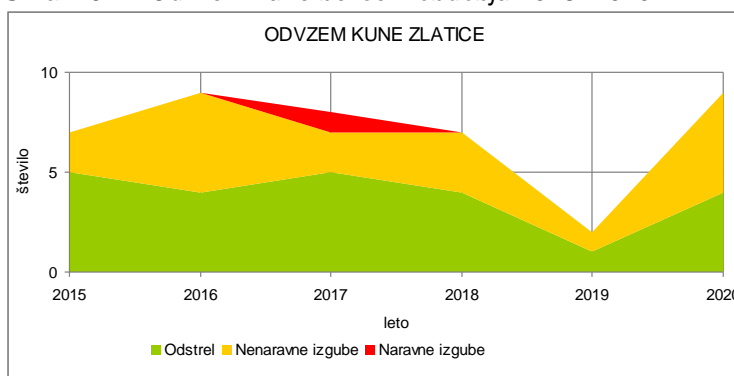
V zadnjih dveh letih je bilo odvzetih 70 kun belic, kar pomeni 74 % realizacijo odvzema.

V zadnjem šest letnem obdobju je bilo odvzetih tudi 42 kun zlatic, povprečno 7 živali/leto. Realizacija odvzema je bila 73,7 %. Delež izgub je znašal 45,2 %, večinoma zaradi povezo na cesti.

V zadnjih dveh letih je bilo odvzetih 11 kun zlatic (73 % realizacija odvzema).

Slika 4.9.1.: Odvzem kune belice v obdobju 2015 -2020

Slika 4.9.2.: Odvzem kune zlatice v obdobju 2015 -2020

Ocena stanja populacije

Številnost kun v LUO, je po naši oceni ustaljena in bistveno višja, kot bi lahko sklepali glede na višino odvzema. Namenskega lova na kune je v LUO zelo malo. Odstrel se vrši bolj ali manj slučajno, namensko pa le tam, kjer povzročajo gospodarsko škodo (podstrešja vikendov, ipd...).

Prilagojeni cilji

Kuna zlatica je uvrščena na Prilogo V Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da je na nivoju EU zavarovana živalska vrsta. Z lovom na obe vrsti kun v obsegu, kot se vrši zadnja leta, ne vplivamo na velikost populacije. Zaželeno je, da upravljavci lovišč, ki upravljajo z malo poljsko divjadjo, intenzivirajo odvzem kune belice

Ukrepi in usmeritve

Na rtovan odvzem za leti 2021 in 2022 je 80 kun belic in 15 kun zlatic. Ne glede na razdelilnik odvzema, se kuna zlatica lahko lovi v vseh loviščih v LUO.

Dopustna odstopanja v realizaciji od načrta po loviščih je **v višini navzdol do – 50 % oz. -5 živali, odstopanje navzgor je v višini do + 100 % na rtovanega števila nega odvzema oz. vsaj +1 žival.** V kolikor se bo na nivoju LUO, načrt odvzema kune zlatice presegel preko meja dopustnih odstopanj, se bo to kompenziralo z zmanjšanim načrtom odvzema v naslednjem Dvoletnem načrtu LUO.

Priporočamo se intenziven lov v loviščih z malo poljsko divjadjo. Za ohranjanje življenjskega prostora za kune se priporočajo ohranjanje dreves z dupli.

Preglednica 4.11: Analiza odvzema kun

Odstrel in izgube - kuna belica							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Kuna belica - odstrel in izgube	45	42	41	30	35	35	228
Na rto - skupaj	60	50	50	50	50	45	305
Odstrel in izgube / načrt	75,0	84,0	82,0	60,0	70,0	77,8	74,8

Izgube in odvzem - kuna belica								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	11	12	9	10	8	11	61	93,8
Naravne izgube	1	0	1	1		1	4	6,2
Skupaj izgube	12	12	10	11	8	12	65	100,0
% izgub	26,7	28,6	24,4	36,7	22,9	34,3	28,5	
Odstrel	33	30	31	19	27	23	163	

Odstrel in izgube - kuna zlatica							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Kuna zlatica - odstrel in izgube	7	9	8	7	2	9	42
Na rto - skupaj	12	10	10	10	10	5	57
Odstrel in izgube / načrt	58,3	90,0	80,0	70,0	20,0	180,0	73,7

Izgube in odvzem - kuna zlatica								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	2	5	2	3	1	5	18	94,7
Naravne izgube			1	0			1	5,3
Skupaj izgube	2	5	3	3	1	5	19	100,0
% izgub	28,6	55,6	37,5	42,9	50,0	55,6	45,2	
Odstrel	5	4	5	4	1	4	23	

4.10 Navadni polh (Glis glis)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Lov na polha v LUO se izvaja v majhnem obsegu samo v posameznih loviščih. V LUO razen v manjšem obsegu na območju Gorjancev, ni tradicije polhanja, kot je poznana iz nekaterih drugih LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V zadnjih šestih letih, je bil zabeležen odvzem navadnega polha samo v lovišču Kostanjevica na Krki (19 živali) in v lovišču Boštanj (73 živali). V zadnjih dveh letih ni bilo evidentiranega odvzema.

Ocena stanja populacije

Temeljitejše raziskave o etologiji in ekologiji polha v Posavju ni. Razvoj populacije je ciklično vezan na letne obroke gozdnega drevja in grmovja. Lov na polhe, kot se izvaja v zadnjem obdobju ne more ogroziti njegove populacije.

Prilagojeni cilj

Zmeren in načrten lov. Ker lov polhov ne vpliva pomembno na stanje v populaciji, ocenjujemo, da številna opredelitev načrta odvzema ni potrebna.

Ukrepi in usmeritve

Za lov na polha je potrebna polharska dovolilnica, ki jo izda upravljavec lovišča, tudi za svoje članke. Imetnik polharske dovolilnice jo je dolžan vrniti upravljavcu lovišča do 31.12. S tem se želi uvesti koordiniran in načrten lov na polha ter **zagotovitev evidenc o odvzemu.**

Za leti 2021 in 2022 številna omejitve lova na polha ni. Lov naj se izvaja skladno s trajnostno rabo, njegov uspeh pa je vezan izključno na pojav polhov v večinoma številnosti ob gozdnem obrodu zanj ključnih drevesnih in grmovnih vrst (bukev, leska).

4.11 Pižmovka (Ondatra zibethia)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

V zadnjih desetletjih ugotavljamo skoraj popolno izginotje te vrste iz LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Načrtnega lova na pižmovko v LUO ni. V zadnjem šest letnem obdobju, je bil zabeležen odvzem ene pižmovke v lovišču Boštanj.

Ocena stanja populacije

Po letu 2000 je prišlo zaradi neznanega vzroka (inf. Prirodoslovni muzej) do izrazitega upada številnosti pižmovk v Sloveniji in tudi v Posavskem LUO. Pižmovka je sicer lovna, vendar namenskega lova v večinoma obsegu na to vrsto do sedaj ni bilo.

Prilagojeni cilj

Ker je alohtona vrsta, upad številnosti pižmovke ni problematičen. Zaželeno je, da se številnost v prihodnje nekoliko poveča.

Ukrepi in usmeritve

Odvzema pižmovke se ne omejuje, zaželeno je, da se odstrelijo vsi opaženi osebki.

4.12 Poljski zajec (*Lepus europaeus*)

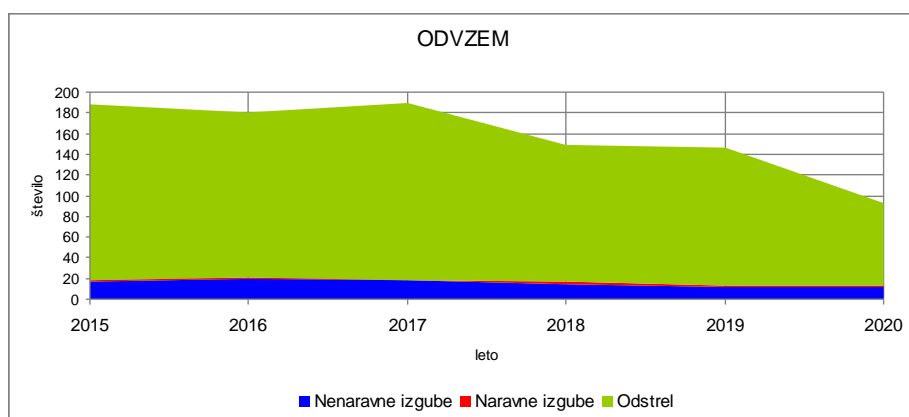
Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Poljski zajec je prisoten v vseh ekoloških enotah v LUO, populacijska gostota pa je najvišja v nižinskem delu LUO (EE Krško-Brežiško polje).

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklem šestletnem obdobju je bilo odvzetih 948 poljskih zajcev (povprečno 158 letno). Najvišji odvoz je bil leta 2017 (190 živali), najnižji pa v letu 2020 (93 živali). V zadnjih dveh letih je bilo odvzetih 240 poljskih zajcev. Trend odvzema je upadajoč. Realizacija načrtovanega odvzema v celotnem obdobju je bila 74,6 %.

Evidentiranih je bilo 100 izgub poljskega zajca, od tega 92 % zaradi povoza na cesti. V preteklem letu je bilo evidentiranih 13 izgub. Izgube poljskega zajca je zelo težko zaznati, zato evidentirane izgube predstavljajo zelo majhen delež dejanskih izgub.

Slika 4.12.1.: Odvoz poljskega zajca v obdobju 2015 - 2020

Ocena stanja populacije

Populacija poljskega zajca je v zadnjem obdobju v upadanju. V določenih loviščih je stanje populacije še dokaj ugodno in bi omogočilo nekoliko višji odstrel, kot se je vršil v zadnjih dveh letih.

V preteklih letih smo v sodelovanju z upravljavcema lovišč Cerklje ob Krki in Brežice izvajali monitoring spomladanske številnosti poljskega zajca, s čimer vsaj delno pridobimo informacije o letnem nihanju številnosti populacije v nižinskem delu LUO. Spomladanska številnost je znašala 10-18 živali na 100 hektarjev in je v obdobju monitoringa dokaj stabilna. V letu 2020 monitoringa zaradi ukrepov za zajezitev epidemije novega koronavirusa nismo izvajali.

O prisotnosti ali razmahu katere od tradicionalnih zanj jih boleznih v preteklem obdobju nimamo informacij ali ocen.

Prilagojeni cilji

Ohranjanje življenjskega prostora in številnosti poljskega zajca v LUO vsaj na sedanjem nivoju.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo odvoz 300 poljskih zajcev.

Načrtovane višine odvzema poljskega zajca ni treba dosegati, navzgor pa se realizacija lahko presega do največ 30 % načrtovanega odvzema.

Na isti površini lovišča se lov vrši praviloma samo enkrat letno ali pa se v smislu kolobarjenja lov lahko izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča, kjer se izvaja lov na poljskega zajca, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja. Površine namenjene izvajanju lova in t.i. »mirnih con« brez lova se letno menjajo. Upravljevec lovišča takšne površine opredeli v letnem načrtu lovišča.

Lov poljskega zajca v bližini intenzivnih nasadov, naj ima prednost pred lovom v ostalem delu lovišča. Na teh površinah se lov lahko ponavlja.

Priporočamo, da se čim večji del načrtovanega odvzema (odstrela) realizira v prvi polovici lovne dobe na poljskega zajca – v oktobru. Takrat je v odstrelu visok delež mladih zajcev (poleženih tistega leta), s tem pa v večji meri varujemo nosilni oz. reproduktivni del populacije (živali v drugem življenjskem letu in starejše).

Dodajanje poljskega zajca v prosto naravo ni dovoljeno.

Preglednica 4.15: Analiza odvzema poljskih zajcev.

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Skupaj odstrel in izgube	188	181	190	149	147	93	948
Načrt - skupaj	240	200	230	230	200	170	1270
Odstrel in izgube / načrt	78,3	90,5	82,6	64,8	73,5	54,7	74,6

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	17	20	18	15	12	12	94	94,0
Naravne izgube	1	1		2	1	1	6	6,0
Skupaj izgube	18	21	18	17	13	13	100	100,0
% izgub	9,6	11,6	9,5	11,4	8,8	14,0	10,5	
Odstrel	170	160	172	132	134	80	848	

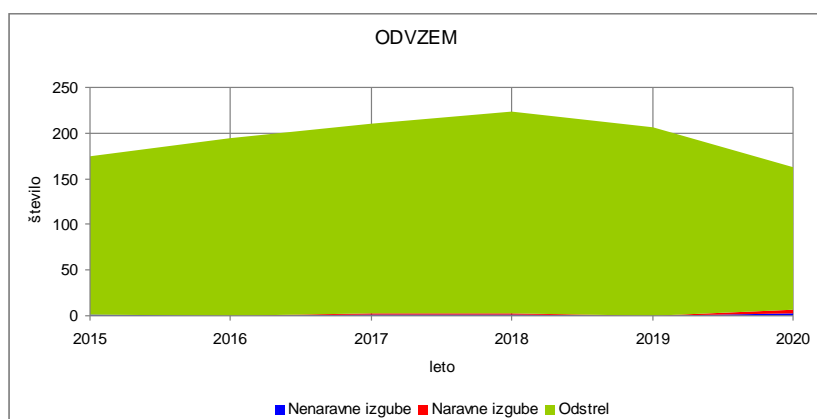
4.13 Fazan (*Phasianus colchicus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Fazan je značilna divjad nižinskega dela LUO (EE Krško-Brežiško polje). Ponekod živi tudi do okoli 300 m n.m.v. (npr. lovišče Pišece).

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem fazana v LUO je od leta 2015 do 2018 naraščal, v zadnjem dveletnem obdobju pa se kaže trend upadanja. Povprečen odvzem fazana v zadnjem šestletnem obdobju je bil 195 fazanov na leto, realizacija načrta je bila 82,5 %. Največji odvzem je bil leta 2018 (223 živali), najmanj pa v letu 2015, ko je upadel na 175 živali. V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 369 fazanov, kar je pomenilo 80 % realizacijo odvzema.

Slika 4.13.1.: Odvzem fazana v obdobju 2015 - 2020

Ocena stanja populacije

Na spremembe številnosti fazana v LUO je težko sklepati iz odstrela, ker upravljavci lovišč dodajajo v lovišča tudi fazane iz umetne vzreje. Populacijo fazana najbolj ogrožata izginjanje grmišč in mejic zaradi raznih posegov v prostor in visoka številnost plenilcev.

Zdravstveno stanje v prosti naravi živele populacije fazana, je po razpoložljivih podatkih dobro.

Prilagojeni cilji

Z različnimi biomeliorativnimi in biotehničnimi ukrepi izboljšati oz. vsaj ohraniti ugoden življenjski prostor za fazana.

Ukrepi in usmeritve

Izrednega pomena za ohranjanje populacije fazana je vzdrževanje remiz in grmišč, kakor tudi zimsko krmljenje. Upoštevati je treba tudi usmeritve o odstrelu le delovnih fazanov.

Načrtovan odvzem za leti 2021 in 2022 je 430 fazanov.

Na isti površini lovišča se lov vrši praviloma samo enkrat letno ali pa se v smislu kolobarjenja lov lahko izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča, kjer se izvaja lov na naravnega fazana, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja. Površine namenjene izvajanju lova in t.i. »mirnih con« brez lova se letno menjajo. Upravljevalec lovišča takšne površine opredeli v letnem načrtu lovišča. V primeru dodajanja fazana se lov na istih površinah lahko ponavlja.

Načrtovane višine odvzema fazana ni potrebno dosegati, navzgor pa je realizacija omejena do največ 30 % načrtovanega odvzema. V loviščih, kjer bo izvedeno dodajanje fazana, je lahko odvzetih do 50 % dodanih fazanov.

Dodajanje divjadi se po predlogu upravljavcev loviš na rtuje z letnim lovsko upravljavskim načrtom. Dodajanje divjadi mora upoštevati določila veljavne zakonodaje, to je Zakon o ohranjanju narave Ur.l. 56/99 (UPB 96/04) in Zakon o zaščiti živali Ur.l. 98/99 (UPB 20/04).

Načrtovani lov na fazanko ni zaželen.

Preglednica 4.16: Analiza odvzema fazanov

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Skupaj odstrel in izgube	175	194	210	223	206	163	1171
Na rto - skupaj	300	200	230	230	230	230	1420
Odstrel in izgube / na rto	58,3	97,0	91,3	97,0	89,6	70,9	82,5

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	1		1	1		2	5	71,4
Naravne izgube			1	1		4	2	28,6
Skupaj izgube	1	0	2	2	0	6	7	100,0
% izgub	0,6	0,0	1,0	0,9	0,0	3,7		0,6
Odstrel	174	194	208	221	206	157	1164	

4.14 Poljska jerebica (*Perdix perdix*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Poljska jerebica je prisotna le v ekološki enoti Krško-Brežiško polje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Do leta 2008 lova na poljsko jerebico nismo načrtovali, nato se je številnost poljske jerebice v delu LUO popravila do meje, ki je že dovoljeval omejen lov na gojeno poljsko jerebico. V letih 2009 in 2010 je bilo odstreljenih 12 poljskih jerebic, največ v lovišču Krško. Izgub v preteklem obdobju ni bilo zabeleženih. V obdobju 2011-2013 smo načrtovali minimalen odvzem gojenih poljskih jerebic v loviščih Krško in Dobova, ki pa ni bil realiziran. Od leta 2014 do 2020 nismo načrtovali odvzema poljskih jerebic.

Ocena stanja populacije

V letu 2005 se je zaključil projekt repopulacije poljske jerebice v Posavskem LUO, ki je številnost vsaj začasno nekoliko dvignil. Poljska jerebica je prisotna v loviščih Krško, Cerklje ob Krki, Veliki Podlog in Dobova, občasno pa se pojavlja tudi v drugih nižinskih loviščih v LUO (Brežice, Artoče, Videm ob Savi). Številnost »naravnih« poljskih jerebic je zelo nizka, interes upravljavcev lovišč in realne možnosti v trenutnih razmerah za izboljšanje življenjskega okolja za poljsko jerebico pa so zelo majhne.

Prilagojeni cilj

Ohranjanje poljske jerebice.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 ne načrtujemo odvzema poljskih jerebic.

4.15 Raca mlakarica (*Anas platyrhynchos*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prisotna je na vseh večjih in srednjih vodotokih ter na stojeh vodah (hidro akumulacije, gramoznice, zajetja, ribniki,...).

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem rac mlakaric se je v zadnjem obdobju gibal od 54 do 171 živali, kaže se trend upadanja. Najnižja realizacija je bila v letu 2020, kar je deloma tudi posledica priporočila UVHVVR o ustavitvi lova na raco mlakarico zaradi pojava aviarne influence v novembru 2020.

Ocena stanja populacije

Raca mlakarica spada med splošno razširjene vrste rac pri nas. Dodajanja rase mlakarice v naravne vodotoke niso dovoljena, ker je naravna populacija dovolj številna.

Raca mlakarica je v LUO pogosta vrsta, nižji odvzemi so predvsem posledica majhnega zanimanja za lov na to vrsto ter oteženega lova zaradi rekreacijskih dejavnosti na in ob vodotokih. Podatki vsakoletnega zimskega (januarskega) štetja vodnih ptic, ki ga organizira Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, kažejo da je v LUO številnost rac mlakaric visoka.

Prilagojeni cilji

Ohranjanje številnosti rase mlakarice in trajnostno izkoriščanje populacije z lovom.

Ukrepi in usmeritve

Za leti 2021 in 2022 se načrtuje odvzem 300 rac mlakaric.

Načrtovane višine odvzema rase mlakarice ni treba dosegati, navzgor pa je preseganje realizacije omejeno do največ 30 % osnovno načrtovanega odvzema.

Dodajanja so dovoljena samo na umetno osnovanih vodnih površinah.

Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce, oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih rac v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Preglednica 4.18: Analiza odvzema rase mlakarice

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Skupaj odstrel in izgube	171	155	125	131	146	54	782
Načrt - skupaj	200	200	200	185	170	160	1115
Odstrel in izgube / načrt	85,5	77,5	62,5	70,8	85,9	33,8	70,1

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube				2		1	3	75,0
Naravne izgube				1			1	25,0
Skupaj izgube	0	0	0	3	0	1	4	100,0
% izgub	0,0	0,0	0,0	2,3	0,0	1,9	0,5	
Odstrel	171	155	125	128	146	53	778	

4.16 Sraka (*Pica pica*), šoja (*Garrulus glandarius*) in siva vrana (*Corvus cornix*)

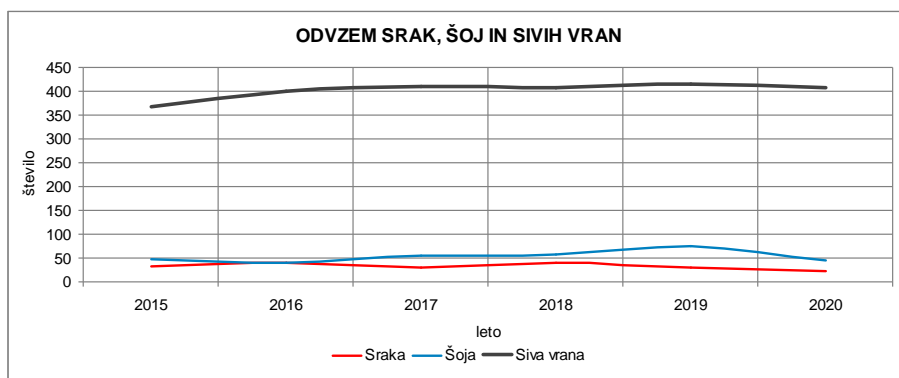
Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Sraka, šoja in siva vrana so prisotne v celotnem LUO, siva vrana je pogostejša v nižinskem delu, sraka pa predvsem v okolici večjih naselij.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Na rtenega lova na srako in šojjo je bilo v preteklem obdobju zelo malo. Zaradi potencialnega nastanka škode na posevkih in pridelkih po sivi vrani, smo v preteklih letih pozivali upravljavce lovišč k intenzivnejšemu odvzemu. V preteklem obdobju je bilo tako odvzetih 198 srak, 318 šoj in 2.409 sivih vran.

V preteklih dveh letih je bilo odvzetih 52 srak (47 % realizacija na načrtu), 118 šoj (84 % realizacija na načrtu) in 824 sivih vran (99 % realizacija na načrtu).

Slika 4.16.1: Odvzem srake, šoje in sive vrane v obdobju 2015-2020

Ocena stanja populacije

Številnost srake je stabilna, v okolici večjih naselij je zelo številna, številnost šoje je zadovoljiva v celotnem LUO, številnost sive vrane je visoka. Pri vranah opazujemo tudi večje (nekaj 100 živali) mešane jate vran (siva in poljska vrana), ki se pojavljajo predvsem v nižinskem agrarnem delu LUO (lovišča Brežice, Dobova, Cerklje ob Krki, Videm ob Savi, Krško,...).

Prilagojeni cilji

Ohranjanje relativno visokega odvzema sive vrane, v loviščih z malo poljsko divjadjo je zaželeno povečati odstrel srake.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo odvzem 100 srak, 140 šoj in 800 sivih vran.

Lov sive vrane se načrtuje v obsegu, ki ima za posledico manjši vpliv te vrste na okolje in se naj izvaja predvsem na tistih kmetijskih površinah, kjer prihaja ali bi lahko prišlo do škodnih primerov. Pri upravljanju s sivo vrano se tudi smiselno upoštevajo določila »Akcijskega načrta za reševanje problemov, povezanih s sivo vrano v Sloveniji«.

Dopustno odstopanje realizacije načrta po loviščih in za LUO je **za sivo vrano po višini navzdol do – 30 %, odstopanje navzgor je v višini do + 100 % načrta števila odvzema.**

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 sivih vran, se kot dopustno odstopanje od načrta šteje realizacija - 3 živali, navzgor pa je preseganje realizacije možno do 100 % načrta števila.

Višine načrta odvzema šoj in srak ni treba dosegati, lahko pa se ga presega za 100 %, oz. vsaj +1 žival.

Upravljalci lovišč so se dolžni držati vseh izdanih odločb s strani pristojnih organov, katere se nanašajo na dodatne ukrepe pri upravljanju s populacijo sive vrane.

Eden izmed priporočenih in dovoljenih ukrepov za zmanjšanje možnosti nastanka škod od sivih vran je t.i. odvralni odstrel. Zmanjšanje škod se sicer doseže z aktivnim lovom enega ali nekaj osebkov, bistveno pa k temu doprinese tudi stalna fizična prisotnost upravljalcev lovišč na področjih z večjim številom škodami.

Ciljno zasnovan odvralni odstrel bi ob minimalnih izgubah osebkov, zelo učinkovito odvrnil sivo vrano s škodnih področij. Da bo odvralni odstrel maksimalno učinkovit, ga je potrebno izvajati na ciljno usmerjen način, in sicer:

- izvajalec odvralnega odstrela naj se nahaja na škodni površini oziroma v njeni neposredni bližini,
- izvajalec naj strelja z mesta, ki je dobro vidno (sive vrane bodo na ta način hitro razvile znanje, da se je določene površine treba izogibati).

Odvralni odstrel naj se izvaja v času lovne dobe na lovni površini. Kljub določbam Akcijskega načrta za reševanje problemov, višine odvralnega odstrela sivih vran z letnim načrtom LUO za posamezna lovišča posebej ne določamo, temveč je število odvzema za namene odvralnega odstrela, vključeno v osnovni načrt odvzema. V primeru realizacije osnovnega načrta odvzema sivih vran za posamezno lovišče do zgornje meje dopustnih odstopanj osnovnega načrta, lahko upravljavec lovišča zaprosi za dovoljenje za izredni poseg.

Izvajanje odvralnega odstrela izven lovne dobe na lovni površini po določbah veljavne zakonodaje ni dovoljeno, lahko pa se dovoli izredni poseg (42. člen ZDLov-1). V primeru nastajajočih škod na kmetijskih površinah (lovna površina) izven lovne dobe sive vrane, naj OZUL v imenu pristojnih upravljalcev lovišč vloži enotno vlogo na MKGP za izredni odstrel sive vrane.

Izvajanje odvralnega odstrela v času lovne dobe in izven lovne dobe na nelovni površini ni dovoljeno. V primeru pojavljanja večjih težav s sivimi vranami se na podlagi obstoječe zakonodaje lahko izda odločba za izredni poseg v populacijo sive vrane, bodisi v lovni dobi, bodisi izven nje.

V primeru povzročanja škod od sive vrane na majhnem področju, se o tem ustno ali pisno obvesti IRSKGLR. Pristojni lovski inšpektor opravi ogled in v primeru upravnega posega na način, da se odstrani posamezne osebe sivih vran, lahko odredi le-to.

V primeru večjih težav s sivimi vranami v času lovopusta, predvsem v primeru večjih škod na kmetijskih površinah ali ostalem premoženju, lahko OZUL v imenu več upravljalcev lovišč poda enotno vlogo za izredni odstrel izven lovne dobe.

Preglednica 4.19: Analiza odvzema srak, šoj, sivih vran

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Sraka – odstrel in izgube	33	41	31	41	29	23	198
na rta - skupaj	45	45	50	53	60	50	303
odstrel in izgube / na rta	73,3	91,1	62,0	77,4	48,3	46,0	65,3
Šoja – odstrel in izgube	47	41	55	57	74	44	318
na rta - skupaj	60	50	50	77	70	70	377
odstrel in izgube / na rta	78,3	82,0	110,0	74,0	105,7	62,9	84,4
Siva vrana – odstrel in izgube	368	400	410	407	416	408	2.409
na rta - skupaj	400	400	400	400	400	430	2.430
odstrel in izgube / na rta	92,0	100,0	102,5	101,8	104,0	94,9	99,1

4.17 Nutrija (*Myocastor coypus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Manjša skupina nutrij se zadržuje ob reki Savi v bližini naselja Rožno v lovišču Brestanica. Prisotna je v sosednjem Zasavskem LUO, tudi že v mejnem lovišču Rade e..

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V LUO je bilo do lanskega leta evidentiran odvzem ene nutrije, in sicer v letu 2011 v lovišču Loka pri Zidanem Mostu, v preteklem letu pa je bil evidentiran odstrel petih nutrij v lovišču Brestanica.

Ocena stanja populacije

V LUO se zadržuje manjše število živali na akumulaciji HE Krško v lovišču Brestanica. Pri akujemo, da se bodo nutrije v naslednjih letih razširile dolvodno po reki Savi iz Zasavskega LUO.

Prilagojeni cilji

Odstranitev vrste iz LUO.

Ukrepi in usmeritve

Potrebno je odstreliti vse opažene osebke. Priporočamo, da se poostri nadzor nad pojavom nutrije ob reki Savi v loviščih Brestanica, Loka pri Zidanem Mostu, Boštanj, Studenec – Veliki Trn in Sevnica.

4.18 Rakunasti pes (*Nyctereutes procyonoides*)

Podatkov o prisotnosti rakunastega psa v LUO nimamo. V primeru pojava, je potrebno odstreliti vse opažene osebke.

4.19 Načrt dodajanja divjadi

Upravljalci lovišč v letih 2021 in 2022 načrtujejo z namenom ohranitve vrst in zagotavljanja lova dodati omenjene vrste iz umetne vzreje.

Način vlaganja divjadi iz umetne reje je stvar spoštovanja določil lovske etike, ter spoštovanja določil veljavne zakonodaje (ZON - Ur.l. RS, št. 56/1999 in naslednji) in je v domeni upravljavcev lovišč – dodajanje divjadi v lovišče neposredno pred lovom pa je prepovedano. Dovoljeno je dodajanje kvalitetne divjadi, sposobne preživetja v naravi (Zakon o zaščiti živali Ur.l. 98/99).

Fazana se dodaja najmanj v razmerju 1 fazan : 4 fazanke, lahko pa se dodajajo tudi samo fazanke.

Preglednica 4.21: Vlaganje divjadi

Lovišče	Vrsta divjadi	Število
Brežice	Fazan	30
atež ob Savi	Fazan	20
Globoko	Fazan	50
Senovo	Fazan	15
Sevnica	Fazan	20
Videm ob Savi	Fazan	35
Krško	Raca mlakarica	10

Vsi upravljalci lovišč, so dolžni pred vlaganjem zagotoviti ustrezno okolje za vloženo divjad. Realizirana dela, ki jih v ta namen opravijo morajo biti razvidna iz letnih načrtov lovišč. Če za izboljšanje življenjskih razmer ne storijo ničesar, vlaganje divjadi ni dovoljeno. Izboljšanje življenjskih razmer za divjad pred vlaganjem se šteje za ukrep varstva divjadi. Posamezno divjad je dovoljeno vlagati v lovopustu, vsaj en mesec pred začetkom lovne dobe. Vlaganja divjadi, ki niso načrtovana s tem načrtom so prepovedana.

5 EVIDENCE

Izdelava načrta je potekala v skladu s Pravilnikom o vsebini načrtov upravljanja z divjadjo (Ur.l. RS, št. 111/2005 in 200/20) in usmeritev iz Dolgoročnega načrta za VII. Posavsko LUO za obdobje 2011 – 2020. Podatki o odvzemu so bili zbrani v skladu s Pravilnikom o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju (Ur.l. RS, št. 120/2005). Obseg opravljenih del za leto 2020 in načrt za leto 2021 ter 2022 ter drugi podatki so bili pridobljeni iz letnih načrtov lovišč za lovišča LUO. Podatki o odvzemu v letu 2020 so bili v elektronski obliki posredovani prek spletne aplikacije Lisjak. Podatki so bili oddani pravočasno.

Za prizadevnost in dobro voljo pri oddaji letošnjih podatkov pa gre vsem loviščem in vodstvu LUO izraziti priznanje in zahvalo.

Izhodišča za izdelavo LN v letu 2023:

Pridobivanje podatkov za Dvoletni načrt za LUO za leti 2023 - 2024 bo predvidoma podobno kot v preteklih letih. Njihovo zbiranje bo predvidoma v skladu z zgoraj omenjenima pravilnikoma ter morebitnimi spremembami in dopolnili:

Evidenčna knjiga:

Samo redni vpisi v evidenčno knjigo brez materialnega dokaza se ne upoštevajo. Kot materialni dokaz se lahko predloži zapisnik, fotografija, trofejni list (lovski gost), ipd. Čeljusti je komisija po končanem pregledu dolžna trajno označiti ali uničiti. Morebitno nepredložitev trofej in čeljusti v oceno je komisija dolžna prijaviti lovskemu inšpektorju.

Evidenčne knjige je potrebno voditi tako, da je vanje vpisan vsak izločen kos, poleg odstrela tudi vse izgube (naravne in nenaravne). Izgube posameznih vrst je potrebno ločiti po vzrokih, pri veliki divjadi še po starostnih kategorijah, pri ostalih vrstah le s skupnim številom.

Za odstreljeni del populacije posameznih vrst visoke divjadi je potrebno za vsako starostno kategorijo izračunati povprečno biološko telesno maso (z glavo, trofejo, nogami, a iztrebljeno) na dve decimalki natančno (npr. srnjad, moški mladiči, povprečna telesna masa vseh uplenjenih v lovišču v zadnjem lovskem letu - 9,67 kg, ...), pri trofejnih srnjakih in jelenih je potrebno izračunati tudi povprečno maso suhega rogovja vseh odvzetih v lovišču za preteklo lovsko leto. Voditi je potrebno tudi evidenco transportnih telesnih mas in geokoordinate odvzema za visoko divjad.

Letni načrti lovišč in lovišč s posebnim namenom:

Do 10. 2. 2022 morajo lovišča posredovati ZGS letne načrte lovišč za leto 2021 (realizacija).

Lovske družine opozarjamo na dosledno izpolnjevanje letnih načrtov lovišč, saj so osnova za izdelavo Dvoletnih načrtov LUO. Nujno je potrebno navesti konkretne lokacije posegov v okolje v obliki katastrskih občin in parcelnih števil. Upoštevajo naj tudi pripombe, ki jih bomo pripisali k posameznim načrtom lovišč. Več pozornosti naj lovske družine posvetijo tudi zasledovanju trenda številčnosti in prostorske prisotnosti posameznih vrst divjadi, saj lahko na podlagi teh podatkov, k izboljšanju življenjskih pogojev divjadi pripomorejo tudi posamezni ukrepi oz. režim gospodarjenja z gozdovi.

Sestavil:
Gregor Bogovič, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja ZGS OE Brežice
Niko Rainer, univ. dipl. inž. gozd.

5 PRILOGE

1. Seznam krmišč za parkljasto divjad v in male zveri v letih 2021 in 2022
2. Načrtovan in realiziran odvzem po loviščih za zadnja štiri leta
3. Razdelitev dvoletnega odvzema parkljaste divjadi po loviščih
4. Zapisnik sestanka Strokovnega sveta ZGS OE Brežice, ki je določil osnutek načrta
5. Vabilo na javno predstavitev Dvoletnega načrta za VII. Posavsko LUO za leti 2021 in 2022
6. Lista prisotnosti na javni predstavitvi Dvoletnega načrta za VII. Posavsko LUO za leti 2021 in 2022
7. Zapisnik javne predstavitve Dvoletnega načrta za VII. Posavsko LUO za leti 2021 in 2022
8. Zapisnik seje Sveta ZGS OE Brežice, ki je določil predlog načrta

PRILOGA 1

Seznam krmiš za parkljasto divjad v in male zveri v letih 2021 in 2022

Zap. št.	Ime lovišča	Krajevno ime	Živalska vrsta	Namen	ŽSP
1	ARTI E	Omerzu	D. PRAŠI	privabljalno	
2	BIZELJSKO	Pri macesnih	D. PRAŠI	privabljalno	
3	BIZELJSKO	Velika bukva	D. PRAŠI	privabljalno	
4	BIZELJSKO	Glog	D. PRAŠI	privabljalno	
5	BIZELJSKO	Traven ec	D. PRAŠI	privabljalno	
6	BIZELJSKO	Suhi potok	D. PRAŠI	privabljalno	
7	BOŠTANJ	Gradiš e	D. PRAŠI	privabljalno	
8	BOŠTANJ	Rekštanj	D. PRAŠI	privabljalno	
9	BOŠTANJ	Lepi dob	D. PRAŠI	privabljalno	
10	BOŠTANJ	Rib eva dolina	D. PRAŠI	privabljalno	
11	BOŠTANJ	Brezina	D. PRAŠI	privabljalno	
12	BOŠTANJ	Brezje	D. PRAŠI	privabljalno	
13	BOŠTANJ	Laze-Kremenc	D. PRAŠI	privabljalno	
14	BOŠTANJ	Solomur	D. PRAŠI	privabljalno	
15	BOŠTANJ	Gradiš e2	D. PRAŠI	privabljalno	
16	BOŠTANJ	Voznik	D. PRAŠI	privabljalno	
17	BOŠTANJ	Kobiljek - Š avnik	MALE ZVERI	privabljalno	DA
18	BOŠTANJ	Konjsko deponija	MALE ZVERI	privabljalno	DA
19	BOŠTANJ	Voznik	MALE ZVERI	privabljalno	DA
20	BOŠTANJ	Brezovec	MALE ZVERI	privabljalno	DA
21	BRESTANICA	Lokve	D. PRAŠI	privabljalno	
22	BRESTANICA	Brezina	D. PRAŠI	privabljalno	
23	BRESTANICA	Stranjska reber	D. PRAŠI	privabljalno	
24	BRESTANICA	Leže k	D. PRAŠI	privabljalno	
25	BREŽICE	Za Hotkom	D. PRAŠI	privabljalno	
26	BREŽICE	Gregorjevo krmiš e	D. PRAŠI	privabljalno	
27	BU KA	Osredok	D. PRAŠI	privabljalno	
28	BU KA	Strmi breg	D. PRAŠI	privabljalno	
29	BU KA	Zaj ja gora	D. PRAŠI	privabljalno	
30	BU KA	Kamenca	D. PRAŠI	privabljalno	
31	BU KA	Legarje	JELENJAD	privabljalno	
32	CERKLJE OB KRKI	Izvir VKNJ kozolec	D. PRAŠI	privabljalno	
33	CERKLJE OB KRKI	Stojansko- ešnja	D. PRAŠI	privabljalno	
34	CERKLJE OB KRKI	Novaki-mlaka	D. PRAŠI	privabljalno	
35	CERKLJE OB KRKI	Beretna	D. PRAŠI	privabljalno	
36	CERKLJE OB KRKI	Izvirske njive	JELENJAD	privabljalno	
37	CERKLJE OB KRKI	Stojansko KNJ	JELENJAD	privabljalno	
38	ATEŽ OB SAVI	Kležnik	JELENJAD	privabljalno	
39	ATEŽ OB SAVI	Dobeno Orešar	JELENJAD	privabljalno	
40	ATEŽ OB SAVI	Spivkovo	D. PRAŠI	privabljalno	
41	ATEŽ OB SAVI	Pistolice	D. PRAŠI	privabljalno	

42	ATEŽ OB SAVI	Farjevec	D. PRAŠI	privabljalno	
43	ATEŽ OB SAVI	Škarice	D. PRAŠI	privabljalno	
44	ATEŽ OB SAVI	Pušne	D. PRAŠI	privabljalno	
45	ATEŽ OB SAVI	Občina	D. PRAŠI	privabljalno	
46	ATEŽ OB SAVI	Baronov štant	D. PRAŠI	privabljalno	
47	ATEŽ OB SAVI	Tandrina	JELENJAD	privabljalno	
48	ATEŽ OB SAVI	Kotli	D. PRAŠI	privabljalno	
49	ATEŽ OB SAVI	Prilipske njive	JELENJAD	privabljalno	
50	ATEŽ OB SAVI	Globoški gaj	D. PRAŠI	privabljalno	
51	ATEŽ OB SAVI	Belinje	D. PRAŠI	privabljalno	
52	DOBOVA	Gmajna	D. PRAŠI	privabljalno	
53	DOBOVA	Šteinev štant	D. PRAŠI	privabljalno	
54	GLOBOKO	Laze	D. PRAŠI	privabljalno	
55	GLOBOKO	Pekel	D. PRAŠI	privabljalno	
56	GLOBOKO	Dobrava-Flis	D. PRAŠI	privabljalno	
57	GLOBOKO	Veliki jarek	D. PRAŠI	privabljalno	
58	KAPELE	Hotko	D. PRAŠI	privabljalno	
59	KOSTANJEVICA NA KRKI	Bosanska bajta	D. PRAŠI	privabljalno	
60	KOSTANJEVICA NA KRKI	Kozarje	D. PRAŠI	privabljalno	
61	KOSTANJEVICA NA KRKI	Krakovo	D. PRAŠI	privabljalno	
62	KOSTANJEVICA NA KRKI	Vrhe	D. PRAŠI	privabljalno	
63	KOSTANJEVICA NA KRKI	Babina pečina	D. PRAŠI	privabljalno	
64	KOSTANJEVICA NA KRKI	Bosanka	D. PRAŠI	privabljalno	
65	KOSTANJEVICA NA KRKI	Bosanka jurina	D. PRAŠI	privabljalno	
66	KOSTANJEVICA NA KRKI	Cvajer	D. PRAŠI	privabljalno	
67	KOSTANJEVICA NA KRKI	Debele bukve	D. PRAŠI	privabljalno	
68	KOSTANJEVICA NA KRKI	Kozarje Lipar	D. PRAŠI	privabljalno	
69	KOSTANJEVICA NA KRKI	Krakovo	D. PRAŠI	privabljalno	
70	KOSTANJEVICA NA KRKI	Lambriger	D. PRAŠI	privabljalno	
71	KOSTANJEVICA NA KRKI	Mirnevi križ	D. PRAŠI	privabljalno	
72	KOSTANJEVICA NA KRKI	Mrhoviše suhi vrh	D. PRAŠI	privabljalno	
73	KOSTANJEVICA NA KRKI	Muinske drage	D. PRAŠI	privabljalno	
74	KOSTANJEVICA NA KRKI	Skalca	D. PRAŠI	privabljalno	
75	KOSTANJEVICA NA KRKI	Strašni jarek	D. PRAŠI	privabljalno	
76	KOSTANJEVICA NA KRKI	Strianica	D. PRAŠI	privabljalno	
77	KOSTANJEVICA NA KRKI	Strianica Kozarje	D. PRAŠI	privabljalno	
78	KOSTANJEVICA NA KRKI	Škarpa	D. PRAŠI	privabljalno	
79	KOSTANJEVICA NA KRKI	Kofin	JELENJAD	privabljalno	
80	KOSTANJEVICA NA KRKI	Kriloglavc	JELENJAD	privabljalno	
81	KOSTANJEVICA NA KRKI	Poganja jama	JELENJAD	privabljalno	
82	KOSTANJEVICA NA KRKI	Prozorec	JELENJAD	privabljalno	
83	KOSTANJEVICA NA KRKI	Slepa cesta žolnir	JELENJAD	privabljalno	
84	KRŠKO	Gunte	D. PRAŠI	privabljalno	
85	KRŠKO	Hafnar Gunte	D. PRAŠI	privabljalno	
86	KRŠKO	Markov hrib	D. PRAŠI	privabljalno	
87	KRŠKO	Pušen graben	D. PRAŠI	privabljalno	
88	KRŠKO	Krenjika	JELENJAD	privabljalno	

89	LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	Nad Kocjanom	D. PRAŠI	privabljalno	
90	LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	Planina	D. PRAŠI	privabljalno	
91	LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	Pri Pavletu	D. PRAŠI	privabljalno	
92	LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	Pleš	D. PRAŠI	privabljalno	
93	LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	Zorec Briše	D. PRAŠI	privabljalno	
94	LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	Radež	D. PRAŠI	privabljalno	
95	MOKRICE	Selevc	D. PRAŠI	privabljalno	
96	MOKRICE	Mačji jarek	D. PRAŠI	privabljalno	
97	MOKRICE	Bukovina	D. PRAŠI	privabljalno	
98	MOKRICE	Čiževnjive	D. PRAŠI	privabljalno	
99	MOKRICE	Pokoječ	D. PRAŠI	privabljalno	
100	MOKRICE	Dren	D. PRAŠI	privabljalno	
101	PIŠECE	Brod	D. PRAŠI	privabljalno	
102	PIŠECE	Pečarjev breg	D. PRAŠI	privabljalno	
103	PIŠECE	Košen dol	D. PRAŠI	privabljalno	
104	PIŠECE	Rakončica	D. PRAŠI	privabljalno	
105	PIŠECE	Sumrekovo	D. PRAŠI	privabljalno	
106	PIŠECE	Pikljev Trebež	D. PRAŠI	privabljalno	
107	PIŠECE	Ruše - kostanjina	D. PRAŠI	privabljalno	
108	PIŠECE	Goliše	D. PRAŠI	privabljalno	
109	PIŠECE	Jastrebinsko	D. PRAŠI	privabljalno	
110	PIŠECE	Podjesen	D. PRAŠI	privabljalno	
111	PIŠECE	Krznarice	D. PRAŠI	privabljalno	
112	PODBOJE	Močile	D. PRAŠI	privabljalno	
113	PODBOJE	Griz	D. PRAŠI	privabljalno	
114	PODBOJE	Planinska gora	D. PRAŠI	privabljalno	
115	PODBOJE	Kobilica	D. PRAŠI	privabljalno	
116	RAKA	Suhi les	D. PRAŠI	privabljalno	
117	RAKA	Urbanova	D. PRAŠI	privabljalno	
118	RAKA	Za Sajevcem	JELENJAD	privabljalno	
119	RAKA	Gabrina	D. PRAŠI	privabljalno	
120	RAKA	Herkules	D. PRAŠI	privabljalno	
121	RAKA	Lašče	D. PRAŠI	privabljalno	
122	SENOVO	Zakšek	D. PRAŠI	privabljalno	
123	SENOVO	Vidov laz	D. PRAŠI	privabljalno	
124	SEVNICA	Križ	D. PRAŠI	privabljalno	
125	SEVNICA	Metni vrh	D. PRAŠI	privabljalno	
126	SEVNICA	Sevni na	D. PRAŠI	privabljalno	
127	STUDENEC - VELIKI TRN	Javorje	D. PRAŠI	privabljalno	
128	STUDENEC - VELIKI TRN	Dalce	D. PRAŠI	privabljalno	
129	STUDENEC - VELIKI TRN	Dedna gora	D. PRAŠI	privabljalno	
130	STUDENEC - VELIKI TRN	Voje jame	D. PRAŠI	privabljalno	
131	STUDENEC - VELIKI TRN	Ilovec	JELENJAD	privabljalno	
132	VIDEM OB SAVI	Jurenberg	D. PRAŠI	privabljalno	
133	VIDEM OB SAVI	Ponikva	D. PRAŠI	privabljalno	

134	VIDEM OB SAVI	Slom	D. PRAŠI	privabljalno	
135	VELIKI KAMEN	Požar	D. PRAŠI	privabljalno	
136	VELIKI KAMEN	Veliki Dol	D. PRAŠI	privabljalno	
137	VELIKI PODLOG	Bivak	D. PRAŠI	privabljalno	
138	ZABUKOVJE	Zarke	D. PRAŠI	privabljalno	
139	ZABUKOVJE	Log	D. PRAŠI	privabljalno	
140	ZABUKOVJE	Gorica	D. PRAŠI	privabljalno	
141	ZABUKOVJE	Cerovina	D. PRAŠI	privabljalno	
142	ZABUKOVJE	Pešik	D. PRAŠI	privabljalno	
143	ZABUKOVJE	Cerkonce	D. PRAŠI	privabljalno	
144	ZABUKOVJE	Poreber	D. PRAŠI	privabljalno	
145	ZABUKOVJE	Kravnce	D. PRAŠI	privabljalno	
146	ZABUKOVJE	Brunk	MALE ZVERI	privabljalno	DA

PRILOGA 2

Na rtovan in realiziran odvzem po loviš ih za zadnja štiri leta

SRNA	ŠIF. LOV.	2017		2018		2019		2020	
		Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	82	85	80	67	70	64	65	68
BOŠTANJ	702	78	80	91	85	91	107	102	100
SEVNICA	703	80	79	80	80	78	80	75	72
ZABUKOVJE	704	90	89	90	90	90	90	95	92
BUČKA	705	55	55	55	52	53	51	55	52
STUDENEC	706	100	102	100	109	104	112	105	102
BRESTANICA	707	172	188	167	164	159	146	153	162
SENOVO	708	96	101	96	98	102	99	100	96
VELIKI KAMEN	709	46	44	46	43	46	45	46	41
RAKA	710	85	89	90	90	90	85	90	84
KRŠKO	711	155	156	146	124	132	126	132	132
VIDEM OB SAVI	712	98	101	105	107	110	117	118	117
ARTIČE	713	110	114	118	115	110	113	105	109
PIŠECE	714	120	122	120	117	120	119	120	118
BIZELJSKO	715	78	75	85	80	80	94	80	86
GLOBOKO	716	90	96	90	90	85	90	85	84
KAPELE	717	80	83	90	92	90	89	80	80
BREŽICE	718	122	108	122	109	120	111	105	101
DOBOVA	719	74	75	86	89	86	81	80	79
MOKRICE	720	66	65	66	62	68	66	65	52
ČATEŽ	721	100	115	119	131	115	136	115	109
CERKLJE OB KRKI	722	112	108	120	95	70	64	74	65
VELIKI PODLOG	723	70	73	76	71	70	63	65	62
PODBOČJE	724	75	66	66	60	68	67	65	56
KOSTANJEVICA	725	106	99	116	102	93	96	95	102

NAVADNI JELEN		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠ E	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
BOŠTANJ	702	8	7	9	10	10	4	9	6
SEVNICA	703						1		
ZABUKOVJE	704				1				2
BUČKA	705	5	3	4		2	2	1	2
STUDENEC	706	8	7	7	7	8	5	8	8
BRESTANICA	707				1		1		
RAKA	710	7	4	7	3	4	2	5	2
KRŠKO	711	3		4		2	5	3	4
VIDEM OB SAVI	712				1				1
GLOBOKO	716		5						
BREŽICE	718		3						
DOBOVA	719		1						
MOKRICE	720	5	5	5	5	5	6	5	7
ČATEŽ	721	5	4	5	5	5	4	5	4
CERKLJE OB KRKI	722	4	5	4	4	4	2	5	4
VELIKI PODLOG	723	5	2	5	2	4	5	6	3
PODBOČJE	724	5	4	5	4	5	3	5	3
KOSTANJEVICA	725	5	5	5	5	5	7	10	7

DAMJAK		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠ E	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701		3		5		4		1
BOŠTANJ	702	48	53	48	46	55	70	70	63
SEVNICA	703		2		2				
BUČKA	705		1				2		2
STUDENEC	706		2		1		12		10
BRESTANICA	707		2		1				
SENOVO	708				1				
KRŠKO	711				1		2		1
BIZELJSKO	715								1
GLOBOKO	716								1
KAPELE	717								2
BREŽICE	718		1						
PODBOČJE	724				2				

GAMS		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠČE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	14	14	14	13	13	10	10	6
BRESTANICA	707						1		
PIŠECE	714						2		
BIZELJSKO	715	2		2	1	2		2	1

DIVJI PRAŠI		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠČE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	20	52	28	11	20	74	30	17
BOŠTANJ	702	44	44	44	36	35	33	37	40
SEVNICA	703	8	17	12	3	12	29	20	5
ZABUKOVJE	704	30	29	26	18	22	33	30	15
BUČKA	705	8	6	8	2	6	9	8	10
STUDENEC	706	30	15	22	5	18	19	20	30
BRESTANICA	707	10	12	10	4	6	8	6	3
SENOVO	708	16	3	12	3	12	8	9	9
VELIKI KAMEN	709	4	3	2	4	6	3	5	
RAKA	710	16	19	18	15	15	12	15	24
KRŠKO	711	10	13	12	7	13	13	13	12
VIDEM OB SAVI	712	15	13	9		6	4	5	3
ARTIČE	713	9	6	6	3	6	2	4	
PIŠECE	714	22	22	22	27	22	19	18	20
BIZELJSKO	715	18	32	18	17	16	29	18	12
GLOBOKO	716	5	10	8	5	8	10	9	6
KAPELE	717	8	4	8	1	8	1	9	2
BREŽICE	718	7	8	10	18	9	10	9	13
DOBOVA	719	5	6	8	5	5	7	9	18
MOKRICE	720	14	29	20	19	16	23	19	13
ČATEŽ	721	15	40	20	24	16	39	19	31
CERKLJE OB KRKI	722	12	14	14	8	12	11	12	8
VELIKI PODLOG	723	15	6	16	15	25	11	17	10
PODBOČJE	724	25	43	30	22	24	39	24	24
KOSTANJEVICA	725	34	51	42	31	32	49	35	24

ŠAKAL		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠ E	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
BUČKA	705								1
RAKA	710								2
KRŠKO	711		1						
DOBOVA	719								1
CERKLJE OB KRKI	722		5		4		2	19	11
VELIKI PODLOG	723				1				5

LISICA		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠ E	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	25	30	30	20	25	59	40	49
BOŠTANJ	702	20	24	30	33	20	31	20	26
SEVNICA	703	15	16	14	10	14	25	18	32
ZABUKOVJE	704	15	13	15	15	15	17	15	16
BUČKA	705	15	18	20	17	16	19	18	22
STUDENEC	706	16	12	15	16	20	26	22	17
BRESTANICA	707	40	62	50	45	50	90	80	75
SENOVO	708	30	30	25	25	26	27	30	25
VELIKI KAMEN	709	16	16	14	14	12	14	16	12
RAKA	710	20	20	22	22	20	20	20	19
KRŠKO	711	30	30	35	36	35	38	35	31
VIDEM OB SAVI	712	25	20	25	21	30	48	32	23
ARTIČE	713	26	28	30	33	23	35	30	34
PIŠECE	714	25	30	25	15	20	23	20	26
BIZELJSKO	715	22	25	24	21	22	24	20	18
GLOBOKO	716	30	33	35	19	35	34	30	26
KAPELE	717	15	20	20	22	26	23	20	27
BREŽICE	718	30	46	32	18	30	29	30	57
DOBOVA	719	20	21	22	17	16	27	16	20
MOKRICE	720	20	21	22	21	20	19	20	21
ČATEŽ	721	25	38	28	21	24	18	18	16
CERKLJE OB KRKI	722	25	44	30	12	20	21	20	16
VELIKI PODLOG	723	25	32	30	11	20	22	30	26
PODBOČJE	724	25	24	22	18	16	18	17	12
KOSTANJEVICA	725	45	59	45	50	45	48	43	43

JAZBEC		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠČE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	5	5	5	5	5	12	7	9
BOŠTANJ	702	3	3	3	1	2		2	2
SEVNICA	703	2	1	2		2	2	3	3
ZABUKOVJE	704	1	1	2		2	1	2	1
BUČKA	705	1	1	1	1	1	1	1	1
STUDENEC	706	2	1	2	1	1	1	1	
BRESTANICA	707	4	5	5	4	5	1	4	3
SENOVO	708	2	3	3	3	5	2	3	2
VELIKI KAMEN	709	2	1	2	1	2	1	2	2
RAKA	710	1	1	1	1	2	2	2	1
KRŠKO	711	2	3	2	1	2	2	2	3
VIDEM OB SAVI	712	2	4	3	1	2	3	3	3
ARTIČE	713	2	3	2	3	2		2	2
PIŠECE	714	4	6	5	3	5	3	5	2
BIZELJSKO	715	2	2	2	2	2	2	2	1
GLOBOKO	716	4	7	4	4	4	3	4	6
KAPELE	717	2	2	2		2	1	2	1
BREŽICE	718	1	2	2	4	2	4	2	2
DOBOVA	719	1	1	2	1	2	1	2	2
MOKRICE	720	3	3	3	3	3	2	3	2
ČATEŽ	721	3	9	7	5	6	9	6	8
CERKLJE OB KRKI	722	2		2	1	2	1	2	
VELIKI PODLOG	723	1	3	2		2	3	2	3
PODBOČJE	724	3	2	3		2	2	2	2
KOSTANJEVICA	725	5	9	5	9	5	7	4	6

KUNA BELICA		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠČE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	2	1	2	1	2	2	2	1
BOŠTANJ	702	4	5	5	2	5	2	3	5
SEVNICA	703	1	1	2		2	1	1	
ZABUKOVJE	704	1	1	1	1	1	1	1	
BUČKA	705	1	1	1		1		1	1
STUDENEC	706	1	1	1		1		1	
BRESTANICA	707	5	5	5	5	5	8	8	10
SENOVO	708	3	2	2	2	2		1	1
VELIKI KAMEN	709	3	1	3		3	1	2	1
RAKA	710	1		1	1	1	1	1	1
KRŠKO	711	2	1	2	1	2	2	2	2
VIDEM OB SAVI	712	1	1	2	2	2	1	2	2
ARTIČE	713	1		1		1		1	
PIŠECE	714	4	2	2	1	2		1	
BIZELJSKO	715	2	3	2	2	2	2	2	1
GLOBOKO	716	4	3	4	2	4	1	3	2
KAPELE	717	1	1	1		1	2	1	1
BREŽICE	718	1	3	1	2	1	2	2	2
DOBOVA	719	1		1		1		1	
MOKRICE	720	2	2	2	2	2	2	2	2
ČATEŽ	721	2	3	2	1	2	1	1	
CERKLJE OB KRKI	722	2	2	2	1	2		1	
VELIKI PODLOG	723	1		1		1	1	1	
PODBOČJE	724	1	2	1	1	1	1	1	
KOSTANJEVICA	725	3		3	3	3	4	3	3

KUNA ZLATICA		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
BOŠTANJ	702	1	1	1	1	1			1
BUČKA	705		1	1		1			
STUDENEC	706	1							
BRESTANICA	707	1		1		1			1
SENOVO	708		1	1	1	1		1	1
RAKA	710	1							
ARTIČE	713		1	1	1	1			
PIŠECE	714	1	1	1	1	1			
BIZELJSKO	715	1							
GLOBOKO	716		1	1	1	1		2	3
KAPELE	717	1							
BREŽICE	718	1	1	1	1	1	1	1	2
DOBOVA	719		1						
MOKRICE	720	1							
ČATEŽ	721	1			1				
VELIKI PODLOG	723			1		1			
PODBOČJE	724			1		1	1		
KOSTANJEVICA	725							1	1

NAVADNI POLH		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
BOŠTANJ	702				73				

PIŽMOVKA		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
BOŠTANJ	702				1				

POLJSKI ZAJEC		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠČE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	4	4	4	4	4		2	3
BOŠTANJ	702	3	2	3		2	1	2	
SEVNICA	703	5	3	5	4	5	6	5	4
ZABUKOVJE	704	1		1		1		1	1
BUČKA	705	2		2	1	2	1	2	1
STUDENEC	706	2		2					
BRESTANICA	707	25	22	20	23	20	17	20	11
SENOVO	708	12	12	12	11	12	12	12	7
VELIKI KAMEN	709	4	4	4	2	4	1	2	
RAKA	710	3		2	2	2	2	2	2
KRŠKO	711	30	32	30	21	20	24	20	8
VIDEM OB SAVI	712	5	5	5	6	8	10	10	6
ARTIČE	713	17	10	12	12	12	12	12	3
PIŠECE	714	10	10	10	3	8	2	6	
BIZELJSKO	715	5	6	5	5	5	5	5	4
GLOBOKO	716	10	8	10	6	10	3	4	
KAPELE	717	5		8	1	5	1	2	
BREŽICE	718	20	12	20	9	18	15	15	13
DOBOVA	719	5	5	5	1	5	4	4	6
MOKRICE	720	4	2	4	1	5	1	2	2
ČATEŽ	721	8	10	8	4	5	1	2	3
CERKLJE OB KRKI	722	30	16	30	15	20	11	20	4
VELIKI PODLOG	723	6	7	10	7	9	8	8	11
PODBOČJE	724	8	7	8	4	8	4	5	2
KOSTANJEVICA	725	6	13	10	7	10	6	7	2

FAZAN		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠČE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
BRESTANICA	707								1
SENOVO	708							4	
RAKA	710			2	2	2	2		
KRŠKO	711	50	51	50	39	40	26	40	34
VIDEM OB SAVI	712	15	8	15	19	16	19	20	5
ARTIČE	713	18	15	15	10	15	15	20	16
PIŠECE	714	8	4	6	1	6	1	4	
BIZELJSKO	715	10	11	10	11	10	10	10	3
GLOBOKO	716	15	16	16	29	16	17	16	11
KAPELE	717	30	17	20	38	30	24	20	17
BREŽICE	718	16	20	18	15	20	32	25	33
DOBOVA	719	14	15	15	24	20	26	20	16
MOKRICE	720	6	7	6	4	5	5	6	5
ČATEŽ	721	10	10	12	12	15	12	10	9
CERKLJE OB KRKI	722	26	32	30	12	20	6	20	6
VELIKI PODLOG	723	5	2	10	5	10	10	10	5
PODBOČJE	724	2		2	1	2	1	2	2
KOSTANJEVICA	725	5	2	3	1	3		3	

RACA MLAKARICA		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠČE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	20	17	20	18	20	19	15	7
BOŠTANJ	702	10	11	12	6	8	6	8	2
SEVNICA	703	6		5	4	5	6	5	
STUDENEC	706	1							
BRESTANICA	707	8	5	8	11	10	8	13	8
SENOVO	708	8		4	3	5	7	6	
VELIKI KAMEN	709	1		2				2	
RAKA	710	2		2	2	2	2	3	
KRŠKO	711	6	6	6		6	3	6	1
VIDEM OB SAVI	712	5		5	3	5		3	4
ARTIČE	713	7	3	6	4	7		4	3
PIŠECE	714	2		2					
BIZELJSKO	715	7	8	8	8	8	8	8	
GLOBOKO	716	7	3	5		3		2	2
KAPELE	717	16	7	12	3	10	6	10	3
BREŽICE	718	10	5	8	12	12	13	13	4
DOBOVA	719	8	1	6		5		3	1
MOKRICE	720	8	7	8	7	8	5	8	6
ČATEŽ	721	10	8	10	7	8	5	8	2
CERKLJE OB KRKI	722	18	18	20	16	16	24	16	
VELIKI PODLOG	723	10	2	6	14	15	20	15	6
PODBOČJE	724	5		5		2		2	2
KOSTANJEVICA	725	25	24	25	13	15	14	10	3

SRAKA		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠČE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	1	1	1	1	1		1	1
BOŠTANJ	702	1		1		1		1	
SEVNICA	703	1		1		1		1	
BUČKA	705					1			
BRESTANICA	707	4	1	5	5	6	2	4	4
SENOVO	708	2	2	2	2	3		2	2
VELIKI KAMEN	709	2	1	2		1	1	2	
RAKA	710					3	3		
KRŠKO	711	10	10	10	7	10	5	10	7
VIDEM OB SAVI	712	4		5	2	3		4	
ARTIČE	713	3		3				3	
BIZELJSKO	715	2	1	2	2	2	2	2	
BREŽICE	718	4	1	5	6	6	3	4	
DOBOVA	719	1	1	1	1	5		1	
MOKRICE	720	3	3	3	3	3	2	3	3
ČATEŽ	721	2	1	2	1	2		2	
CERKLJE OB KRKI	722	5	6	5	6	5	6	5	2
VELIKI PODLOG	723	2	2	2	1	4	2	2	1
KOSTANJEVICA	725	3	1	3	4	3	3	3	3

ŠOJA		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠ E	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	3	1	5	3	3	2	4	
BOŠTANJ	702	2		4	1	2		2	
SEVNICA	703	2	2	3	3	3	5	3	5
ZABUKOVJE	704	1		1		1		1	
BUČKA	705	1		1	1	1	3	1	1
STUDENEC	706	1		2		1		1	
BRESTANICA	707	3		5	2	6	5	6	2
SENOVO	708	2	2	5	6	4	2	3	3
VELIKI KAMEN	709	1	1	2	1	1	1	1	
RAKA	710	2	2	2	2	3	3	3	3
KRŠKO	711	3	3	3	2	3	2	3	1
VIDEM OB SAVI	712	1	2	1		1	2	1	
ARTIČE	713	1		2		1		3	
PIŠECE	714	1	1	2		2		2	
BIZELJSKO	715	1	1	2	2	2	2	2	
GLOBOKO	716	4	9	8	8	8	10	6	7
KAPELE	717	1	2	2	1	2	5	2	6
BREŽICE	718	2	2	3	1	2	9	4	4
DOBOVA	719	1	2	1		3		3	
MOKRICE	720	3	3	3	4	3	3	3	2
ČATEŽ	721	4	7	4	3	4	4	3	
CERKLJE OB KRKI	722	3	3	5	5	4	4	4	2
VELIKI PODLOG	723	1	1	2		2	2	1	1
PODBOČJE	724	2	3	4	5	4	3	3	2
KOSTANJEVICA	725	4	8	5	7	4	7	5	5

SIVA VRANA		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠČE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	701	15	12	15	12	15	19	15	6
BOŠTANJ	702	12	13	12	9	10	8	10	8
SEVNICA	703	10	8	10	9	10	12	10	10
ZABUKOVJE	704	2		2		2	2	2	
BUČKA	705	10	10	10	16	10	11	10	16
STUDENEC	706	3		3		2		6	
BRESTANICA	707	15	17	15	25	15	24	20	24
SENOVO	708	15	16	15	16	14	15	12	13
VELIKI KAMEN	709	15	15	15	15	15	16	15	15
RAKA	710	20	21	20	21	30	33	40	39
KRŠKO	711	25	27	25	26	25	12	25	21
VIDEM OB SAVI	712	25	26	25	20	22	20	25	23
ARTIČE	713	30	30	30	33	30	32	30	29
PIŠECE	714	5	4	5	4	5	2	5	5
BIZELJSKO	715	12	12	12	13	12	12	8	6
GLOBOKO	716	12	16	12	19	12	14	12	17
KAPELE	717	12	11	12	8	15	17	15	20
BREŽICE	718	30	38	30	31	30	40	30	31
DOBOVA	719	20	21	20	20	20	20	20	20
MOKRICE	720	12	11	12	13	10	11	10	10
ČATEŽ	721	10	7	10	7	8	7	8	6
CERKLJE OB KRKI	722	35	36	35	38	35	36	35	23
VELIKI PODLOG	723	20	25	20	18	20	19	30	30
PODBOČJE	724	10	7	10	8	7	6	7	6
KOSTANJEVICA	725	25	27	25	26	26	28	30	30

NUTRIJA		2017		2018		2019		2020	
LOVIŠČE	ŠIF. LOV.	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem	Na rt	Odvzem
BRESTANICA	707								5

PRILOGA 3 Razdelilnik

Razdelitev dvoletnega odvzema parkljaste divjadi po loviših

SRNJAD	ml M	lanški	srnjaki 2+	ml Ž	mladice	srne	Skupaj
Artiče	34	32	44	40	26	44	220
Bizeljsko	26	26	34	32	20	34	172
Boštanj	28	26	36	32	22	36	180
Brestanica	48	48	64	58	38	64	320
Brežice	30	30	42	34	24	44	204
Buška	16	16	22	16	12	22	104
Cerklje ob Krki	22	20	30	26	16	26	140
atež ob Savi	29	31	40	38	26	40	204
Dobova	24	24	32	30	20	34	164
Globoko	26	28	34	30	20	32	170
Kapele	24	26	34	28	24	34	170
Kostanjevica na Krki	30	30	40	36	24	40	200
Krško	40	40	52	48	32	52	264
Loka pri Zidanem mostu	22	22	28	26	16	30	144
Mokrice	18	18	26	22	14	26	124
Pišce	36	36	48	44	28	48	240
Podboje	20	18	24	24	14	24	124
Raka	26	26	34	32	20	34	172
Senovo	30	30	40	36	26	38	200
Sevnica	22	22	30	28	18	30	150
Studenec – Veliki Trn	30	30	40	36	24	40	200
Veliki Kamen	14	14	18	16	12	18	92
Veliki Podlog	18	18	24	22	14	24	120
Videm ob Savi	34	36	46	42	28	46	232
Zabukovje	28	28	38	34	22	40	190
Skupaj	675	675	900	810	540	900	4500

NAVADNI JELEN	tele M	lanški	jelen 2+	tele Ž	junica	košuta	skupaj
Buška	1		1		1	1	4
Krško		1	2	1		2	6
Boštanj	3	2	4	4	1	4	18
Studenec-VelikiTrn	4	2	5	3	1	5	20
Posavsko hribovje	8	5	12	8	3	12	48
Mokrice	1	1	3	2		3	10
Cerklje ob Krki	2	1	2	2	1	2	10
atež ob Savi	2	1	2	2	1	2	10
Kostanjevica na Krki	3	2	5	4	1	5	20
Podboje	2	1	4	2	1	4	14
Raka	1	1	2	1	1	2	8
Veliki Podlog	1	1	2	1	1	2	8
Gorjanci in Krakovo	12	8	20	14	6	20	80
SKUPAJ LUO	20	13	32	22	9	32	128

Odvzem damjaka in gamsa se po številu in strukturi nartuje le v enem lovišu v LUO.

DIVJI PRAŠI	M0+, M1+, M2+, Ž0+	Ž 1+, Ž 2+	SKUPAJ
Mokrice	30	7	37
atež	34	8	42
Cerklje	21	5	26
Podboje	38	10	48
Kostanjevica	51	13	64
Podlog	21	6	27
Raka	29	7	36
<i>SKUPAJ Gorjanci in Krakovo</i>	<i>224</i>	<i>56</i>	<i>280</i>
Buka	14	4	18
Boštanj	72	18	90
Studenc	42	10	52
Krško	22	6	28
<i>SKUPAJ Posavsko hribovje</i>	<i>150</i>	<i>38</i>	<i>188</i>
Loka	36	9	45
Zabukovje	36	9	45
Senovo	21	5	26
Brestanica	9	2	11
V Kamen	4	1	5
Sevnica	16	4	20
<i>SKUPAJ Bohor</i>	<i>122</i>	<i>30</i>	<i>152</i>
Videm	8	2	10
Artiče	7	2	9
Pišce	34	8	42
Bizeljsko	26	7	33
<i>SKUPAJ Orlica</i>	<i>75</i>	<i>19</i>	<i>94</i>
Brežice	18	4	22
Globoko	18	4	22
Kapele	16	4	20
Dobova	17	5	22
<i>SKUPAJ Dobrava</i>	<i>69</i>	<i>17</i>	<i>86</i>
SKUPAJ LUO	640	160	800

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Brežice

Datum: 15.03.2021

Zadeva: Zapis sklepa strokovnega sveta ZGS OE Brežice

Strokovni svet ZGS OE Brežice sprejme **sklep o določitvi osnutka Dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za VII. Posavsko lovsko upravljavsko območje za leto 2021 in 2022.**

Niko Rainer, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja ZGS OE Brežice

C. bratov Milavcev 61, 8250 BREŽICE
Tel.: +386 (0)7 49-91-600, fax.: +386 (0)7 49-91-622, www.zgs.gov.si, e-pošta: OEBrezice@zgs.gov.si

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Brežice

Šifra: 3410-7/2021

Datum: 18.3.2021

VABILO

**na oddajo pisnih pripomb na osnutek Dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za VII.
Posavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022**

Spoštovani,

zaradi širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) in razglasitve epidemije v Republiki Sloveniji, se bo **javna predstavitev osnutka načrta opravila na način, da se zbira pripombe pisno ali po e-pošti od 19.3.2021 do vključno 2.4.2021.**

Pripombe se lahko podajo tudi po telefonu dne 22.3.2021 med 8.00 in 10.00 in 29.3.2021 med 8.00 in 10.00 (na tel. št. 041-657-403). V tem času smo na voljo tudi za morebitna dodatna pojasnila glede vsebine osnutka načrta.

Pripombe se lahko pošljejo na naslov ZGS OE Brežice, Bratov Milavcev 61, 8250 Brežice ali na e-naslov gregor.bogovic@zgs.si.

Osnutek načrta je objavljen na spletni strani ZGS: <http://www.zgs.si/?id=595>

Dne 6.4.2021 bodo pripombe in odgovori na le te, objavljeni na spletni strani ZGS.

Lep pozdrav!

Vabljeni:

MKGP, Sektor za lovstvo in ribištvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana
OZUL Posavskega LUO, CKŽ 23, 8270 Krško
Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto, Adamičeva 2, 8000 Novo mesto
Kozjanski regijski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda
Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, p.p.2990, Tržaška 2, 1001 Ljubljana
Izpostave kmetijsko-gozdarske zbornice Brežice, Krško in Sevnica
ZGS OE Novo mesto, Gubčeva 15, 8000 Novo mesto – po e-pošti
ZGS OE Celje, Ljubljanska 13, 3000 Celje – po e-pošti
ZGS OE Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana – po e-pošti
ZGS CE, Oddelek za gozdne živali in lovstvo, Večna pot 2, 1000 Ljubljana – po e-pošti
Občine Brežice, Krško, Kostanjevica na Krki in Sevnica
Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS, Dunajska 58, 1000 Ljubljana
IRSKGLR, OE Novo mesto, Izpostava Brežice, Lovska inšpekcija, CPB 24a, 8250 Brežice
Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, Ostrožno pri Ponikvi 26, 3232 Ponikva
Člani Sveta ZGS OE Brežice
Zveza lastnikov gozdov, Slovenska vas 5, 8320 Šentrupert
Sindikat kmetov Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana

Vodja ZGS OE Brežice:
Niko Rainer

Bratov Milavcev 61, 8250 Brežice

Tel.: +386 (0)7 49-91-600, fax.: +386 (0)7 49-91-613, www.zgs.gov.si, e-pošta: oebrezice@zgs.gov.si

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Brežice
Odsek za gozdne živali
in lovstvo

Datum: 6.04.2021

ZAPISNIK

Javne predstavitve osnutka DVOLETNEGA LOVSKO UPRAVLJAVSKEGA NAČRTA ZA VII. POSAVSKO LUO ZA LETI 2021 in 2022 ter opredelitev do pripomb

Vabljeni: OZUL Posavskega LUO, ZRSVN OE Novo mesto, Kozjanski regijski park, DOPPS, KGZS - Izpostave kmetijsko-gozdarske zbornice Brežice, Krško in Sevnica, ZGS OE Novo mesto, OE Celje, OE Ljubljana, Centralna enota – Oddelek za gozdne živali in lovstvo, Občine Brežice, Krško, Sevnica in Kostanjevica na Krki, SKZG, MKGP – Sektor za lovstvo in ribištvo, IRSKGLR – lovška inšpekcija, Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, člani Sveta OE Brežice, Sindikat kmetov Slovenije (SKS), Zveza lastnikov gozdov.

V skladu s priporočilom MKGP št. 341-4/2020/1 z dne 12.3.2020, zaradi širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) in razglasitve epidemije v Republiki Sloveniji, **se je javna predstavitev načrta opravila na način, da se je zbiralo pripombe pisno, po e-pošti ali po telefonu do vključno 2.4.2021.** Pripombe so se lahko podale tudi po telefonu dne 22.3.2021 med 8.00 in 10.00 in 29.3.2021 med 8.00 in 10.00.

Do vključno 2.4.2021 smo prejeli naslednje pripombe:

ZRSVN OE Novo mesto:

1. V poglavju v načrtu biomeliorativnih del, se naj pri solnicah še posebej navede prepoved postavljanja solnic na mokriščih na območju Jovsov.

PRIPOMBA JE UPOŠTEVANA.

MKGP, Sektor za lovstvo:

1. Prosimo Zavod za gozdove Slovenije, da preveri vse gozdne rezervate, ki ležijo v posameznih loviščih in da se v ustreznih dvoletnih načrtih LUO opozori na določila 7. in 8. člena Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20), ki v gozdnih rezervatih prepoveduje izvajanje lova.
2. V poglavju »1 Uvod« v drugem odstavku manjka pojasnilo glede upravičenosti sklica na pretekle dolgoročne načrte LUO. Zato namesto drugega odstavka predlagamo sledeče besedilo:
»Dvoletni načrt za VII. Posavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022 v skladu z drugim odstavkom 79. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) temelji na ciljih in usmeritvah Območnega načrta za VII. Posavsko lovsko upravljavsko območje za preteklo obdobje 2011 - 2020.«

V tretjem odstavku je med predpisi treba navesti tudi Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20; v nadaljevanju: ZNUAPK).

3. V poglavju »3.1 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi« v podpoglavju »Biotehnični ukrepi:« na strani 12 predlagamo, da pri podpoglavju »Krmljenje divjadi« dodate sklic na 13. člen ZNUAPK, ki je v veljavi od dne 23. 1. 2021 dalje (z uveljavitvijo Sklepa generalnega direktorja UVHVVR o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi APK pri divjih prašičih) in sicer:

Bratov Milavcev 61, 8250 Brežice
Tel.: +386 (0)7 49-91-600, fax.: +386 (0)7 49-91-613, www.zgs.gov.si, e-pošta: oebrevice@zgs.gov.si

»Na vseh krmiščih za prostoživeče živali, do katerih lahko dostopajo divji prašiči, je prepovedano krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi (ŽSP). Na krmiščih za male zveri je dovoljeno krmljenje z ŽSP le v primeru pridobljenega dovoljenja UVHVVR.«.

VSE PRIPOMBE SO UPOŠTEVANE.

Pripravil:
Gregor Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.

Vodja ZGS OE Brežice
Niko Reiner, univ.dipl.inž.gozd.

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Brežice

SVET OBMOČNE ENOTE

Štev.: 900-1/2021-6
Datum: 03. 05. 2021

Zadeva: Korespondenčna seja (8)

ZAPISNIK

8. seja Sveta OE Brežice (korespondenčna)

Na osnovi dogovora na 1. redni seji Sveta Območne enote Brežice in zaradi aktualnih razmer (Covid-19), sprejetja vladnih ukrepov z namenom preprečitve širjenja nalezljive bolezni COVID-19 ter v skladu s 15. členom Poslovnika o delu Sveta Zavoda za gozdove Slovenije je bila opravljena korespondenčna seja Sveta OE Brežice.

Članom Sveta OE Brežice je bilo poslano vabilo z gradivom z naslednjim dnevnim redom:

1. Predlog dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za VII. Posavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022.

Korespondenčna seja je potekala od 28.04.2021 od 12.00 do 03.05.2021 do 12.00 ure.

S šestimi (6) glasovi ZA je bil sprejet:

SKLEP št. 11: Svet ZGS OE Brežice sprejme Predlog dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za VII. Posavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022.

Zapisala:
Petra Huis

Predsednik Sveta OE:
mag. Hrvoje Teo Oršanič,
univ. dipl. inž. gozd

Bratov Milavcev 61, 8250 Brežice

Tel.: +386 (0)7 49-91-600, fax.: +386 (0)7 49-91-613, www.zgs.gov.si, e-pošta: oebrezice@zgs.gov.si